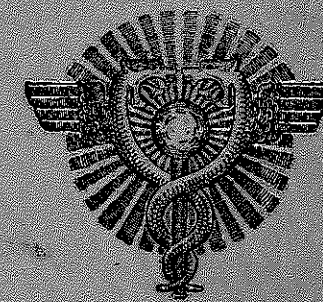
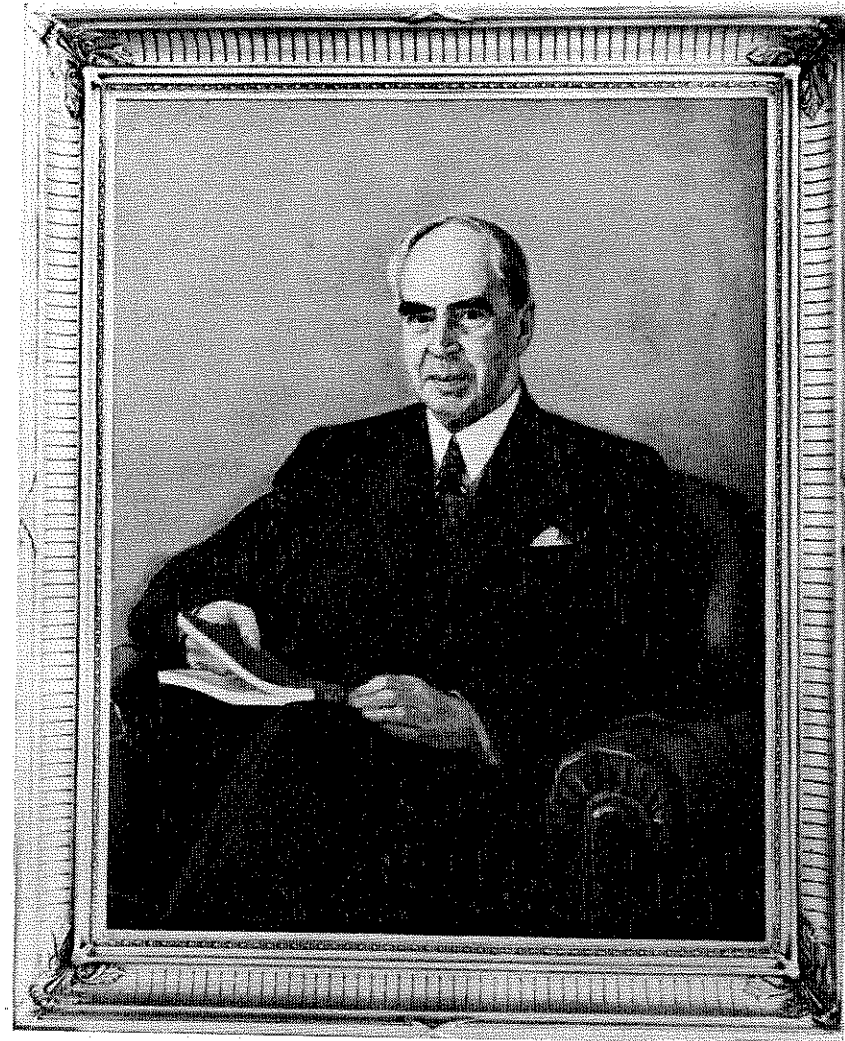

KAUPPA-
KORKEAKOULU

1950—1951

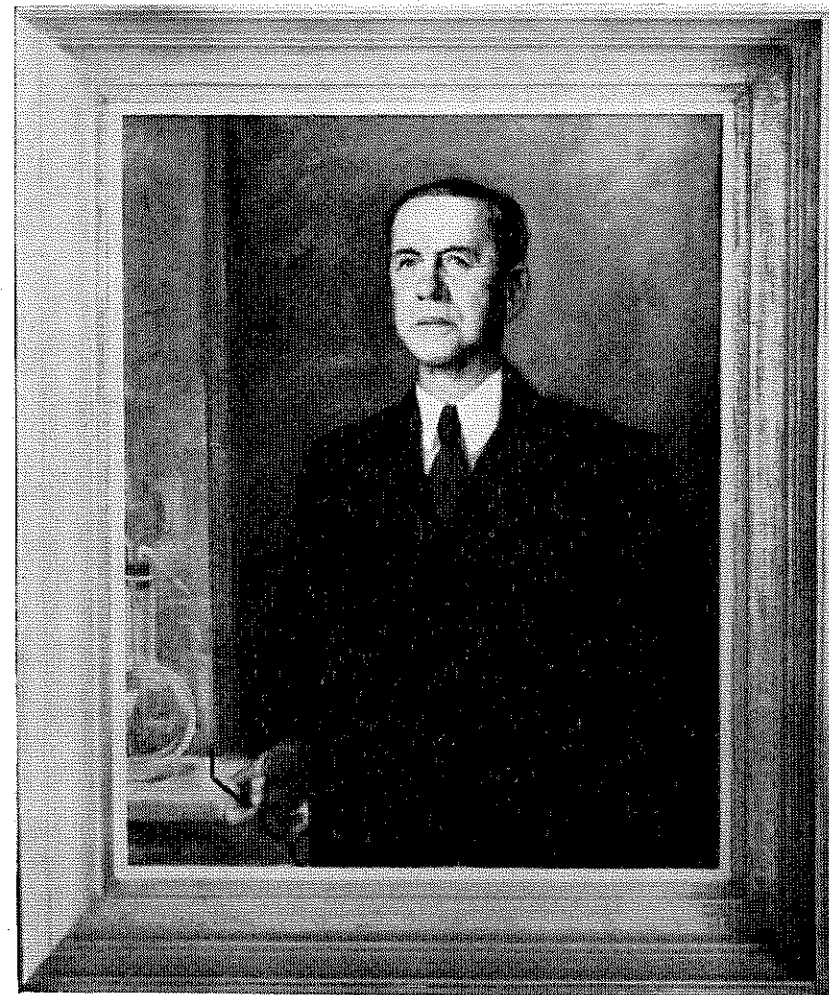

HELSINGISSÄ 1951

WÄINÖ WALDEMAR BONSDORFF

RICHARD VILHELM STIGELL

KAUPPA- KORKEAKOULU

KERTOMUS LUKUVUODESTA

1950—1951

TOIMITTANUT

KORKEAKOULUN REHTORI

HELSINGISSÄ 1951

I. Hallinto, opettajat sekä viran- ja toimenhaltijat.

Hallinto.

Kauppakorkeakoulun kansleri.

TULENHEIMO, ANTTI AGATON, MOT., LaT. h. c., Professori, Helsingin Yliopiston kansleri. 79; 50 (Kauppakorkeakoulun aikaisemman hallituksen jäsen vsta 41).

Valtuuskunta.

Puheenjohtaja: NIKLANDER, KARL ALWAR, Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 75; 50 (16).

Varapuheenjohtaja: WALDEN, JUUSO WALFRID, Ekon., Vuorineuvos, Kotkan kauppakamarin valitsema. 07; 50.

AHLQVIST, ARMAS, VT., Ekon., Pankinjohtaja, Jyväskylän kauppakamarin valitsema. 97; 50.

BONSDORFF, WÄINÖ WALDEMAR, FT., KTT. h. c., Professori, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 76; 50 (48) †.

FRÖJDMAN, SVEN ÅKE WILHELM, HA., Toimitusjohtaja, Länsi-Uudenmaan kauppakamarin valitsema. 05; 50 (vuoden 1950 loppuun).

GRUNDSTRÖM, JOHN, KTT. h. c., Vuorineuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 77; 50 (28).

HARIMA, SAMULI ALBERT, Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 79; 50.

HILDEN, KAARLO THORSTEN OSKAR, FT., Professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 93; (39).

HUSA, IISAKKI HELMER, Kauppaneuvos, Kemin kauppakamarin valitsema. 94; 50.

HUTTUNEN, OSKARI, Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 65; 50 (38).

INKEROINEN, EINAR ILMARI, KTM., Päätoimittaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 03; 50.

JÄRVINEN, KYÖSTI NESTOR, FM., VTT., KTT. h. c., Professori, Keskuskauppakamarin valitsema. 69; 50 (20).

HELSINKI 1951

OSAKYHTIÖ WELIN & GÖÖS AKTIEBOLAG

KAUPPINEN, AULIS PIETARI, KTM., Johtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 03; 50.

KUOSMANEN, JUHO, Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 87; 50.

LIPSANEN, ERKKI AUGUST, Ekon., Toimitusjohtaja, Porin kauppakamarin valitsema. 11; 50.

LOUHIVUORI, OSKARI WILHO, FT., KTT. h. c., Professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 84; 50 (45).

MANNER, YRJÖ JOHAN, Tehtailija, Länsi-Uudenmaan kauppakamarin valitsema. 93; 51.

MONONEN, JUSSI, Kauppaneuvos, Lahden kauppakamarin valitsema. 88; 50.

NUOTIO, NILO, VT., Toimitusjohtaja, Turun kauppakamarin valitsema. 96; 50.

ORELMA, ARTTURI AUGUST, Kauppaneuvos, Vaasan kauppakamarin valitsema. 88; 50.

RAIKKALA, ARMAS ARVI WILHO, Ekon., Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 96; 50.

REENPÄÄ, HEIKKI, Ekon., Toimitusjohtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 96; 50 (36).

RHSLA, YRJÖ OSSIAN, Vuorineuvos, Helsingin kauppakamarin valitsema. 89; 51.

RUUSKANEN, LAURI PIETARI, Kauppaneuvos, Tampereen kauppakamarin valitsema. 93; 50.

RYDMAN, WALTER, FM., Kauppaneuvos, Helsingin kauppakamarin valitsema. 80; 50 (20) †.

TAKKI, UUNO KRISTIAN, KTK., LaL., KTT. h. c., Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 01; 50 (47).

TAMMENOKSA, JUKKA, Kauppaneuvos, Lappeenrannan kauppakamarin valitsema. 06; 50.

TOIVONEN, AARNE LEONARD, Ekon., Kauppaneuvos, Oulun kauppakamarin valitsema. 94; 50.

VARTIAINEN, OSMO JOHANNES, Ekon., Konsuli, Kuopion kauppakamarin valitsema. 10; 50.

WIHURI, ANTTI TAAVETTI, Merenkulkuneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 83; 50 (38).

VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT., Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 08; 50.

VIRTANEN, ARTTURI JULIUS, Ekon., Toimitusjohtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 90; 50.

Hallitus.

Puheenjohtaja: HIRVONEN, EINO, KTT. h. c., Pääkonsuli. 02; 50 (48).

Varapuheenjohtaja: GRUNDSTRÖM, JOHN, KTT. h. c., Vuorineuvos. 77; 50 (28).

CALONIUS, OLLI SAKARI, Ekon., Toimitusjohtaja. 11; 50.

HELENIUS, LAURI SAKARI, TkT. h. c., Dipl. ins., Vuorineuvos. 87; 50.

HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR, FT., Professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 93; 50 (39).

KIRVES, LAURI KALERVO, KTM., Toimitusjohtaja. 14; 50.

LOUHIVUORI, OSKARI WILHO, FT., KTT. h. c., Professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 84; 50 (45).

SAARINEN, SEVERI MIKAEL, Ekon. Johtaja. 05; 50.

VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT., Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja. 08; 50.

Rehtori.

LOUHIVUORI, OSKARI WILHO

Professori

Opettajaneuvoston, Laajennetun opettajaneuvoston ja Opettajakunnan puheenjohtaja.

Rehtori kesäkuun 1. pstä 1945.

Vararehtori.

HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR

Professori.

Vararehtori kesäkuun 1. pstä 1939.

Korkeamman Kauppaopetuksen Kannatusosakeyhtiö.

Johtokunta.

Puheenjohtaja Alvar Niklander, jäsenet herrat John Grundström, Osk. Huttunen, O. W. Louhivuori, Heikki Reenpää, A. Uusikylä, Matti Virkkunen sekä varajäsenet Eino Hirvonen ja Antti Wihuri.

Opettajakunta.

Varsinaiset professorit.

KIVIKOSKI, ERNST ENSIO, FT. (Talousmatematiikka). 91; 28.

KAUPPI, KALLE, FM., MOT. (Kauppa-oikeus). 92; 29.

LOUHIVUORI, OSKARI WILHO, FT., KTT. h. c. (Kansantaloustiede). 84; 38.

RANINEN, HUUGO VALTER, KTL., LaT. (Kauppa- ja liikkeenhoito-oppo). 99; 39.

HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR, FT. (Talousmaantiede). 93; (21) 46.

SAARIO, MARTTI KAARLO, KTT. (Liikelaskentaoppi). 06; 48.

HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA), FT. (Kauppakemia ja tavara-oppo). 04; 50.

TAMMINEN, MIKKO KUSTAA. FT. (Kansantaloustiede) 13; 50.

Dosentit.

KAITILA, ESA HEIKKI, FT., Turun Kauppakorkeakoulu, Professori. (Liikelaskentaoppi). 09; 46.

Lehtorit.

HILDÉN, BROR ERIK, FM. (Saksankieli). 84; 38.

RANTAVAARA, IRMA IRENE, FT. (Englanninkieli). 08; 45. Virasta vapaa. Vt. TUOMIKOSKI, AUNE ANNIKKI, FM. 99; 49.

HAKAMIES, REINO SEVERI, FT. (Ranskankieli). 17; 50.

PENTTILÄ, ERKKI AULIS, FM., (Englanninkieli). 08; 48.

LOUHIJA, JARI ALBIN, FM. (Kotimainen kauppa- ja liikennevaihto). 08; 48.

TERÄS, JALMARI JOHANNES, FM. (Saksankieli). 07; 49.

VIRTANEN, UNTO KALERVO, KTT. (Kirjanpito). 10; 50.

Venäjänkielen lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut LYYTYNEN, ARVO ERKKI, Eversti, evp. 91; 49.

Opettajat.

LÅNGFORS, ARTHUR ISAK EDVARD, FT., FT. h. c., Professori. (Espanjankieli). 81; 30.

KALLIONIEMI, SOLMU OUTERI, FK. (Pikakirjoitus). 13; 36.

JUTIKKALA, EINO KAARLO ILMARI, FT., Professori. (Taloushistoria). 07; 42—50.

HANGASJÄRVI, RUTH ANNA KATARIINA. (Konekirjoitus). 99; 45.

MATTLA, KAARLO SAKARI, FT. (Kauppamat. harjoitukset). 15; 45.

MELANDER, GUSTAV HENRIK ILMARI, LaT., Professori. (Kauppa-oikeus). 04; 45.

PUUKARI, ARVO MAURI JOHANNES, KTL. (Kauppa- ja liikkeenhoito-oppo). 12; 46.

NORKO-TURJA, ELVI SIRKKA-LIISA, FM. (Englanninkieli). 11; 49—51.

TUOMIKOSKI, AUNE ANNIKKI, FM. (Englanninkieli). 99; 50—51.

KUKKONEN, AUNE HELLIN, FM. (Espanjankieli). 10; 49—51.

HEIKONEN, ARVO RAFAEL, LaT., Professori. (Kauppa-oikeus). 92; 49.

GOLDTHWAIT-VÄÄNÄNEN, HELEN MARY, B.A. (Englanninkieli). 05; 49.

KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTM., Assistentti. (Kauppa- ja liikkeenhoito-oppo). 19; 49.

VIRKKUNEN, HENRIK, KTT. (Liikelaskentaoppi). 17; 50.

VAIVIO, FEDI LENNART, KTM. (Finanssioppi). 27; 50.

ALANEN, AULIS JOHANNES, FT. Dosentti. (Taloushistoria). 06; 51.

Täysin palvelleet, eläkkeellä olevat opettajat.

JÄRVINEN, KYÖSTI NESTOR, FM., VTT., KTT. h. c., liiketaloustieteen professori. 69; täysinpalv. 39.

KOIVISTOLINEN, JOHANNES, FM., venäjänkielen lehtori. 72; täysinpalv. 42.

KEKKONEN, SAIMA, konekirjoituksen opettaja. 79; sai eläkkeen 45.

FORSBERG, NAIMA VIKTORIA, englanninkielien lehtori. 84; täysinpalv. 48.

STIGELL, Richard Vilhelm, FT., kauppakemian ja tavaraoopin professori. 80; täysinpalvelleena eläkkeelle 1950.

Viran- ja toimenhaltijat.

Kanslistit.

TASKINEN, ELLI. 06; 50.

MÄKIPÄÄ, SYLVI. 05; 50.

TERVO, MAIJALISA. 26; 50.

VAINIO, TAIMI. 25; 50.

Kirjastonhoitaja.

Kirjastonhoitajan toimi on täyttämättä. Vt. VIRKKUNEN, HENRIK, KTT. 17; 51.

NURKKALA, AINO LEMPI LAHJA. 04; 27. Kirjaston amanuenssi.

Rehtorin sihteeri.

ALLAS, VELI AATOS ONNI, Ekon. 23; 50—51.

Laboratorion assistentit.

ÅBERG, ERIK JOHAN, laboraattori. 04; 18.

JUTILA, JUKKA HELJO, FM. 23; 50.

Vahtimestarit.

NURMI, ANTTI ANSHELM, ylivahtimestari. 96; 50.

KOSKINEN, JALMARI ADOLF. 87; 37.

II. Yleisiä tietoja.

Kauppakorkeakoulua koskeva lainsäädäntö.

Valtioneuvosto vahvisti Kauppakorkeakoululle uudet perussäännöt maaliskuun 9 p:nä 1950. Vaikka niitä laadittaessa jo oltiin pääpiirteisään selvillä siitä, millaiseksi laki kauppakorkeakoulujen valtionavustuksesta tulisi, ei sitä voitu ottaa sen lopullisessa muodossa huomioon. Sen vuoksi oli, mainitun lain tultua toukokuun 12 p:nä 1950 julkaistuksi ja sitten kun sen soveltamista koskeva asetus oli kesäkuun 2 p:nä annettu, käytävä perussääntöjä jälleen uudistamaan. Tässä yhteydessä esitettiin, että korkeakoulun kanslerin vaali alistetaan Tasavallan Presidentin vahvistettavaksi. Valtioneuvosto ei katsonut voivansa hyväksyä tätä ehdotusta ilman että siitä annettaisiin asetus. Sellainen asetus annettiin joulukuun 15 p:nä 1950 ja sai se seuraavan muodon: milloin kauppakorkeakoulun perussäännöt lain tai asetuksen mukaan on valtioneuvoston vahvistettava, niissä voidaan määrätä, että korkeakoulun kanslerin vaali ja professorin nimitys on alistettava Tasavallan Presidentin vahvistettavaksi.

Lukuunottamatta valtion tulo- ja menoarvion yhteydessä tapahtunutta kauppakorkeakoulujen valtionavun määräämistä ei muita Kauppakorkeakoulua välittömästi koskevia lainsäädäntötoimenpiteitä ole kertomusvuodelta mainittavana.

Uudet perussäännöt.

Kun edellä mainitun lain ja asetuksen voimaan tultua Kauppakorkeakoulun perussäännöt oli soveltuvilta kohdilta uudistettava, otettiin ne kauttaaltaan sekä asiallisesti että muodollisesti uuden perinpohjaisen käsittelyn alaiseksi. Käsittelyyn otti osaa opettajaneuvoston ja hallituksen ohella myös korkeakoulun kansleri. Korkeakoulun hallintojärjestelmä säilytettiin yleensä sellaisena kuin se oli määritelty aikaisemmissa maaliskuun 9 p:nä 1950 vahvistetuissa perussäännöissä, joista selostus on lukuvuoden 1949—50 vuosikertomuksessa. Sen vuoksi rajoitutaan seuraavassa vain tärkeimpiin muutoksiin ja lisäyksiin. Uusien perus-

sääntöjen mukaan Kauppakorkeakoulu on itsenäinen laitos, joka voi nimiinsä saada oikeuksia, tehdä sitoumuksia sekä kantaa ja vastata (2 §). Kanslerin vaali on alistettava Tasavallan Presidentin vahvistettavaksi (9 §). Hallituksen jäsenmäärä korotettiin 5:stä 7:ään. Hallituksella on 20 §:n mukaan myös valta hankkia kiinteää omaisuutta Kauppakorkeakoulun nimiin. Tämä valta, niinkuin edellisestä vuosikertomuksesta kävi selville, korkeakoululta tähän saakka puuttui. Rehtori kirjoittaa korkeakoulun nimen, mikäli hän ei juoksevien asioiden kysymyksessä ollen määrää sitä hallituksen valtuuttaman muun henkilön tehtäväksi (25 §). Päätökset korkeakoulun toimielimissä tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä, mikäli perussäännöissä ei ole toisin määrätty. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa, joissa ratkaisu määrätään arvalla (60 §). Perussääntöjen muuttaminen on tapahtuva valtuuskunnan päätöksellä, joka on tehtävä kahdessa vähintään 14 päivän väliajalla pidettävässä kokouksessa, kumpaisessakin niin, että vähintään kolme neljänestä läsnäolevien äänistä sitä kannattaa. Muutokselle on, jotta se tulisi voimaan, saatava valtioneuvoston vahvistus (61 §). Kauppakorkeakoulu katsotaan 2 §:ssä tarkoitetuksi itsenäiseksi laitokseksi siitä alkaen, kun nämä perussäännöt ja niiden vahvistamisesta annettu valtioneuvoston päätös on julkaistu asetuskokoelmassa (62 §). Päätös laitoksen toiminnan lopettamisesta on, sen jälkeen kun asia ensin on käsitelty hallituksessa, tehtävä valtuuskunnan kahdessa, vähintään 14 päivän väliajalla pidettävässä kokouksessa, kumpaisessakin niin, että vähintään kolme neljänestä läsnäolevien äänistä on sitä kannattanut (63 §). Korkeakoulun toiminta itsenäisenä laitoksena lakkaa, jos korkeakoulun valtuuskunta siinä järjestyksessä kuin 63 §:ssä sanotaan, on päättänyt laitoksen lopetettavaksi. Tällainen päätös on tullakseen voimaan valtioneuvoston vahvistettava. Laitoksen toiminnan lakkaaminen tapahtuu, kun valtioneuvoston päätös on julkaistu asetuskokoelmassa (64 §). Jos Kauppakorkeakoulu itsenäisenä laitoksena lakkaa, toimitettakoon pesän selvitys ja maksettakoon velat. Selvityksen toimittakoon joko korkeakoulun hallitus taikka sen valitsema tai oikeuden sen pyynnöstä määräämä yksi tai useampi suoritusmies (65 §). Omaisuus, joka laitokselta sen lakatessa jää, käytettäkään korkeimman kaupallisen opetuksen ja tutkimustyön hyväksi sillä tavoin kuin korkeakoulun viimeksi toiminut valtuuskunta on päättänyt (66 §).

Koska maassamme ei ole yleistä lakia laitoksista, ovat uusien perussääntöjen pykälät, jotka koskevat Kauppakorkeakoulua itsenäisenä laitoksena, erittäin tärkeät nimenomaan korkeakoulun taloudellisen hallinnon kannalta.

Uudet perussäännöt vahvisti valtioneuvosto tammikuun 18 p:nä 1951 ja julkaistiin ne asetuskokoelman n:ossa 38 saman tammikuun 24 p:nä, jolloin 62 §:n mukaisesti korkeakoulun toiminta itsenäisenä laitoksena alkoi. Valtioneuvoston päätöksessä perussääntöjen vahvistamisesta lausutaan että »valtioneuvosto on kauppakorkeakoulujen valtionavustuksesta annetun lain soveltamisesta 2 päivänä kesäkuuta 1950 annetun asetuksen (269/502) 2 §:n nojalla, kauppa- ja teollisuusministeriön esittelystä, tänään päättänyt todeta Kauppakorkeakoulun täyttävän oikeudellisen rakenteensa puolesta niinhysin itsenäiselle laitokselle asetettavat vaatimukset kuin valtionavustuksen saannin edellytykset».

Mainittakoon, että maamme muut kauppakorkeakoulut, joiden perussäännöt niinkään on kertomusvuoden aikana vahvistettu, eivät toimi itsenäisinä laitoksina, vaan ovat taloudellisesti niitä varten perustettujen säätiöiden tai (Turun ruotsalainen kauppakorkeakoulu) yliopiston taloudellisen hallinnon alaisia.

Perussääntöjen uusiminen ja olosuhteet muutoinkin vaativat myös Kauppakorkeakoulun järjestyssääntöjen uudistamisen. Laatimaan ehdotusta uusiksi järjestyssäännöiksi asetti opettajaneuvosto kokouksessaan marraskuun 10 p:nä 1950 komitean, jonka puheenjohtajaksi määrättiin professori Huugo Raninen.

Kauppakorkeakoulun hallinto

Valtuuskunta on kokoontunut 2 kertaa. Syyskokouksessaan marraskuun 25 p:nä 1950 se käsittelee talousarvion vuodeksi 1951 ja valitsi hallituksen jäseniksi tammikuun 1 p:nä alkavaksi kolmivuotiskaudeksi erovuoroon arvalla joutuneet vuorineuvos Lauri Heleniuksen, kauppat. maisteri Lauri Kirveen ja pääjohtaja Matti Virkkusen. Vuosikokouksessaan maaliskuun 19 p:nä 1951 valitsi valtuuskunta puheenjohtajakseen uudelleen kauppaneuvos ALWAR NIKLANDERIN ja varapuheenjohtajakseen vuorineuvos J. W. WALDENIN. Hallituksen vuosikertomus ja tilit hyväksyttiin ja hallitukselle myönnettiin vastuuvapaus. Tilintarkastajiksi valittiin professori (KHT) Martti Saario, pääjohtaja, kauppat. maisteri (KHT) Tyko Vanhala ja kauppat. maisteri (KHT) Olle V. Salmi, jonka tehtävänä on toimia myös numerotarkastajana. Varatilintarkastajiksi valittiin johtaja, kauppat. maisteri Aulis Kauppinen ja kauppaneuvos Arvi Raikkala.

Valtuuskunnan kokoonpanossa on kertomusvuoden aikana tapahtunut seuraavat muutokset. Sitten kun Länsi Uudenmaan Kauppakamarin edustaja valtuuskunnassa toimitusjohtaja Åke Fröjdman v:n 1950 lopulla oli ilmoittanut, että hän piirin alueelta pois muutettuaan haluaa

erota valtuuskunnasta, valitsi piiri edustajakseen tehtailija Yrjö Mannerin Hangosta. Valtuuskunnan syyskokouksessa toimitettiin perussääntöjen määräämä arvonta erovuoroon joutuvista valtuuskunnan jäsenistä ja joutuivat sen mukaan erovuoroon herrat Armas Ahlqvist, W. Bonsdorff, John Grundström, Kyösti Järvinen, Jussi Mononen, Heikki Reenpää, Jukka Tammenoksa, J. W. Walden, Osmo Vartiainen ja Antti Wihuri. Asianomaiset järjestöt valitsivat kaikki erovuoroon joutuneet uudelleen valtuuskunnan jäseniksi.

Valtuuskunnan jäsenistä ovat kertomusvuoden aikana kuolleet Helsingin Kauppakamarin edustaja kauppaneuvos Walter Rydman joulukuun 23 p:nä 1950 ja Suomalaisen Liikesivistysrahaston edustaja professori W. Bonsdorff toukokuun 7 p:nä 1951. Edellisen sijaan Helsingin Kauppakamari valitsi vuorineuvos Yrjö O. Riislan. Professori Bonsdorff'in sijaan on Liikesivistysrahaston valittava uusi edustaja.

Kauppaneuvos Rydman kuului vuodesta 1920 Kauppakorkeakoulun hallitukseen ja tuli korkeakoulun hallintoa uudestaan järjestettäessä valtuuskunnan jäseneksi. Huolimatta siitä, että kauppaneuvos Rydman oli keskeinen henkilö maamme liikemieskunnan eri järjestöissä ja suurten liikkeiden johtaja, hän oli uskollisimpia ja ahkerimpia osanottajia korkeakoulun hallituksen toimintaan. Hänen laaja henkilötuntemuksensa, kokemuksensa liikemiehenä ja syvä kiintymyksensä korkeakouluun olivat arvaamattoman merkityksellisiä sen toiminnalle. Hänen avoin, ystävällinen ja rehti olemuksensa kiinnitti kaikki korkeakoulun johtohenkilöt ja opettajakunnan häneen lämpimin ystävyiden sitein. Hänet tullaan aina muistamaan laitoksemme piirissä.

Professori Bonsdorffissa menetti Kauppakorkeakoulu yhden perustajistaan ja vanhimmista opettajistaan, pitkäaikaisen rehtorinsa, ystävänsä ja tukijansa. Hänestä ovat muistosanat siv. 70.

Valtuuskunnan puheenjohtaja, Kauppakorkeakoulun ainoa kunniajäsen kauppaneuvos Alvar Niklander täytti lokakuun 29 p:nä 1950 75 vuotta. Samalla kun korkeakoulun hallintoelimet ja opettajat esittivät tälle vuodesta 1916 korkeakoulun hallitukseen kuuluneelle toimen miehelle onnentoivotuksensa kiittäen häntä pitkäaikaisesta, tehokasta ja uskollisesta työstä korkeakoulun hyväksi, pyydettiin lupa saada maalauttaa hänen muotokuvansa Kauppakorkeakoulun kokoelmiin. Muotokuvan tulee maalaamaan taiteilija Tauno Miesmaa.

Valtuuskunnan jäsen ja aikaisemman hallituksen jäsen v:sta 1947 ja varsinkin pitkäaikaisena ministerikautenaan korkeakoulumme hyväksi erikoisen ansiokkaasti toiminut kauppatieteiden kunniatohtori Uno Takki täytti huhtikuun 19 p:nä 1951 50 vuotta. Kauppakorkeakoulun puolesta ojennettiin tri Takille onnitteluadressi.

Hallitus on kertomusvuoden aikana kokoontunut 16 kertaa.

Opettajaneuvosto on lukukausien aikana kokoontunut joka perjantai. Sen lisäksi on pidetty muutamia kokouksia kesä- ja joululomien aikana.

Rehtori ja vararehtori.

Sen johdosta että rehtorin ja vararehtorin kolmivuotiskausi päättyi toukokuun 31 p:nä 1951, laajennettu opettajaneuvosto kokouksessaan huhtikuun 12 p:nä 1951 asetti suhteellisilla vaaleilla ehdolle näihin toimiin kesäkuun 1 p:nä alkavaksi kolmivuotiskaudeksi professorit *O. W. Louhivuoren*, *Kaarlo Hildénin* ja *Kalle Kaupin* tässä mainitussa järjestyksessä. Päätöksellään huhtikuun 24 p:ltä 1951 Kansleri nimitti rehtoriksi professori *O. W. Louhivuoren* ja vararehtoriksi professori *Kaarlo Hildénin*.

Virat ja toimet.

Professori *Richard Vilhelm Stigell* siirtyi, täytettyään v:n 1950 huhtikuun 1 p:nä 70 vuotta, eläkkeelle syyskuun 1 p:nä 1950. Professori Stigell oli Kauppakorkeakoulun ensimmäisiä opettajia, aina v:sta 1912, ja kauimmin virassa ollut opettaja. Kemian ja tavaraopin apulaisprofessoriksi hänet nimitettiin 1937 ja professoriksi prof. *W. Bonsdorff*'in jälkeen v. 1941. Samalla kun prof. Stigell tiedemiehenä nautti yleistä kunnioitusta, oli hän opettajana pidetty ja suosittu. Oppilaiden harrastuksiin hän otti innolla osaa ja »Stiga» kai oli oppilaspiireissä se, joka pääsi henkilökohtaisesti lähimmäksi heitä. Syvällä kiitollisuudella häntä muistaa korkeakoulu, ja lukuisat oppilaspolvet tulevat säilyttämään hänet rakkaassa muistossa.

Professori Stigellin erotessa siirtyi kauppakemian ja tavaraopin professorin virka professori *Pekka Heinäselle*, jonka nimityksestä edellisessä vuosikertomuksessa on mainittu.

Sitten kun korkeakoulun hallitus opettajaneuvoston ehdotuksesta helmikuun 20 p:nä 1950 oli julistanut haettavaksi toisen professorinviran kansantaloustieteessä ja virkaa oli hakenut dosentti, filosofiantohtori *Mikko Kustaa Tamminen*, pyysi opettajaneuvosto lausunnon hakijan tieteellisestä pätevyydestä virkaan professoreilta *Odal Stadius*, *Br. Suviranta* ja *Klaus Varis*. Näistä professori Stadius ei ollut tilaisuudessa antamaan lausuntoa, mutta molemmat muut asiantuntijat julistivat hakija Tamminen tieteellisesti kelpoisaksi virkaan. Kun dosentti Tamminen oli pitänyt näyteluennon, minkä opettajaneuvosto havaitsi tarkoituksenmukaiseksi, ehdotettiin dosentti Tamminen nimitettäväksi.

Päätöksellään lokakuun 25 p:ltä 1950 kansleri nimitti dosentti *Mikko Kustaa Tammisen* kansantaloustieteen professoriksi.

Kun helmikuun 20 p:nä 1950 haettaviksi julistettuihin professorin virkoihin kauppa- ja liikkeenhoito-opissa, liikelaskentaopissa ja kauppa-oikeudessa hakeneille myönnetty lisäaika pätevyyden täydentämistä varten oli päättynyt, päätti opettajaneuvosto kokouksessaan maaliskuun 30 p:nä 1951 pyytää asiantuntijoina antamaan lausunnon hakijain tieteellisestä pätevyydestä: kauppa- ja liikkeenhoito-opissa professoreilta *Kyösti Järviseltä* ja *Huugo Raniselta*, liikelaskentaopissa professoreilta *Esa Kaitilalta*, *Eino Niineltä* ja *Martti Saariolta* sekä kauppa-oikeudessa professoreilta *Gunnar Palmgrenilta* ja *Aarne Rekolalta*. Samalla todettiin, että virkoja aikanaan hakeneista olivat peruuttaneet hakemuksensa *Aaltonen*, *Kilpiö*, *Pasanen* ja *Puukari*, jonka lisäksi hakija *Karhi* oli kuollut, niin että hakijoista oli jäljellä kauppa- ja liikkeenhoito-opin professorin virkaan kauppat. tohtori *R. Heino*, liikelaskentaopin professorin virkaan kauppat. tohtorit *Henrik Virkkunen* ja *Unto Virtanen* sekä kauppa-oikeuden professorin virkaan apulaisprofessori *Väinö Vihma* sekä toinen, joka ei halua nimeänsä mainittavan.

Maaliskuun 22 p:nä 1948 haettavaksi julistettua lehtorinvirkaa liikelaskentaopissa olivat hakeneet kauppatieteiden kandidaatit *Eino Kullervo Toivonen*, *Johan Henrik Virkkunen* ja *Unto Kalervo Virtanen* ja kun heille myönnetty lisäaika pätevyyden täydentämiseksi oli päätynyt, millä välin kandidaatti *Virkkunen* oli peruuttanut hakemuksensa, opettajaneuvosto, käytettyään asiantuntijoina professoreja *Huugo Ranista* ja *Martti Saariota*, päätti kokouksessaan elokuun 16 p:nä 1950 julistaa hakija *Virtasen*, joka sillä välin oli saavuttanut kauppatieteiden tohtorin arvon, päteväksi haettuun virkaan ja teki sen mukaisen esityksen kanslerille. Päätöksellään lokakuun 12 p:ltä 1950 kansleri nimitti kauppat. tohtori *Unto Kalervo Virtasen* liikelaskentaopin lehtoriksi.

Sittenkun ranskankielen lehtori fil.tohtori *Tauno Nurmela* oli tullut nimitetyksi Turun Yliopiston professoriksi ja pyytänyt eron lehtorin toimesta Kauppakorkeakoulusta, julistettiin ranskankielen lehtorin virka huhtikuun 30 p:nä 1950 haettavaksi. Sitä hakivat fil.kandidaatti *Reino Severi Hakamies* ja dosentti, fil.tohtori *Veikko Ilmari Lahti*, joka kuitenkin myöhemmin peruutti hakemuksensa. Kun pyydetyt asiantuntijat professorit *Arth. Långfors* ja *Emil Öhmann* olivat julistaneet hakija *Hakamiehen* päteväksi haettuun virkaan ja maisteri *Hakamies* oli pitänyt näyteluennon, minkä opettajaneuvosto havaitsi tarkoituksenmukaiseksi, esitettiin maisteri *Hakamies* nimitettäväksi virkaan. Päätöksellään lokakuun 12 p:ltä 1950 kansleri nimitti ranskankielen lehtoriksi filosofian kandidaatti, nyttemmin fil. tohtori *Reino Severi Hakamiehen*.

Kokouksessaan huhtikuun 15 p:nä 1951 opettajaneuvosto päätti julistaa haettavaksi lehtorinviran liikkeenhoito-opissa sekä myynti- ja mainosopissa. Säädetyn ajan kuluessa hakivat liikkeenhoito-opin lehtorin virkaa kauppat. lisensiaatti *Mauri Mika Kullervo Kaskimies*, fil. maisteri *Väinö Peltonen*, kauppat. lisensiaatti, lainopin kandidaatti *Jorma Pasanen* ja kauppat. lisensiaatti *Arvo Mauri Johannes Puukari* sekä myynti- ja mainosopissa samat henkilöt vaihtoehtoisesti sekä lisäksi kauppat. kandidaatti *Arvo J. Litukka*. Asiantuntijoina antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä päätti opettajaneuvosto pyytää kauppat. tohtori *Eino Hirvosen* sekä professorit *Huugo Ranisen* ja *Martti Saarion*.

Kokouksessaan elokuun 16 p:nä 1950 opettajaneuvosto päätti kutsua suorittamaan kuulusteluja valtio- ja yhteiskuntaopissa professori *Yrjö Ruudun*.

Kokouksessaan lokakuun 2 p:nä 1950 opettajaneuvosto päätti kutsua antamaan opetusta taloushistoriassa dosentti, fil. tohtori *Aulis Alasen*.

Professori *Kalle Kaupin* nauttiessa eduskuntatyön takia osittaista virkavapautta ovat kanslerin määräyksestä professorit *A. R. Heikonen* ja *Ilmari Melander* lukuvuonna 1950—51 hoitaneet sekä avoimna olevaan kauppa-oikeuden rinnakkaisprofessorinvirkaan kuuluvaa että sitä osaa professori *Kaupin* opetus- ja tutkintovelvollisuudesta, josta hän oli anonut vapautusta.

Antamaan opetusta englanninkielessä lukuvuonna 1951—52 on opettajaneuvosto määrännyt filosofian maisteri *Erik Erämetsän*. Toiseksi ylimääräiseksi englanninkielen opettajaksi on päätetty tiedustella British Council'in välityksellä syntyperäistä englantilaista.

Antamaan opetusta espanjankielessä lukuvuonna 1951—52 on määrätty fil.maisteri *Jukka Peitso* ja on hän oikeutettu käyttämään apulaisenaan ylioppilas *Erkki Vierikköä*.

Antamaan opetusta saksankielessä lukuvuonna 1951—52 on opettajaneuvosto määrännyt yliopiston apulaislehtorin *Carl-August Joseph Curtson von Willebrandt*'in.

Kansleri on opettajaneuvoston ehdotuksesta oikeuttanut professori *O. W. Louhivuoren* pysymään kansantaloustieteen professorin virassa siksi kun hän saavuttaa 70 vuoden iän eli syyskuun 18 p:ään 1954. Samoin kansleri on oikeuttanut lehtori *B. E. Hildenin* pysymään saksankielen lehtorin virassa siksi kun hän täyttää 70 vuotta eli syyskuun 24 p:ään 1954.

Dosentti *Esa Kaitila* on nauttinut luentovapautta.

Tammikuun 12 p:nä 1951 täytti Kauppakorkeakoulun espanjankielen opettaja professori *Arthur Långfors* 70 vuotta. Professori *Långfors*

on hoitanut espanjankielen opetusta korkeakoulussa vuodesta 1930 eli yli 20 vuotta. Korkeakoululle on suuri etu siitä, että se on saanut lukea opettajakuntaansa tämän maailmankuulun tiedemiehen. Huolimatta monista tehtävistään prof. Långfors on suurella tunnollisuudella ja uskollisuudella opetustyötä korkeakoulussa tehnyt ja saavuttanut opettajaverien ja oppilaiden kiitollisuuden ja kunnioituksen. Korkeakoulu esitti onnentoivotuksensa adressin muodossa.

Kauppakorkeakoulun sihteeriksi nimitti hallitus kokouksessaan huhtikuun 19 p:nä 1951 varatuomari *Olli Pertti Tarpilan*. Tuomari Tarpila ryhtyi toimeensa kesäkuun 1 p:nä.

Valtion apurahat tieteenharjoittajille.

Kansleri myönsi Kauppakorkeakoululle osoitetut varttuneille tieteenharjoittajille tarkoitetut valtion apurahat professoreille *Kaarlo Hildénille* ja *Huugo Raniselle* sekä nuorille tieteenharjoittajille tarkoitetut apurahat kauppatieteiden maisteri *Lauri Aсталalle*, kauppatieteiden lisensiaatti *Mika Kaskimiehelle*, filosofian tohtori *Sakari Mattilalle* ja kauppatieteiden maisteri *Fedi Vaiviolle*.

Valtion opintolainarahasto.

Valtion opintolainarahaston neuvottelukunnassa on korkeakoulua edustanut prof. *Kaarlo Hildén*, varamiehenään prof. *Pekka Heinänen*. Opintolainlautakunnassa ovat edustajina olleet prof. *Hildén*, varamiehenään prof. *Heinänen*, sekä prof. *Huugo Raninen*, varamiehenään lehtori *Irma Rantavaara*.

Kauppakorkeakoulujen yhteistoiminta.

Handelshögskolan vid Åbo Akademi kutsui toisten kauppakorkeakoulujen rehtorit ja vararehtorit tavanmukaiseen rehtorikokoukseen lokakuun 21 p:nä 1950 Turkuun. Tärkeimpänä kysymyksenä käsiteltiin toimenpiteitä, mitä uusi kauppakorkeakouluja koskeva lainsäädäntö aiheuttaa. Kokoukseen otti osaa myös kauppa- ja teollisuusministeriön kansliapäällikkö hallitusneuvos, kauppat. tohtori *Reino R. Lehto*.

Tukholmassa syksyllä v. 1949 pidetyn rehtorikokouksen päätöksen mukaisesti pitivät pohjoismaisten kauppakorkeakoulujen liiketaloustieteen professorit ja opettajat yhteiset neuvottelupäivät Säbyn kartanossa Tukholman saaristossa syyskuun viimeisellä viikolla 1950. Kokouksessa käsiteltiin laajasti mainitun aineen opetuksen alaan kuuluvia

kysymyksiä. Kauppakorkeakoulun edustajina ottivat siihen osaa professorit *Huugo Raninen* ja *Martti Saario*.

Pohjoismaitten kauppakorkeakoulujen rehtorien ja vararehtorien seuraava kokous pidetään Kööpenhaminassa syyskuun 27—30 p:nä 1951.

Paitsi edellä mainittua yhteistoimintaa on mainittava, että Kauppakorkeakoulun oppilaita ja entisiä oppilaita on ollut aika lukuisasti opiskelemassa ulkomaisissa, etenkin amerikkalaisissa korkeakouluissa ja yliopistoissa. Niinkään ovat oppilaat tehneet ryhmissä tutustumismatkoja eri maihin. Kauppakorkeakouluun on käynyt tutustumassa kansainvälinen ylioppilasjoukkue, johon kuului ylioppilaita 10 eri maasta, ja suurehko ranskalainen kauppakorkeakoululaisjoukkue. Pienempiä ryhmiä ja yksityisiä opiskelijoita, samoin eri maiden korkeakoulujen opettajia, on käynyt lukuisasti korkeakouluun tutustumassa.

Neijäkymmenvuotispäivä.

Siihen nähden, että vuonna 1950 Kauppakorkeakoulu joutui pitämään useitakin suuria juhlia, päätettiin, ettei mitään juhlallisuuksia panna toimeen tammikuun 16 p:nä 1951, jolloin Kauppakorkeakoulu tuli toimineeksi 40 vuotta. Korkeakoulu sai kuitenkin vastaanottaa lukuisia onnentoivotuksia merkkipäivän johdosta ja eräät sen ystävät tekivät sille myös lahjoituksia, jotka mainitaan toisessa paikassa. Eräitä lahjaesineitäkin saatiin vastaanottaa. Niistä mainittakoon Kauppakorkeakoulun keräyksen naistoimikunnan lahjoittama upea äänestysmaljakko ja tukkukauppias Arth H. Norill'in (Bergenistä) lähettämä hieno puheenjohtajanuija, joka on tehty mursun hampaasta.

Stenroth-puolisoiden lahjoittaman tontin käyttö.

Koska senaattori *Otto Stenroth'in* ja hänen puolisonsa testamentin kautta Kauppakorkeakoulun haltuun joutuneella tontilla Kammionkatu 13 on ollut vain epätaloudellinen kolmiasuntoinen rakennus, ja asuntopula Kauppakorkeakoulun opettajiston keskuudessa tuntuu yhtä tukalana kuin muutoinkin pääkaupungissa, päätti hallitus kokouksessaan heinäkuun 21 p:nä 1950, että tontille ryhdyttäisiin rakentamaan asuintaloa lähinnä korkeakoulun opettajakuntaa varten. Julistetussa piirustuskilpailussa pidettiin parhaana arkkitehti *Oiva Kallion* luonnosta ja sai hän tehtäväkseen laatia lopulliset piirustukset taloa varten. Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy esitetyn asemakaavamuutoksen, tulee uuteen taloon yli 40 asuntoa ja jokin määrä liikehuoneistoja. Tammi-

kuun 1 p:nä 1951 asetti hallitus rakennustoimikunnan, jonka puheenjohtajaksi valittiin johtaja *Severi Saarinen* ja jäseniksi professori *Pekka Heinänen*, kauppaneuvos *Oski Nurmi*, toimitusjohtaja, ekonomi *Martti Sorvari* ja yliarkkitehti *Martti Välikangas*. Entistä rakennusta puretaan parhaillaan ja on uuden talon määrä valmistua syksyyn 1952.

Lahjoitukset.

Kauppakorkeakoulu on saanut vastaanottaa osittain yleiseen käyttöön, osittain lahjoittajan määräämään tarkoitukseen seuraavat lahjoitukset: *Leipurien Tukku Oy.* 500,000 mk, *Weilin & Göös Oy.* 500,000 mk, *Liikesivistysrahasto* 300,000 mk, *Pohjoismaiden Yhdyspankki Oy.* 200,000 mk, *Helsingin Mylly- ja Kauppa Oy.* 200,000 mk, *Riihimäen Lasi Oy.* 100,000 mk, *Kilpiä Oy.* 100,000 mk, *P. G. Holm Oy.* 100,000 mk, *A. Ahlström Oy.* 100,000 mk, *Talous-osakekauppa* 75,000 mk, *Helsingin Osakepankki* 50,000 mk, *Kauppakorkeakoulun kurssi 1923* 25,000 mk, *Uudenmaan Auto Oy.* 10,000 mk ja *Ekonominiset* 5,000 mk. Eräältä *Kauppakorkeakoulun* entiseltä oppilaalta, joka ei halua nimeään julkisuuteen, on saatu 20,000: — käytettäväksi Englannin kerhon jäsenten ulkomaan matkojen rahoittamisen avustamiseksi.

Korkeakoulu pyytää esittää arvoisille lahjoittajille kunnioittavat kiitoksensa.

Stipendivarat.

Seuraavassa esitetään rahastojen suuruudet 1. 1. 1950 siihen saakka kertyneine korkoineen. Miten korkovaroja on stipendeinä jaettu vuonna 1950, selostetaan jällempänä, luvussa VII.

Otto ja Anna Stenrothin rahaston pääoma oli 3.318.878: —.

Kauppaneuvos A. Sergejeffin stipendirahaston pääoma oli 2.188.315: —. Korkovarot eivät vielä ole korkeakoulun käytettävissä.

Kauppaneuvos P. A. Luostarisen stipendirahaston pääoma oli 500.000: — ja korkovarot 29.530: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendeinä haettavaksi 29.000: —.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahaston pääoma oli 500.000: —. Rahaston korkovarot olivat 33.849: —.

Tukkukauppias S. Mäntysen rahaston pääoma oli 500.000: — ja korkovarot 86.724: —. Korkovaroja ei vielä voida käyttää.

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahaston pääoma oli 517.347: — ja korkovarot 31.927: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä matkastipendinä haettavaksi 30.000: —.

O. Y. Mars A. B:n stipendirahaston pääoma oli 240.984: —. Rahaston korot olivat 13.389: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendeinä haettavaksi 16.000: —.

Maanviljelysneuvos Alfred Kordelinin stipendirahaston pääoma oli 270.652: — ja korot olivat 14.768: —, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi 14.000: —.

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahaston pääoma oli 150.000: —. Rahaston korot olivat 9.285: —, joista 9.000: — julistettiin yhtenä tai useampana stipendinä lahjakkaiden, vähävaraisten, suomenkielisistä kohteista olevien korkeakoulun oppilaiden haettavaksi.

Kauppaneuvos K. H. Lehtisen stipendirahaston pääoma oli 135.862: — ja korot 11.046: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi 11.000: —.

Elin ja Evert Viktor Sellgrenin stipendirahaston pääoma oli 113.339: — ja kertyneet korot 11.623: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi 11.000: —.

Professori W. Bonsdorffin rahasto oli 1.144.056: — ja korot 25.589: —. Rahastosta jaettiin tänä keväänä 12.000: — palkintoina seminaarikirjoituksista.

Kauppaneuvos Osk. Huttusen stipendirahaston pääoma oli 123.301: — ja kertyneet korot 12.789: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi 12.000: —.

Helsingin Yleisen Ravintoyhdistyksen rahaston pääoma oli 97.858: — ja kertyneet korot 12.162: —. Näistä on tänä keväänä julistettu 12.000: — sellaisten korkeakoulun nykyisten tai entisten oppilaiden haettavaksi, jotka aikovat antautua osuuskauppaliikkeen palvelukseen ja haluavat tutustua ulkomailla johonkin kaupan erikoisalaan tai myöskin osuuskauppaliikkeen kaupalliseen järjestelyyn tai aatteelliseen puoleen.

Pankinjohtaja Birger Wegeliuksen rahasto oli vuoden vaihteessa 93.062: — ja korot 5.179: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä 5.000: — stipendinä haettavaksi.

Kauppakorkeakoulun opettajien stipendirahaston pääoma oli 100.000: — ja korkovarot olivat vuoden vaihteessa 13.027: —. Näistä julistettiin 13.000: — tänä keväänä korkeakoulun opettajien haettavaksi.

Kauppaneuvos Juho Lallukan muistorahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 94.722: — ja stipendeiksi käytettävät korot 5.648: —. Korkovaroista julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi 5.000: —.

Weilin & Göösin stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 988.985: — ja korkovarot 52.850: —.

Talous-Osakekaupan stipendirahaston pääoma oli 243.984: — ja käytettävissä olevat korot 9.562: —. Koroista julistettiin haettavaksi 9.500: —.

Kauppaneuvos Juhani Santaholman rahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 57.952: — ja korkovarot 3.711: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendinä haettavaksi 3.000: —.

Oy. G. W. Sohlberg Ab:n stipendirahaston pääoma oli 49.640: — ja korkovarot 6.320: —. Julistettiin stipendinä haettavaksi 6.000: —.

Herman Otto Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli 47.875: — ja korot 6.185: —. Rahastosta julistettiin stipendinä haettavaksi 6.000: —.

Gustav Pauligin stipendirahaston pääoma oli 50.000: — ja korot 3.398: —. Julistettiin stipendinä haettavaksi 3.000: —.

Rudolf Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 33.915: — ja korkovarot 7.771: —.

Anni ja Samuli Pajarisen rahasto oli vuoden vaihteessa 63.245: —.

Pohjolan stipendirahaston pääoma oli 33.232: — ja korot 2.054: —, joista tänä keväänä 2.000: — julistettiin stipendinä haettavaksi.

Kauppaneuvos Otto A. Malmin stipendirahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 31.205: — ja käytettävissä olevat korot 1.941: —.

Olga J. Nissisen stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 40.088: —.

Knut Wallinin stipendirahaston pääoma korkoineen oli vuoden vaihteessa 23.180: —.

Konttoritekniikan palkintorahaston pääoma oli 16.300: — ja kertyneet korot 1.013: —.

Tampereen Säästöpankin rahaston pääoma oli 6.785: — ja korot 4.507: —. Julistettiin stipendinä haettavaksi 4.500: —.

Donovan Hjelmmannin stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 3.445: —.

Kilpiä Oy:n rahaston pääoma 500.000: — ja korot 23.208: —.

Kirjasto.

Lukuvuoden 1950—1951 kuluessa kirjastoon on saatu uusia teoksia 1645 nidettä, joista lahjoituksina 1115 nidettä. Lahjakirjoista on suuri osa hankittu USA:n Suomen lainan apurahoista myöntämän § 1.500: — määrärahan avulla. Lisäksi ovat lahjoituksia tehneet mm. United States Information Service, Helsinki, Kansainvälisen Ylioppilasavun Suomen toimikunta, Tukholman, Göteborgin, Köpenhaminan, Oslon ja St. Gallenin kauppakorkeakoulut, Helsingin Yliopisto, Åbo Akademi ja Liiketaloustieteellinen tutkimuslaitos. Myös eräät kustantajat, kuten Kooperativa Förbundet, K. J. Gummerus Oy ja Werner Söderström Oy ovat lahjoituksin muistaneet kirjastoa.

Kirjaston nidosmäärä oli lukuvuoden lopussa n. 23.500 nidettä.

Kuten edellisinäkin vuosina ovat lukuisat virastot, kauppakamarit, kauppapilaitokset, liitot, yhdistykset, yhtiöt ja laitokset lähettäneet kirjastolle tilasto- ja juhlaulkaisujaan sekä vuosikertomuksiaan.

Lahjoittajille korkeakoulu esittää tässäkin yhteydessä kunnioittavat kiitoksensa.

Lukusaliin ovat lukuvuoden 1950—1951 aikana tulleet seuraavat 165 aikakauslehteä, joista tähdellä merkityt ovat asianomaiselta toimitukselta tai muuten lahjaksi saatuja:

The Accountant, Acta Chemica Scandinavica, Advanced Management, Affärsökonomi, Affärsökonomisk Revy, Affärsvärlden. *Aika ja Mies, The American Economic Review, Angewandte Chemie, *Arkkitehti, *Asutustoiminnan Aikakauskirja, Aussenwirtschaft, *Bank of Finland, Monthly Bulletin, *Bankvärlden, *Ciba-Rundschau, *City, *Danish Foreign Office Journal, Det Danske Marked, Defensor Legis, Economica, Economic Geography, The Economic Journal, The Economist, Ekonomien, *Ekonomi, Ekonomiska Samfundets Tidskrift, Ekonomisk Tidskrift, *Elanto, *Finnische Handelsrundschau, *Finnish Trade Review, *Finskij Torgovyi Journal, *Foreign Commerce Weekly, Fortune, *Friitalan Nahkalastuja, Giornale di Matematica Finanziaria, *Globen, Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, Harvard Business Review, *HOK, *Holland Shipping and Trading, Industria, Industrielle Organisation, *Industriförbundets Meddelanden, The International Law Quarterly, Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, The Journal of Accountancy, The Journal of the Institute of Actuaries, The Journal of Marketing, The Journal of Political Economy, Journal of Retailing, *Kangaskauppias, *Kansallis-Osake-Pankki: Taloudellinen Katsaus, Kansamme Talous, Kansantaloudellinen Aikakauskirja, *Kauppias, *Kelloseppä, *Keskuskauppakamarin Tiedoituksia, Kommersiella Meddelanden, *Konsumentbladet, Kontorsvärlden, *Kotiteollisuus, Kulturgeografi, *Kuluttajain Lehti, Kyklos, *Köpmanen, Lakimies, The Law Quarterly Review, *Life, Liiketaito, *Liikeväki, *Maataloustieteellinen Aikakauskirja, *Mainostaja, Management Review, Mercator, *Merenkulkuhallituksen Tiedonantoja, *Metallen, *Metos-Uutiset, *Metsälehti, Metsätaloudellinen Aikakauslehti, *Midland Bank Review, Mitteilungen der Vereinigung schweizerischer Versicherungsmathematiker, *Monsanto International, Myyjä ja Myymälä, *Myyntimiehet, *Nahka ja Kenkä, The National Geographic Magazine, *Netherlands Industrial and Commercial, *Neuvostoliitto, *Nordisk Försäkringstidskrift, *Nordiskt Industriellt Rättsskydd, Office Management and Equipment, Opetuselokuva, Der Organisator, *Osuuskaupalehti,

*Osuusliike, Paperi ja Puu, Pikakirjoituslehti, *Pirkka, Public Finance, La Qualité Française, The Quarterly Journal of Economics, *Rakennustaito, *Rautakaupan Uutiset, *Rautatieliikenne, Review of Economic Studies, Review of Economics and Statistics, *Revue Commercial de Finlande, *Revue de l'Aluminium, *Sairaalamous, Schweizerische Zeitschrift für Volkswirtschaft und Statistik, Skandinavisk Aktuarietidskrift, *Skandinaviska Banken, Kvartalsskrift, Skrifter utgivna av Svenska Bankföreningen, *Sosiaalinen Aikakauskirja, Sosialistinen Aikakauslehti, Statsøkonomisk Tidsskrift, Suomen Asetuskokoelma, Suomen Asetuskokoelma Sopimussarja, Suomen Kemistilehti, *Suomen Kirjakauppa, *Suomen Laivasto, *Suomen Työ, *S.V.T. Ulkomaankauppa, *S.V.T. Pankkitilasto, *Svensk Handel, Svensk Juristtidning, Svensk Trävarutidning, Den Svenska Marknaden, *Svenska Turistföreningens Tidning, *Säästöpankki, *Talous ja Kötö, *Talouselämä, *Tehostaja, Teknillinen Aikakauslehti, Teknillisen Kemian Aikakauslehti, *Teollisuuslehti, *Teollisuusliitto tiedottaa, *Teollisuustalous, Terra, Things English, *Think, Tidsskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland, Tidsskrift for Rettsvitenskap, *Tiiliteollisuus, *Tiklas, *Tilastokatsauksia, *Time, *Työtoveri, *Ulkoasiainministeriön Taloudellisia Tiedoituksia, *Unesco Bulletin for Libraries, *Unitas, *United Nations World, Die Unternehmung, Vakuutussanomia, *Valtiovarainministeriön Kansantaloudellisen Osaston Suhdannesarjat, *Varokeino, Weltwirtschaftliches Archiv, *Venezuela Up-to-date, *Viljelijä, *Yhdyslanka, *Yhteishyvä, *Yksityisyrittäjä, Die Zeit, Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht und Konkursrecht, Zeitschrift für Handelswissenschaftliche Forschung.

Korkeakoulun opettajainhuoneeseen on tilattu tärkeimmät pääkaupungin päivälehdet ynnä koti- ja ulkomaisia kuvalehtiä.

Kotilainoista laaditun tilaston mukaan on lukuvuonna 1950—1951 lainattuja teoksia ollut 2550, edellisenä lukuvuonna vastaava määrä oli 1698. Tämän lisäksi on kirjaston teoksia lainattu korkeakoulun huoneistossa käytettäväksi.

Liiketaloustieteellinen Tutkimuslaitos.

Tutkimuslaitoksessa on valmistunut v:n 1949 rautakauppatutkimus ja yksityisen sekatarakaupan kannattavuutta v. 1949 koskeva tutkimus. Edelleen on suoritettu kannattavuustutkimus huonekalukaupasta vuosilta 1948 ja 1949. Helsingin reuna-alueiden väestön kantaostopaikan valintaan vaikuttavista syistä on laadittu tutkimus.

Julkaisujen sarjassa on ilmestynyt:

- N:o 12. HUUGO RANINEN: Valmiin puutavaran kauppa, 2. painos. Helsinki 1951.
 N:o 13. HENRIK VIRKKUNEN: Teollisuuden kertakustannukset. Niiden degressio sekä käsittely kustannuslaskennassa. (Väitöskirja) Helsinki 1951.

Tutkielmien sarjassa on ilmestynyt:

- N:o 18. HUUGO RANINEN—MIKA KASKIMIES: Sekatavara-alan yksityisten vähittäiskauppaliikkeiden kannattavuus v. 1949. Helsinki 1950.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja on edelleen vuorineuvos JOHN GRUNDSTRÖM ja johtokunnan puheenjohtajana kauppaneuvos ALVAR NIKLANDER.

Tutkimuslautakuntaan kuuluvat Tutkimuslaitoksen johtajan lisäksi professorit KYÖSTI JÄRVINEN, KALLE KAUPPI, O. W. LOUHIVUORI, ja MARTTI SAARIO.

Tutkimuslaitoksen johtajana on professori HUUGO RANINEN ja johtajan apulaisena kauppat. lis. MIKA KASKIMIES.

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen Kannatusyhdistyksen johtokunnan puheenjohtajana on kauppaneuvos EINARI HAAKI. Asiamiehenä toimii ekonomi URPO LAPPALAINEN.

III. Luennot ja harjoitukset kertomuskautena 1950—1951.

A. EKONOMIN TUTKINTOA VARTEN OPISKELEVILLE PIDETYT LUENNOT JA HARJOITUKSET.

Kansantaloustiede.

Professori O. W. LOUHIVUORI on syyslukukaudella luennoinut peruskurssilla 2 v.t. johdantoa kansantalouspolitiikkaan. Kevätlukukaudella on prof. LOUHIVUORI kanslerin suostumuksella ollut rehtorin tehtävien hoidon takia vapautettu opetusvelvollisuudesta.

Professori MIKKO TAMMINEN on luennoinut peruskurssilla 3 v.t. syyslukukaudella ja 2 v.t. kevätlukukaudella yleistä kansantaloustiedettä käsitellen pääkohdissaan seuraavaa: kansantaloustieteen tehtävät ja metodit; tarpeet, niukkuus ja taloudenpito; vaihdanta ja erikoistuminen; hyödykkeet; yhteiskunnallinen tuotantoprosessi, kulutus ja pääomanmuodostus; tuotannon laajuus ja tehokkuus; vallitsevan talousjärjestelmän luonteenomaiset piirteet; yritysmuodot; markkinoiden tehtävät ja rakenne; sekä johdantoa hintateoriaan. Luentosarja on pääasiallisesti ollut tarkoitettu täydennykseksi H. Winding Pederenin oppikirjaan Kansantaloustieteen pääpiirteet.

Lisäksi professori TAMMINEN on I erikoiskurssilla luennoinut 2 v.t. syyslukukaudella ja samoin 2 v.t. kevätlukukaudella maailmantalouden peruskysymyksistä, kehitystendensseistä ja ajankohtaisista probleemoista. Molempiin luentosarjoihin ovat liittyneet kertauskuulustelut, joista kevätlukukaudella pidetty oli laajennettu osatenttinä käsittelemään kaikki kansainvälistä kauppaa ja kansainvälisiä maksusuhteita koskevat osat erikoiskurssin oppijaksosta.

Kevätlukukaudella MR. RALPH TURVEY (The London School of Economics and Political Science) on pitänyt perus- ja erikoiskurssille yhteisen luennon aiheesta »The Four Fundamental of Economics».

Professori TAMMISEN kauppat. maisteri FEDI VAIVION avustamana johtamissa seminaariharjoituksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Björkman, R., Suomen metalliteollisuuden viimeaikainen kehitys ja tulevaisuuden näköaloja, *Fagerström, Olavi*, Rautatie- ja autoliikenteen välinen kilpailu Suomessa, *Hirvonen, Steen*, Pääsemmekö irti trusteeista?, *Honkonen, Erkki*, Setelinkatejärjestelmät, *Hukkinen, Kristina*, Pitääkö ostovoimapariteettiteoria paikkansa?, *Jaatinen, E.*, Voimataloutemme kehitys ja tulevaisuuden näköalat, *Kelo, Ahti*, Viimeaikainen inflaatiokehitys Suomessa, *Korpela, J. S.*, F-sopimus, *Malinen, Tapani*, Merirahdeista ja niiden kehityksestä lähinnä toisen maailmansodan jälkeen, *Määttä, O.*, Suomen metsäteollisuuden kehitys ja tulevaisuuden näköaloja, *Nystedt, Aulis*, Säästäminen Keynesin järjestelmässä, *Paajanen, K.*, Puolan suunnitelmatalous, *Pajarinen, Jarmo*, USA:n ja Yhdistyneiden Kansakuntien suunnitelmat takapajuisten maiden taloudellisten olojen kehittämiseksi, *Pelkonen, Lasse*, Suomen Sosialidemokraattisen puolueen talouspoliittinen ohjelma, *Ranta, Lauri*, Suomen valtion budjetin nykyisestä rakenteesta ja sen uudistamisesta, *Riitaho, S.*, Keskuspankin tehtävistä paperirahakannan vallitessa, *Soinne, Pentti*, Marshallin suunnitelma ja sen merkitys Länsi-Euroopan taloudelliselle elpymiselle.

Kauppa- ja liikkeenhoito-oppi.

Professori HUUGO RANINEN on luennoinut II erikoiskurssilla syys- ja I erikoiskurssilla kevätlukukaudella 2 v.t. valittuja osia liikeorganisaatiosta ja pankkitekniikasta. Eräät liikemiehet ovat esittäneet oman alansa erikoiskysymyksiä.

Professori RANISEN johtamissa ja kauppat. lis. MIKA KASKIMIEHEN avustamissa seminaariharjoituksissa on syvennetty niitä tietoja, joita osanottajat saavat kurssia seuratessaan, mutta osittain on käsitelty yleiseen kurssiin välittömästi kuulumattomia, mutta siihen liittyviä aiheita.

Osanottajat ovat kirjoittaneet ja pitäneet esitelmän seuraavista aiheista:

Aarnio, Meri, Erään tekstiilitukkuliikkeen jakeluteiden markkinatutkimuksesta, *Aarnio, S.*, Näkökohtia liikehenkilökunnan sisäisestä koulutustoiminnasta, *Aho, P.*, Test towns Suomeen sovelletuttuna, *Ajanko, Pirkko*, Helsingin kaupungin likeyritykset, niiden organisaatio ja hoito, *Aurio, E.*, Henkilökohtaisten ominaisuuksien merkitys liike-elämän johtopaikoilla, *Autio, R.*, Vakuutusasiamiesten toiminnan organisaatiosta, *Auvala, E.*, Rauta-alan jakeluverkosto Suomessa ja Ruotsissa, *Baibulat, E.*, Liikkeen pääomatarve ja pääomalajit, *Carlsson, S.*, Public relation yrityksen näkökulmasta, *Castrén, K.*, Sokerialan organisaatio Suomessa, *Ekholm, G.*, Suomen Itä-Euroopan kaupan järjestelystä, *Ekqvist, J.*, Kemikaaliliikkeiden luonteesta ja sijainnista Helsingissä, *Halava, A.*, Ns. toisen kerroksen liikkeet, *Havulinna, Aulikki*, Merkkitavarat, *Heimovaara, M.*, Osakkeet liike-taloudelliselta kannalta katsottuna, *Hellemaa, P.*, Etelä-Amerikan Suomeen suuntautuva vuotakauppa, *Helve, P.*, Kansallinen ja kansainvälinen standardisointi, *Herrala, H.*, Standardisoinnin vaikutukset liikeorganisaatioon, *Hämäläinen, V.*, »Hushällsjury», *Inkinen, T.*, Pääomasuunnitelma, *Jorva, Eila*, Valtion Metallitehtaitten organisaatiosta, *Jämsén, O.*, Erään tukkuliikkeen varaston järjestelystä sisäisiä kuljetuksia silmälläpitäen, *Järvi, J.*, Suksiteollisuuden mark-

kinoinimisprobleemoista, *Karo, J.*, Itsepalvelumyymälöihin soveltuvat tavarat ja niiden pakkaus, *Kautto, K.*, Konttorin suunnittelusta ja sisustuksesta rationalisointinäkökohtia silmälläpitäen, *Kelo, A.*, Liikeosoitetoimistot ja -hakemistot, *Kiiski, E.*, Nautintatodisteet, *Kohvakka, T.*, Aikanaan noutamatta jääneen sahatavaran varastointi ja maksaminen, *Korpikoski, J.*, Osakeyhtiön alkurahoitus, *Kotkanen, P.*, Erään kahvittukuliikkeen jakeluteiden markkinatutkimuksesta, *Kunnamo, E.*, Kaupan tehtävät uudemmassa amerikkalaisessa markkinaopillisessa kirjallisuudessa, *Kytömaa, K.*, Erään huonekaluliikkeen jakeluteiden markkinatutkimuksesta, *Kärkkäinen, H.*, Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen analyysi, *Laaksonen, V.*, Näkökohtia kaupparavaston palovakuuttamisesta, *Lehtonen, V.*, Vähittäiskaupalle tuleva osuus tavaran kokonaisuinnosta meillä ja muualla, *Lohivesi, A.*, Liiketaloudellisen organisaatio-opin yleisperusteet, *Luomajärvi, N.*, Pyöröpuutavaran laivauksesta, *Makkonen, U.*, Moni-myyntäliikkeen tavarahankinnoista, *Mantila, E.*, Public relations, *Metsävainio, O.*, Paperipuun hankintaorganisaatio eräässä alan suurliikkeessä, *Mäki, J.*, Kauppa-alueiden tutkimusmenetelmistä, *Mälkönen, Meeri*, Menekki vaihtelut vähittäiskaupan alalla Suomen oloja silmälläpitäen, *Nieminen, H.*, Näkökohtia teollisuuslaitosten kirjallisuuspalvelun käytännöllisestä järjestämisestä, *Noranto, P.*, GATT-sopimus, *Nordman, O.*, Tasapainon ja joustavuuden periaatteiden toteuttaminen eräässä teollisuusorganisaatiossa, *Nuotio, O.*, Kirjojen varastoinnista ja kuljetustehtävistä kirja-kaupassa, *Okkonen, Maija-Liisa*, Huolintavakuutuksesta, *Orava, J.*, Siirtoväen asutuksen rahoittaminen, *Partti, P.*, Tekstiilialan erikoistumisesta, *Piiroinen, Raija*, Vähittäiskauppaolojen viimeaikainen kehitys USA:ssa, *Piltz, E.*, Kokemuksia itsepalveluliikkeistä Suomessa, *Puhakka, Terttu*, Vähittäiskaupan organisaatiosta Helsingissä 1900-luvulla, *Pyhälä, Raija*, Pankkisiirtoliike, *Pylkkänen, E.*, Sotakorvaustoimistusten hankintasopimuksista, *Rauhala, A.*, Merkkitavaran mainonta kilpailutaloudessa, *Rautakorpi, Eila*, Inhimillisten suhteiden probleemi nykyaikaisessa teollisuusyrityksessä, *Riitaho, S.*, Nykyajan varastorakennuksista, *Saarela, T.*, Uiton järjestely kahden valtakunnan välisessä rajajoessa, *Saario, J.*, Erään lahtelaisen elintarvikealan tehtaan toiminta myyntijärjestelyä silmälläpitäen, *Saloranta, E.*, Gallup-toiminnasta Suomessa, *Sandell, Rita*, Erään siirtomaatavara-alan tukkuliikkeen menekkialueen muodostamisesta, *Selenius, Anja*, Analyysi organisaatioperiaatteena, *Sinmos, V.*, Erään tekstiilialan tukkuliikkeen jakeluteiden markkinatutkimuksista, *Silvola, J.*, Pankkien talletustilit, *Sippola, H.*, Uitto puutavaran kuljetusmuotona Suomessa, *Soisalo, M.*, Paperin ulkomaisen kaupan organisaatio, *Sundgren, T.*, Osto- ja myyntitoiminta eräässä tekstiilitukkuliikkeessä, *Suominen, R.*, Vähittäiskauppaliikkeiden myyntihenkilöiden valinnasta, *Swan, P.*, Nykyaikaisen kauppiaan suhtautuminen alaisiinsa, *Toropainen, O.*, Erään makeistehtaan jakeluteiden markkinatutkimuksesta, *Tuominen, P.*, Toiminnan rahoitus, *Törnudd, Liisa*, Muodinvaihtelut ja niiden soveltaminen liiketoiminnassa, *Vartiainen, Mai*, Missä määrin voidaan luottaa ns. mielipidemittauksiin, *Vasenius, E.*, Organisaation käsitteestä, *Vento, R.*, Sahatavaran ulkomaisten jakeluteiden markkinatutkimuksesta, *Vikkula, M.*, Pääoman käytön kontrolli, *Wilander, P.*, Työnantajajärjestöt Suomessa ja niiden tehtävät, *Vuori, S.*, Erään tilapäisyhtymän tuontirembursseista, *Vähälä, E.*, Osakeyhtiö liikeorganisaatiomuotona Suomessa, *Åkerlund, K.-E.*, Ahtaustoiminta Suomen satamissa.

Kauppat. lis. ARVO PUUKARI on luennoinut I ja II peruskurssilla 3 v. t. syyslukukaudella kauppatavoista ja kevätlukukaudella I peruskurssilla 3 v. t. liikeorganisaatioista. Vierailijoina luennoitsijoina ovat toimineet m.m. kauppat. maist. ESKO LAPPALAINEN ja varatuomari

ekon. MIKKO MANNIO. Kevätlukukaudella on esitetty sarja liiketalouden liittyviä amerikkalaisia, englantilaisia ja suomalaisia opetuselokuvia.

Luentoihin liittyviä keskustelutilaisuuksia on pidetty ja opintomatkoja järjestetty m.m. Helsingin arvopaperipörssiin.

Myynti- ja mainosoppi.

Kauppat.lis. ARVO PUUKARI on luennoinut I erikoiskurssilla 2 v.t. kevätlukukaudella myynnin ja mainonnan perusteita. Havaintoaineiston ovat opiskelijat koonneet.

Taloushistoria.

Professori EINO JUTIKKALA on luennoinut syyslukukaudella 1 v.t. yleistä taloushistoriaa peruskurssin oppilaille.

Dosentti AULIS J. ALANEN on luennoinut kevätlukukaudella 1 v.t. yleistä taloushistoriaa käsitellen myös eräitä Suomen taloushistorian peruskysymyksiä. Eräät kauppatieteiden kandidaattitutkintoa suorittavat ovat saaneet ohjausta laudaturtutkielman laadinnassa.

Finanssioppi.

Kauppat. maisteri FEDI L. VAIVIO on II peruskurssilla luennoinut syyslukukauden aikana finanssioppia. käsitellen pääkohdissaan seuraavaa: finanssiopin asemaa tieteenä ja sen tutkimusalaa, julkisen talouden asemaa kansantaloudessa sekä sen vaikutusta taloudelliseen kokonaisprosessiin, tulo- ja menoarviota, vero-opillisia käsitteitä ja veroja, finanssipolitiikan vaikutusta työllisyyteen ja rahanarvoon.

Liikelaskentaoppi.

Professori MARTTI SAARIO on luennoinut II erikoiskurssilla teollisuusliikkeen kirjanpitoa, kustannuslaskentaa, kirjaustekniikkaa ja verolainsäädäntöä yht. 3 v.t. syyslukukauden aikana sekä I erikoiskurssilla kevätlukukauden aikana liikekirjanpitoa, taseoppia ja hallinnollista kirjanpitoa yht. 3 v.t.

Kauppat. tri UNTO KALERVO VIRTANEN on opettanut peruskurssilla kaupallista kirjanpitoa, kirjanpitolainsäädäntöä sekä taseopin, kustannuslaskennan ja kirjanpidon tekniikan perusteita, yhteensä 6 viikkotuntia (joista neljä harjoitustuntia kahdessa eri ryhmässä).

Seminaariharjoituksissa, joita on johtanut prof. SAARIO, on pidetty seuraavat esitelmät:

Ahonen, Reino, Erään naulatehtaan kustannuslaskenta, Aimala, Pirkko, Huolto-konttorin kirjanpito, Juvonen, Jorma, Selostus ja arvostelu erään myllyn kustannuslaskennasta, Järvi, Jorma, Erään työliikkeen laskentatoimen järjestämisestä, Kalervo, Helmi, Asumiskustannukset ja vuokrasäännöstely, Kohvakka, Toivo, V. R:n omistaman sahalaitoksen kirjanpito ja kustannuslaskenta, Kakkonen, Esko, Edullisin ostoerä vähittäiskaupassa, Koivukoski, Eero, Tulo valtion ja kunnan verotuksessa, Laine, Pirja, Tilikorko eräässä keskusosuusliikkeessä, Liiri, Anna, Postisiirtokonttorin päivittäinen työskentely, Louhivaara, Heikki, Erään suuryhtymän laivatelakan kustannuslaskennasta, Luomajärvi, Niilo, Puutavaran hankintaliikkeen kirjanpidosta ja kustannuslaskennasta, Makkonen, Urho, Monimymäläliikkeen myymäläkontrollista, Numminen, Irma, Teollisuuden sosiaalikuista ja niiden käsittelystä kustannuslaskennassa, Ollongvist, M., Valvontatilintarkastuksesta, Ora, Pirkko, Hintojen erilaistaminen ajallisesti, Ranta, Lauri, Erään nahkatehtaan kustannuslaskenta, Ruonakangas, K. J., Näkökohtia kulujen ja kustannusten lajijakoa suunniteltaessa. Rätty, Paavo, Saneeraus keinona kannattavuuden parantamiseksi, Saarinjärvi, Irja, Erään myyntiyhdistyksen kirjanpidosta sekä yhdistyksen ja tehtaiden välisistä tilityksistä, Savolainen, M., Erään Valmetin tehtaan kirjanpidosta ja kustannuslaskennasta, Vasko, Eini, Laskenta-ainesten jako liikkeen ja sen omistajan kesken, Vento, Reino, Sahateollisuuden standardikustannuslaskennan periaatteita, Wesslin, K., Erään alkavan teollisuuslaitoksen tilisuunnitelma, Virtanen, Hely, Satunnaisesta luovutuksesta saadun voiton verottamisesta, Viljakainen, V., Vuokratalosta likeyrityksenä, Vuori, Seppo, Havaintoja uudesta liikevaihtoveroesityksestä, Vähälä, Erkki, Totaalilaskennasta ja tuloverotuksesta sen valossa, Ylhä, Jouko, Näkökohtia tuotteiden valinnasta ja optimaalisesta tuotevalikoimasta.

Kauppat. tri HENRIK VIRKKUNEN on II peruskurssilla syyslukukaudella opettanut kaupallista kirjanpitoa, teollisuuskirjanpidon alkeita, tilintarkastuksen, tasearvostelun ja välittömän liikeverotuksen perusteita, yhteensä 6 viikkotuntia (joista 4 harjoitustuntia kahdessa eri ryhmässä).

I erikoiskurssilla kevätlukukaudella tri VIRKKUNEN on luennoinut 2 viikkotuntia teollisuuden kustannuslaskentaa. Kauppatieteiden kandidaattitutkintoa opiskeleville on pidetty vastaavanlainen luentosarja.

Seminaariharjoituksissa, joita on johtanut tri VIRKKUNEN, on pidetty seuraavat esitelmät:

Forsman, Matti, Standardikustannuslaskenta radiovastaanotinteollisuudessa, Heine, Olavi, Konepajan tuotteiden jälkilaskennan merkitys ja yksinkertaistamismahdollisuudet, Hintsanen, Vilho, Reikäkorttikoneiden käytöstä teollisuudessa, Karmo, Keijo, Jalopuun myyntiliikkeeseen kytkeytyvän vaneritehtaan laskentatoimen järjestely, Koskivaara, Eero, Graniitin jalostusteollisuuden kustannuslaskennan järjestelysuunnitelma, Lahti, Lea-Liisa, Puutavaranhankinnan kirjanpito ja kustannuslaskenta metsäteollisuuden suuryhtiössä, Luonteri, Tapani, Erään nahkatehtaan kustannuslaskenta erityisesti ainekustannusten kannalta, Pyrrö, Olavi, Lakkitehtaan kustannuslaskenta.

Kauppaoikeus.

Professori KALLE KAUPPI, joka edellisenä lukuvuonna oli esittänyt peruskurssilla aluksi julkisen oikeuden pääpiirteitä ja sitten siviili- ja kauppaoikeutta, seuraten pääasiallisesti »Liikemaaailman pikkujättiläisessä» julkaisemansa »Kauppaoikeus»-nimisen oppikirjan asiajärjestystä, on syyslukukaudella 1950 jatkanut samojen oppilaiden kanssa peruskurssia pitäen 4 tuntia viikossa käsittävän luento- ja harjoitussarjan, jossa on erityisesti oikeustapausten ja niiden johdosta suoritettujen keskustelujen avulla pyritty saamaan oikeuden pääperiaatteita ymmärteyksi.

Kevätlukukaudella prof. KAUPPI on I erikoiskurssilla pitänyt luentoja 3 tuntia viikossa. Niissä on aluksi esitetty katsaus liike-elämässä kysymykseen tuleviin rikoksiin ja sitten käsitelty kirjaamisjärjestelmään liittyviä kysymyksiä, nimittäin kiinteistökauppaa ja lainhuudatusta, kiinnityksiä ja panttioikeutta sekä teollisoikeutta.

Professori A. R. HEIKONEN on luennoinut II erikoiskurssilla syyslukukauden aikana 2 tuntia viikossa irtaimen omaisuuden kaupasta.

Kauppaoikeuden seminaariharjoituksia on pidetty prof. HEIKONEN johdolla joka viikko 2 tuntia, ja on niissä käsitelty hankintaa koskevia keskeisimpiä kysymyksiä.

Seminaarin osanottajat ovat pitäneet esitelmää seuraavista aiheista:

Aaltonen, Jorma, Kauppa- ja muun tavan merkitys irtaimen omaisuuden kaupassa, Haataja, Mauri, Liikekauppa verrattuna siviilikauppaan, Hytönen, Eila, Myydyn tavaran luovuntapaikka sopimuksen siitä puuttuessa, Jaatinen, E., Huutokaupalla myydyssä tavarassa olleen virheen merkitys, Jousi, Paavo, Paikalliskaupan ja kaukokaupan välinen käsitteellinen ero, Kaarni, K.-E., Myyjä oikeudesta korjata myydyssä tavarassa ollut virhe tai luovuttaa virheellisen sijaan virheetöntä tavaraa, Kakkonen, Esko, Vaaranvastuu myydyistä tavarasta, Kauppi, Jorma, Tavaran mukana seuraavan laskun oikeudellinen merkitys, Kauppinen, Lauri, Myyjän ennakkoviivästyks, Kekoni, Eeva-Liisa, Fixkauppa, Laitinen, Paavo, Myydyn tavaran suoritusaika sopimuksen siitä puuttuessa, Linnanvirta, O., Tavaran virheellisyys suksessiivileveranssissa, Metsävainio, Olli, Puoligeneerinen kauppa, Nieminen, Hannu, Tavaran myynti rahtivapaasti, Nuotio, Olli, Myyjän viivästyksen johdosta ostajalle aiheutuneen suuruuden määrääminen ostajan suorittamien peitekaupoin, Pasanen, Pentti, Ostajan oikeus suorituksen käytyä mahdolltomaksi, Poranen, Antti, Tavaran myynti franko-ehtoin, Rajala, Jyrki, Remburssi, Saarinen, Timo, Reklamatiosta irtaimen omaisuuden kaupassa, Salminen, M. A., Sodan aiheuttaman tavaran hinnannousun merkitys hankinnassa, Salonen, Reino, Mikä vahinko myyjän on viivästyksen jouduttuaan korvattava ostajalle, Silvennoinen, U. A., Myydyn tavaran tuotto, Tirronen, Jouko, Myyjän pysäyttämisoikeus, Valtonen, Pentti, Mahdolltomuuden käsite hankinnassa, Vuori, Seppo, Hankintasopimuksen purkamisen ostajan puolelta, Väisänen, Pentti, Ostajan maksukyvyttömyyden merkitys irtaimen omaisuuden kaupassa, Varonen, Maria, Fob- ja eifkaupat.

Professori ILMARI MELANDER on luennoinut kauppaoikeuden peruskurssilla syys- ja kevätlukukaudella 2 v.t. sekä pitänyt joka toinen viikko 2 t. kertauskuulustelua.

Talousmatematiikka.

Professori ENSIO KIVIKOSKI on luennoinut I peruskurssilla kauppamatematiikkaa 3 v.t. syys- ja kevätlukukaudella, II erikoiskurssilla finanssimatematiikkaa 4 v.t. syyslukukaudella ja I erikoiskurssilla differentiaalilaskentaa 3 v.t. kevätlukukaudella. Luentoihin on liittynyt laskuharjoituksia.

Fil. toht. SAKARI MATTILA on luennoinut syyslukukaudella II peruskurssin yleisellä linjalla tilastotiedettä 3 v.t. ja kevätlukukaudella I erikoiskurssilla finanssimatematiikkaa 3 v.t. sekä hoitanut luentoihinsa ja myös osaksi prof. Kivikosken luentoihin liittyneet laskuharjoitukset ja kertauskokeet.

Talousmaantiede.

Professori KAARLO HILDÉN on luennoinut peruskurssilla talousmaantieteen perusteita syys- ja kevätlukukaudella 2 v.t., erikoiskurssilla Suomen talousmaantiedettä kevätlukukaudella 2 v.t. sekä yleistä tuotanto- ja liikennemaantiedettä syyslukukaudella 2 v.t.

Prof. HILDÉN'in johtamissa talousmaantieteen seminaariharjoituksissa (kaksi ryhmää) on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Ahovuori, Keijo, Helsinki satamakaupunkina, *Allas, Aatos*, Pohjoismaiden metsätalous, *Arra, J.*, Hollannin Länsi-Intian ABC-saaret ja niiden maailmantaloudellinen merkitys, *Ekholm, Gregorius*, Kanadan luonnonvarat ja niiden hyväksikäyttö, *Hakomaa, Martti*, Lähi-Itä öljyalueena, *Haltiala, K. J. J.*, Pohjoismainen lentoliikenne, *Helve, Pentti*, Silkki maailmantaloudessa, *Herrala, Heikki*, Brasilia kahvintuottajana, *Himanen, Aulis*, Plantaasiviljely ja sen levinneisyys, *Holopainen, Esko*, Brasilia kahvintuotantomaana, *Häkkinen, Yrjö S.*, Villa ja sen tuotantomaat maapallolla, *Hämäläinen, A.*, Suomessa esiintyvät puumaiset koivulajit ja niiden taloudellinen merkitys, *Jorva, Eila*, Suomen lasiteollisuus, *Kaarni, Kurt-Erik*, Keski-Englannin villateollisuus, *Korhonen, Voitto*, Yhdysvaltain öljyalueet, *Lautjärvi, Jarmo*, Suomen kupari, *Lehtimäki, Una*, Lampaanhoito ja villateollisuus Australiassa, *Lehtinen, A.*, Kotka sahatavaran vientikaupunkina, *Linnanvirta, Olli*, Atlas-maat ja niiden taloudellinen merkitys Ranskalta, *Metsävainio, Olli*, Aluesuunnitelman laatimisesta ja Oulunlaakson alue-suunnitelmasta, *Mäkinieniemi, Kalevi*, Panaman kanava ja sen merkitys, *Partti, Pentti*, Suomen lammastaloudesta ja kotimaisesta villasta maamme villateollisuudessa, *Pelkonen, Erkki*, Suomen rautatieverkosto, *Putkonen, Ilppo*, Corn Belt, Yhdysvaltain maissivyöhyke, *Reponen, Eeva-Liisa*, Englannin merikalastus, *Rimppi, Risto*, Koivu ja sen teollinen käyttö maassamme, *Seppä, Timo*, Maapallon puuvilla-alueet, *Soisalo,*

Martti, Yhdysvaltain rauta- ja terästeollisuus, *Toivanen, Varpu-Leena*, Kuopio saha-teollisuuskeskuksena, *Tuompo, Osmo*, Lentoliikenne nykypäivän liikennemuotona ja sen toiminta Euroopassa.

Kauppakemia ja tavaraooppi.

Kauppakemiaa ja tavaraooppia on professori PEKKA HEINÄNEN luennoinut I peruskurssilla syyslukukaudella 3 v.t., kevätlukukaudella 2 v.t., II peruskurssilla syyslukukaudella 2 v.t., I erikoiskurssilla kevätlukukaudella 4 v.t. ja II erikoiskurssilla syyslukukaudella 3 v.t.

Kemian harjoitustöissä on I peruskurssilla työskennelty kevätlukukaudella 2 v.t. 5 ryhmässä, jolloin alustavien harjoitustöiden jälkeen on suoritettu 9 kvalitatiivista ja 5 kvantitatiivista analyysiä.

Tavaraopin harjoitustöissä on II peruskurssilla työskennelty syyslukukaudella 5 ryhmässä 2 v.t., I erikoiskurssilla kevätlukukaudella 2 ryhmässä 3 v.t. ja II erikoiskurssilla syyslukukaudella 1 ryhmässä 3 v.t. Arvosanasta tai kurssista riippuen on suoritettu erilaisia tavaraooppillisia tehtäviä, jotka ovat koskeneet tiettyjen kauppatavaroiden alkuperän selvittämistä, laadun arvostelua, säilyttämistä yms. Tutkimuskohteina ovat olleet poltto- ja voiteluöljyt, puulajit, paperiteollisuuden tuotteet, vilja ja rehut, rasvat ym. II erikoiskurssilla on edellisten lisäksi laudatur-arvosanaa varten suoritettu erikoistöitä. Harjoitustöitä ovat ohjanneet prof. HEINÄNEN, laboraattori E. ÅBERG ja fil. maisteri JUKKA JUTILA.

Ekonomin ja kandidaatin tutkintoon liittyviä erikoistöitä ja kokeita on suoritettu osittain eräissä tutkimus- sekä tehdas- ja kauppalaboratorioissa, jotka ovat antaneet oppilaille tilaisuuden käyttää hyväkseen niiden erikoiskojeita ja tutkimusvälineitä.

Prof. Heinäsen johtamissa tavaraoopin seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Aho, Kalevi, Suomessa käytetyistä fosforilannoitteista, *Alho, A. V.*, Villa ja sen kauppa, *Baibulat, Esad*, Villakankaiden valmistus ja kauppa, *Castrén, Kari*, Sokeri ja sen puhdistus, *Hellemaa, Pertti*, Nahan värjäyksestä, *Hirvonen, Steen*, Kattohuopa, sen raaka-aineet, valmistus ja käyttö, *Kahila, Kalervo*, Tyypilannoitteet, *Karo, Jorma*, Oluen valmistus ja kauppa, *Kiiski, Kalevi*, Orava ja piisami, maamme tärkeimmät riistaturkikset, *Korpikoski, Jaakko*, Viskoosikuitujen valmistuksesta ja kaupasta, *Korpinen, Eero*, Puukuitulevyistä, *Kurkiälä, Juhani*, Räjähdyksineet ja niiden kauppa, *Kuula, Viljo*, Voimapaperin valmistus ja kauppa, *Laanti, Martti*, Synteettiset lakat, *Lakka, Eero*, Pohjanahan valmistus, *Lehtinen, Kauko*, Autojen moottoriöljyt ja niiden käyttö, *Malinen, Tapani*, Kaakao ja sen käyttö teollisuudessa, *Mäkinieniemi, Kalevi*, Ikkunalasi, *Räty, Paavo*, Pellava kuitukasvina, *Salmenkivi, Ossi*, Lähosuojustoiminta Suomessa, *Simelius, Kai*, Raakapuuvilla ja sen laatuarvostelu, *Suominen, Risto*, Vehnä

ja sen jauhatus, *Tandefelt, H. O.*, Hiiva, *Teittinen, Olli*, Asbestista ja asbestituotteista, *Tornivuori, Tauno*, Siemenvilja ja sen tutkiminen, *Uitti, Matti*, Nahasta ja sen kromikypsennyksestä, *Wesslin, Kalevi*, Puntaloista ja niiden kaupasta, *Vikkula, Mauri*, Sulfiittisprään valmistus ja kauppa, *Vuorinen, Pirkko*, Tuoreet kotimaiset hedelmät.

Kotimaiset kielet.

Lehtori JARI LOUHIIJA on esittänyt suomenkieltä ja suomenkielistä kauppakirjeenvaihtoa kummallakin peruskurssilla 1 viikkotunnin. Oppikirjoina on käytetty Usva-Kovala: »Kauppakirjeenvaihto» sekä muoto-, lause ja tyylioppia ja oikeakielisyysseikkoja käsittelevää J. Louhijan monistettua luentosarjaa. Harjoituskirjana: J. Louhijan »Suomen kielen koetehtäviä 1944—50». I erikoiskurssilla, kevätlukukaudesta 1950 alkaen, jolloin suomenkielen opetusta varten ei lukuohjelmassa ole yhtään viikkotuntia, on kertauskokeiden muodossa kuulusteltu osia E. A. Saarimaan teoksesta »Kielenopas» ja L. Kettusen teoksesta »Hyvää vapaata suomea». Lisäksi on tutustuttu J. Louhijan monisteeseen, joka käsittelee huolinta-alan suomen- ja ruotsinkielistä erikoissanastoa, II erikoiskurssilla, 2 v.t., on oppikirjoina käytetty seuraavia tyylioppilisia ja kielitieteellisiä teoksia: E. N. Setälä: Oikeakielisyys ja kielen tutkimus, E. A. Saarimaa: Kielen ja tyylin alalta, Lauri Hakulinen: Suomenkielen rakenne ja kehitys, K. Nieminen: Juhani Ahon sanataide. Kaikkiin kursseihin on liittynyt kirjallisia harjoituksia ja välikokeita.

Lehtori Louhija on esittänyt ruotsinkielistä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa peruskursseilla 2 v.t. Oppikirjoina: Jari Louhijan »Svenska handelsbrev» ja »Kotimaisen kauppakirjeenvaihdon ruotsinkielisen harjoitustehtäviä» sekä Y. M. Biesen »Ruotsin kielioppi». I erikoiskurssilla, 3 v.t., on edellisten lisäksi tutustuttu muihin ruotsinkielisen kauppakirjeenvaihdon oppikirjoihin sekä luettu osia Hugo E. Pippingin teoksesta »Finlands näringsliv». II erikoiskurssilla, 2 v.t., on luettu loppuun Pippingin e.m. teos, 2—4 kaunokirjallista ja 2—4 kauppatieteellistä ruotsinkielistä teosta sekä Hugo Bergrothin »Högsvenska». Kaikkiin kursseihin on liittynyt kirjallisia harjoituksia ja välikokeita, molempiin erikoiskursseihin lisäksi keskusteluharjoituksia.

II erikoiskurssilla on pidetty seuraavat seminaariesitelmät:

1. suomenkielen ja suomenkielisen kauppakirjeenvaihdon alalta: *Alhakari, Erkki*, Kirjeenvaihdosta tuontihuollinnan kannalta, *Castrén, Kari*, A. Kiven »Seitsemän veljeksien» ruotsinnosten vertailua, *Jalovaara, Lauri*, Konekirjoitus- ja kirjeenvaihto-ohjeet, *Koivisto, Vilho J.*, Osakeyhtiön Neoviuksen kirjeenvaihtotoiminnasta, *Lehtimäki, Una*, Juhani Ahon »Katajaisesta kansastani» ja sen ruotsinnoksesta, *Lehto, Paavo*, Myyntikirje, *Metsävainio, Olli*, Sanomalehtien kielivirheistä, *Rautakorpi, Eila*, »Seitsemän veljeksien» ruotsalaiset sanontatavat ja niiden vastineet eri ruotsinnoksissa,

Reinilä, Asta, Mainosilmoitusten tekstistä, *Salla, Kaarina*, »Seitsemän veljeksien» ruotsinnosten tyylliset ja kielelliset eroavaisuudet, *Saloranta, Erkki*, Suomen- ja ruotsinkielien lyhennyksistä, *Vuori, Seppo*, Velkomiskirjeen laatimisessa huomioon otettavia seikkoja, *Vartiainen, Mai*, Viljo Kojon kuvakieli.

2. ruotsinkielien alalta — edellä mainittujen myös ruotsia käsittelevien *Castrénin, Jalovaaran, Koiviston, Lehtimäen, Rautakorven, Sallan, Salorannan*, esitelmien lisäksi: *Lehtimäki, Una*, Ur papprets historia, *Metsävainio, Olli*, Om entsymer, *Rautakorpi, Eila*, Gösta Berlings saga, *Niinimäki, Marja*, En läsare av riksvensk tidning.

Vieraat kielet.

Tohtori IRMA RANTAVAARA on esittänyt englanninkielistä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa II erikoiskurssin yhdelle ryhmälle 2 v.t., I erikoiskurssin yleisen linjan yhdelle ryhmälle 4 v.t., I erikoiskurssin kirjeenvaihtolinjan yhdelle ryhmälle 4 v.t., peruskurssin yleisen linjan pitemmälle ehtineitten kolmelle ryhmälle 2 v.t. ryhmää kohti, aloittelevien kahdelle ryhmälle 3 v.t. ryhmää kohti, kirjeenvaihtolinjan yhdelle ryhmälle 3 v.t. sekä yhdelle ryhmälle 1 v.t., yhteensä 21 v.t.

Lehtori ERKKI PENTTILÄ on esittänyt englanninkielistä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa syyslukukaudella 1950 II erikoiskurssin kahdelle ryhmälle 3 v.t. ryhmää kohti; II peruskurssin kirjeenvaihtolinjan yhdelle ryhmälle 3 v.t., yleisen linjan kahdelle ryhmälle 2 v.t. ja aloittelevien kahdelle ryhmälle 3 v.t. ryhmää kohti; I peruskurssin kirjeenvaihtolinjan kahdelle ryhmälle 3 v.t. ja yleisen linjan yhdelle ryhmälle 2 v.t. ryhmää kohti. Seminaariharjoituksia lähinnä korkeinta arvosanaa lukeville 1 v.t., yhteensä 28 v.t. — Kevätlukukaudella 1951 erikoiskurssin pitemmän kirjeenvaihtajalinjan yhdelle ryhmälle 4 v.t., lyhyemmän kirjeenvaihtajalinjan 1 ryhmälle 3 v.t., yleisen linjan pitkän kurssin yhdelle ryhmälle 4 v.t. yleisen linjan lyhyen kurssin yhdelle ryhmälle 2 v.t.; peruskurssin kirjeenvaihtajalinjan kahdelle ryhmälle 3 v.t. ja yleisen linjan yhdelle ryhmälle 2 v.t. sekä seminaariharjoituksia lähinnä korkeinta arvosanaa lukeville 1 v.t., yhteensä 22 v.t. Oppikirjat Bohnhof-Forsberg, Modern English Business Correspondence; Miittinen, Englannin kielioppi ja Eckersley-Kaufmann, A Commercial Course for Foreign Students.

Seminaariesitelmät lähinnä korkeinta arvosanaa varten:

Ajanko, Pirkko, Marian Anderson, *Castrén, Kari*, A Historical Review of Suomenlinna, *Järvi, Jorma*, The Finnish Ski, *Kelo, Ahti*, Scientific Research and Practice, *Laine, Eeva*, The Extraordinary Life of Helen Keller, *Louhivaara, Heikki*, Rauma as an Industrial Town, *Nystedt, Aulis*, Tampere as an Industrial Centre, *Pellas, Olli*, The London Wool Exchange, *Raatikainen, Matti*, Sibelius in the light of some anecdotes, *Saario, Jukka*, Swimming, *Tainio, Anja*, Socrates, the Noblest Philosopher of the Antiquity, *Tuderman, Henry*, The Symphony Orchestra, *Tiilikainen, Yrjö*, Looking

at Leather, *Valla, Lasse, Tchaikovsky and his Music, Ylhä, Jouko, Madame Tussaud's Waxwork Collection.*

Arra, Jarkko, Coastal Resorts Nearby London, Havulinna, Aulikki, A Trip Through the Aland Archipelago, Holopainen, Esko, Life on the Finnish Training Ship, Suomen Joutsen, Jägerroos, Eila, Britain's Economy, Kytömaa, Kalervo, John Law, Swindler, Manninen, Eero, Elementary Knowledge of Coffee, Paajanen, T. K., Hollywood in Crisis, Pekki, Erkki, Some Memories of Last Summer's Trainees' Exchange, Puhakka, Terttu, About Finnish Glass Industry, Reponen, Eeva-Liisa, English Festival Days, Saarnijärvi, Irja, On Dramatic Critics, Salla, Kaarina, A Little About Ireland, Simelius, Kai, On Motorcycle Racing, Soisalo, Martti, Finnish Paper, Mäkelä, T. G. A Little About Bull Fighting, Saloranta, Erkki, Burma.

Fil. maisteri SIRKKA-LIISA NORKO-TURJA on esittänyt englanninkieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa peruskurssin yhdelle alkeisryhmälle 3 v.t., I erikoiskurssin kolmelle lyhyen linjan ryhmälle 2 v.t. ryhmää kohti, yhteensä 10 v.t.

Rouva HELEN GOLDTHWAIT-VÄÄNÄNEN, M. A. on esittänyt englanninkieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa syyslukukaudella 1950 II erikoiskurssilla ja II peruskurssilla yhteensä 10 v.t., kevätlukukaudella 1951 erikoiskurssilla ja peruskurssilla yhteensä 10 v.t., joista 5 v.t. puheluharjoituksia ja intonaation opetusta.

Lehtori AUNE TUOMIKOSKI on opettanut englanninkieltä II peruskurssin kahdelle ryhmälle yht. 4 v.t.

Fil. maisteri AUNE HELLIN KUKKONEN on opettanut espanjankieltä ja espanjankielistä kauppakirjeenvaihtoa seuraavasti:

syyslukukaudella v. 1950: I peruskurssilla 3 ryhmälle yhteensä 9 v.t., kevätlukukaudella v. 1951: I peruskurssilla 2 ryhmälle yhteensä 6 v.t., jolloin on luettu Åke W:son Munthen lukukirjasta »Spansk Läsebok» siv. 1—20, Eero K. Neuvosen kirjasta »Lyhyt espanjan kielioppi» §§ 1—77, 111—124, 166a-f, 203 ja 215—216 sekä linguaphone-levyt 1—4; syyslukukaudella v. 1950 II peruskurssilla 2 ryhmälle yhteensä 6 v.t., jolloin on luettu edellä mainitusta Munthen lukukirjasta siv. 25—30, samoin Munthen kieliopista »Kortfattad Spansk Språklära» muotooppi ja lauseopista §§ 157—158 sekä linguaphone-levyt 10—20; kevätlukukaudella I erikoiskurssin lyhyellä ja pitkällä linjalla yhteisesti 3 v.t., jolloin on luettu Dr. A. Steiger'in oppikirjasta »Spanisch Korrespondenz und Handelslehre» siv. 7—52, edellä mainitusta Munthen kieliopista §§ 74—107 sekä linguaphonelevyt 20—30. Tämän lisäksi on pitkällä linjalla erikseen ollut 1 v.t., jolloin jokainen oppilas on pitänyt lyhyen esitelmän. Lisäksi on luettu Munthen lukukirjasta siv. 72—79. Kaikilla kursseilla kirjallisia harjoituksia.

Professori ARTHUR LÅNGFORS on opettanut espanjankielistä kauppakirjeenvaihtoa 2 v.t. II erikoiskurssilla käyttäen oppikirjana A. Steiger, Spanisch, Korrespondenz und Handelslehre für Kaufleute.

Lehtori REINO HAKAMIES on esittänyt ranskankieltä ja ranskankielistä kauppakirjeenvaihtoa 2 v.t. peruskurssin pitkällä kielilinjalla ja 3 v.t. peruskurssin lyhyellä kielilinjalla. Edellisellä luettu kielellisesti analysoiden Sohlbergin kirjaa »Recueil de lectures françaises» sekä saman tekijän ranskan kielioppia. Jälkimmäisellä on opittu ranskan kielen alkeet Sohlbergin »Ranskankielen oppikirjan» mukaan. Toista vuotta opiskelevien alkeiskurssilla luettu loppuun alkeiskirja ja kielioppi, sanomalehteä »le Figaro» ja keskustelua, v.t. syyslukuk. 3, kevätlukuk. 2. Saman vuosikurssin pitkällä kurssilla luettu loppuun teos »Histoire de commerce», Anatole Francen kirjaa »Crainquebille» ja Nurmelmän »Manuel de français commercial». Syyslukuk. 2 v.t., kevätlukuk. 5. Kolmatta vuotta opiskelevat: syyslukukaudella luettu lyhyellä kurssilla valikoiden Nurmelmän »Manuel», pitkällä kurssilla Nyrop »Manuel phonétique du français parlé» ja luentojen muodossa Ranskan sivistyshistoria, v.t. 2 ja 4. Kaikkiin kursseihin on liittynyt tehtäviin liittyviä harjoituksia sekä kirjoitusharjoituksia noin joka toinen viikko. Seuraavat seminaariesitelmät pidetty:

Arra, Jarkko, L'art publicitaire en France, Jägerroos, Eila, L'école nouvelle en France, Lehtimäki, Una, La haute couture parisienne, Kytömaa, Kalervo, L'importance économique des colonies africaines de la France, Manninen, E. I., Le parfait correspondancier, Pelkonen, Lasse, Le commerce de bois scié entre la Finlande et la France, Salla, Kaarina, Le tourisme en France.

Lehtori B. E. HILDÉN on esittänyt saksankieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa syyslukukaudella II erikoiskurssin kahdelle ryhmälle 4 v.t. kummallekin, I peruskurssin kolmelle kirjeenvaihtajaryhmälle 3 v.t. kullekin sekä neljälle yleisen linjan ryhmälle 2 v.t. kullekin eli yhteensä 25 v.t. Kevätlukukaudella I erikoiskurssin lyhyelle kirjeenvaihtajaryhmälle 3 v.t., I peruskurssin neljälle kirjeenvaihtajaryhmälle 3 v.t. kullekin sekä viidelle yleisen linjan ryhmälle 2 v.t. kullekin eli yhteensä 25 v.t.

Käytetyt oppikirjat: Katara-Schirmer: »Lehrbuch des deutschen Handelsbriefwechsels», Katara: »Aus dem Handel und Wandel alter und neuer Zeit», Jakobsson-Öhmann: »Saksan kielioppi» sekä lehtori H. Teräksen julkaisema moniste »Saksan kauppakirjeenvaihdon harjoitustehtäviä».

Lehtori HANNU TERÄS on edellä mainittuja oppikirjoja käyttäen esittänyt saksankieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa syysluku-

kaudella II peruskurssin kolmelle kirjeenvaihtajaryhmälle 3 v.t. kullekin, yleisen linjan viidelle ryhmälle 2 v.t. kullekin, I peruskurssin yhdelle kirjeenvaihtajaryhmälle 3 v.t. ja yhdelle yleisen linjan ryhmälle 2 v.t. eli yhteensä 24 v.t. Kevätlukukaudella I erikoiskurssin kolmelle kirjeenvaihtajaryhmälle 5 v.t. kullekin, yleisen linjan pitkälle kurssille 5 v.t. sekä yleisen linjan kahdelle lyhyelle kurssille 2 v.t. kummallekin eli yhteensä 24 v.t.

Eversti evp. A. E. LYTYNEN on antanut venäjänkielen opetusta, peruskurssilla 3 v.t., erikoiskurssin pitkällä kielilinjalla 3 v.t. ja lyhyellä samoin 3 v.t. Peruskurssilla on ollut oppikirjana H. J. Viherjuuren »Käytännöllinen nykyvenäjän oppikirja». Erikoiskurssilla on kielioppi läpikäyty mainitun kirjan mukaan; kauppakirjeenvaihdossa on oppikirjana ollut G. Sterner Petersenin ja G. N. Kulikovskijn »Modern rysk Handelskorrespondens» sekä pitkällä kielilinjalla L. N. Kopetskijn ja N. N. Uralovin »Russkaja kommertsjeskaja korrespondentsija».

Kone- ja pikakirjoitus.

Rouva RUTH HANGASJÄRVI on ohjannut konekirjoitusharjoituksia 10-sormijärjestelmän mukaan I vuosikurssilla (2 v.t. kutakin ryhmää kohti).

Fil. maist. OUTERI KALLIONIEMI on opettanut pikakirjoitusta syyslukukaudella 2 v.t. I ja II peruskurssilla ja I erikoiskurssilla sekä kevätlukukaudella 2 v.t. I peruskurssilla ja I erikoiskurssilla.

B. Kauppakorkeakoulun opettajain toiminta korkeakoulun ulkopuolella.

Toiminnastaan korkeakoulun ulkopuolella, luottamustehtävistään ja kirjallisesta tuotannostaan lukuvuonna 1950—51 ovat korkeakoulun opettajat antaneet vuosikertomusta varten seuraavat tiedot:

ALANEN, AULIS JOHANNES:

Toiminut Helsingin normaalilyseon historian ja siihen liittyvien aineiden yliopettajana. Toiminut Helsingin yliopiston Suomen ja Skandinavian historian dosenttina. Suomen Historiallisen Seuran tutkijajäsen. — Talonpoikaiskulttuurisäätiön jäsen.

Julkaissut:

Etelä-Pohjanmaan historia IV, 2 (Etelä-Pohjanmaan talouselämä 1721—1809), Vaasa 1950.

Pohjanlahden vapaasta purjehduksesta 1766—1809 (Hist. Ark. 53), Helsinki 1950.
Etelä-Pohjanmaan syytinkilaitoksesta (Kyrönmaa VII), Vaasa 1950.

GOLDTWAIT-VÄÄNÄNEN, HELEN:

Arvostelu I. B. Faden'in teoksesta How America Speaks and Writes (Neuphilologische Mitteilungen 1951, 1—2).

REINO HAKAMIES:

Helsingin Yliopiston Teologisen Tiedekunnan latinanopettaja 31. 1. 51 asti. Esitelmöinyt Klassillis-filologisessa yhdistyksessä ja klassikkopäivillä kev. 51 latinan eri ääntämistavoista.

Julkaissut väitöskirjana ja puolustanut sitä filtohtorin arvon saamiseksi Étude sur l'origine et l'évolution du diminutif latin et sa survie dans les langues romanes.

HANGASJÄRVI, RUTH ANNA KATARIINA:

Toiminut Helsingin kaupungin Kotitalouslautakunnan laulunopettajana ja kerhönhoitajana. Helsingin Sotaleskien Huolto r.y:n puheenjohtaja.

HEIKONEN, ARVO RAFAEL:

Helsingin yliopiston kauppaoikeuden professori. — Turun kauppakorkeakoulun kauppaoikeuden vt. professori. — Turun yliopiston kanslerin sihteeri. — Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen hallituksen jäsen.

Esitelmöinyt Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Mikkelin osastossa aiheesta: Voidaanko avioliittolain voimaantumisen jälkeen avioliiton päättäneiden puolisojen yhteistä omaisuutta ulosmitata toisen puolison velasta, Helsingin Asianajajayhdistyksessä aiheesta: Osakeluetteloon tehtävistä merkinnöistä hallituksen jäsenten ollessa erimielisiä, ja Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen pääosastossa aiheesta: Lapsensa huollosta erotetun vanhemman oikeudesta tavata lasta.

Julkaissut:

Näkökohtia OYL 23 §:ssä mainitusta osakkeenomistajien kokouksesta ja siinä tehdyistä päätöksistä. 22 s. (Lakimies) Vammala 1950.

Voidaanko avioliittolain voimaantumisen jälkeen avioliiton päättäneiden puolisojen yhteistä omaisuutta ulosmitata toisen puolison velasta? 13 s. (Defensor legis) Hämeenlinna 1950.

Arvostelu teoksesta: O. A. Borum, Arvefaldet. 5 s. (Lakimies) Vammala 1950.

Avioliittolain 38 §:n 4 mom. 13 s. (Tidskrift, utgiven av Juridiska Föreningen i Finland) Helsinki 1950.

Suomentanut Ruotsin kauppalain (Lag om köp och byte av lös egendom 20. 6. 1905). Sisältyy liitteenä Chydeniuksen teoksen Finsk kontraktsrätt I monisteeseen.

Toimittanut F. Grönvallin teoksen Vekseli- ja shekkilait lisättynä, korjattuna painoksena. 219 s. Helsinki 1951.

HEINÄNEN, PEKKA:

Helsingin yliopiston dosentti. — Toiminut Lääketehdas Orion Oy:n laboranttikoulun johtajana.

Suomalaisten Kemistien Seuran hallituksen jäsen. — Farmakopeakomitean jäsen. — Valtion kielitutkintolautakunnan apujäsen. — VII pohjoismaisen kemistikokouksen työvaliokunnan jäsen.

Pitänyt Kauppakorkeakoulussa 25. 11. 50 virkaanastujaisesityksen »Tavaraopista ja tavaraopillisesta tutkimuksesta». Esitelmöinyt Suomalaisten Kemistien Seuran joulukuun kokouksessa vinylmetyylketonin ja sen homologiensa bentsooperhappo- ja vetyperoksidihapetusten reaktiokinetiikkaa koskevasta tutkimuksistaan.

Osallistunut Suomen edustajana Pohjoismaisen farmakopeaneuvoston Helsingissä marraskuussa 1950 ja Tukholmassa 1951 pidettyihin kokouksiin. Osallistunut Laulu-Miesten Länsi-Eurooppaan tehtyyn konserttimatkaan keväällä 1951.

Julkaisut:

Tavaraopista ja tavaraopillisesta tutkimuksesta. 7 s. (Suomen Kemistilehti A. 24.) Hki 1951.

HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR:

Helsingin yliopiston dosenttina hoitanut syyslukukaudella osittaisesti maantieteen professorinvirkaa; kevätlukukaudella nauttinut dosentintoimestaan virkavapautta.

Tehnyt Liikesivistysrahaston myöntämällä stipendillä tutkimusmatkan Kuubaan ja Yhdysvaltoihin toukok. — heinäk. 1950. — Kutsuvieraana osallistunut Tukholman korkeakoulujen yhteiseen promotiojuhlaan 30. 5. 51.

Pitänyt talousmaantieteellisen luentokurssin SOK:n liikkeenhoitajien ruotsinkiel. kesäkurssilla Jollaksessa elok. 1950. Esitelmöinyt Kuubasta ja sen talousmaantieteellisistä oloista Ekonomiyhdistyksen syyskokouksessa 13. 10. 50 ja Ekonomiyhdistyksen Tampereen paikallisosastossa 15. 12. 50. Esitelmöinyt Yliopiston maantieteellisessä kerhossa Kuuban maantieteestä 10. 11. 50 ja Suomen Marsalkka Mannerheimin Aasian-matkasta 6. 4. 51. Pitänyt radioesitelmän aiheesta »Sokeria ja sikaareja» 22. 10. 50 ja aiheesta »Sockeret i världshushållningen» 30. 10. 50. Pitänyt kansantajuisia luentoja Vaasan työväenopistossa ja Lahden kansanopistossa.

Antanut syysk. 1950 asiantuntijanlausunnon Svenska Handelshögskolan'in talousmaantieteen professorinviran hakijan, dos. V. I. Hustichin tieteellisestä pätevyydestä.

Pohjola-Nordenin maantiede-lautakunnan jäsen. — Edelleen Suomen Tiedeseuran tilintarkastaja.

Julkaisut:

Kuuba — yltäkylläisyyden maa (Uusi Suomi n:o 156). — Aarresaari — Isla de Pinos (Ibid. n:o 164). — Amerikan löytäjän päiväkirja (Ibid. n:o 298). Hki 1950.

Det tusenåriga Luxemburg (Hufvudstadsbladet n:o 254). Hfors 1950.

Kuuba — sokerin, tupakan ja hedelmien maa. 3 s. (Ekonomi.) Hki 1950.

Natur och kultur på Cuba. 17 s. (Jorden Runt 33: 2.) Stockholm 1951.

Kuuba maailmantaloudessa. Summary: Cuba's place in world economy 15 s. (Terra, Suomen Maantiet. seuran aikakausk. 63: 1.) Hki 1951.

Antropologiset tuntomerkit. 4 s. (Suomen maantieteen käsikirja.) Hki 1951.

Cigarrer, socker och frukter — vad Cuba har att bjuda på. (Hufvudstadsbladet n:o 114). Hfors 1951.

Avustuksia Maasendun Tulevaisuudessa sekä Ruotsin maantiet. seuran aikakauskirjassa Ymer ja aikakauslehdessä Nordisk Tidskrift.

Toimittanut sarjaa »Kauppakorkeakoulun julkaisuja. Maantieteellisiä tutkielmia», josta ilmestynyt 5 numeroa.

KASKIMIES, MIKA:

Virkavapaa Vaasan Kauppaoppilaitoksen kaupallisten aineiden lehtorin virasta. — Opettanut kauppaoppia ja -oikeutta Suomen Liikemiesten Kauppaopiston ylioppilasosastolla.

Esitelmöinyt 8. 7. 50 Siirtomaa- ja Sekatavarakauppiaitten Liiton kesäkokouksessa Tampereella alan kannattavuuskysymyksistä ja 27. 11. 50 Lahden Liikemiesyhdistyksessä mainonnasta nykyajan kilpailutaloudessa.

Julkaisut:

Sekatavara-alan yksityisten vähittäiskauppaliikkeiden kannattavuus v. 1949 (yhdessä Huugo Ranisen kanssa). Helsinki 1950. 32 s. Rautakauppatutkimuksen tuloksia vuodelta 1949, Suomen Rauta- ja Koneliikkeiden Yhdistyksen vuosikirja 1950, Helsinki 1951. 9 s. Lyhyehköjä kirjoituksia alan aikakauslehdissä.

KIVIKOSKI, ENSIO:

Helsingin yliopiston dosentti, josta toimesta ollut vapaa koko lukuvuoden.

Julkaisut:

Ein vernachlässigtes Interpolationsverfahren. 49 s. (Skandinavisk Aktuarietidskrift, Uppsala 1950).

LOUHIJA, JARL ALBIN:

Edelleen Suomen Kirjailijaliiton ja Suomen Näytelmäkirjailijaliiton sihteeri. — Taiteen Olympiatoimikunnan jäsen v:sta 1951 alkaen. — Uinnin Olympiatoimikunnan sihteeri 1. 4. 1951 alkaen.

Edustanut Suomen Kirjailijaliittoa Osllossa 31. 5. — 2. 6. 1950 pidetyssä kulttuurikongressissa.

Toiminut 4. Pohjoismaisen Teatterikongressin pääsihteerinä Helsingissä 3. 6. — 9. 6. 1950.

Toiminut Kauppakorkeakoulun retkikunnan johtajana Kööpenhaminaan 23. — 29. 10. 1950 tehdyllä matkalla.

Kirjoittanut Suomen Voimistelu- ja Urheiluliiton tilauksesta urheilu- ja nuorisoseuroja varten urheiluaiheisen näytelmän »Lajinsa paras».

LOUHIVUORI, OSKARI WILHO:

Akatemialautakunnan jäsen.

Societas gerontologica Fennican, Liiketaloustieteellisen tutkimuslaitoksen tutkimuslautakunnan ja johtokunnan sekä Kansallis-Osake-Pankin hallintoneuvoston jäsen. Suomen Vakuutus Oy:n johtokunnan puheenjohtaja. Veronmaksajain Keskusliiton puheenjohtaja v:sta 1951.

Tieteellisiä esitelmiä: Vakuutussanastosta Suomen Vakuutusyhdistyksen 40-vuotiskokouksessa, Talous ja kulttuuri Tampereen taloudellisilla kulttuuripäivillä. Erinäisiä puheita ja muita esitelmiä.

Suomen Vakuutusyhdistyksen kunniajäsen 1951.

Julkaisut:

Vakuutuksen asema kansantalouden rakenteessa. Kansantaloudellinen Aikakauskirja. III nide 1950. 18 s. — Sanomalehtikirjoituksia ja haastatteluja.

LYYTINEN, ARVO ERKKI:

Toiminut venäjänkielen opettajana Sotakorkeakoulussa ja muissa armeijan kouluissa.

— Yhdistyksen »Upseerit evp.» johtokunnan jäsen.

Julkaisut:

Tuppuran taistelu 2. 3. 1940 (Reserviupseerilehti N:o 11—12/50).

LÅNGFORS, ARTHUR ISAK EDVARD:

Helsingin yliopiston professori ja rehtori.

Tieteellisen keskuslautakunnan varapuheenjohtaja. — Uusfilologisen yhdistyksen puheenjohtaja.

Julkaisut:

Kielitieteellisiä kirjoituksia ja arvosteluja aikakauskirjoissa *Romania* (Paris) ja *Neuphilologische Mitteilungen*.

MATTILA, KAARLO SAKARI:

Matematiikan perusopetuksen opettaja Helsingin Yliopiston maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa. Luennoinut kevätlukukaudella 1951 sanotussa tiedekunnassa tilastotieteen kurssin. Matematiikan opetuksen assistentti Teknillisessä Korkeakoulussa. Esitelmöinyt 2. 4. 51 Satakuntalaisen Osakunnan vuosijuhlassa aiheesta »Todennäköisyyslasku ja tieteellinen tutkimus» sekä 14. 4. 51 Matemaattisessa yhdistyksessä aiheesta »Eräästä Hilbertin avaruuden laajennuksesta».

Julkaisut:

Tilastotieteen peruskurssi, 91 s. (luentomoniste).

MELANDER, GUSTAV HENRIK ILMARI:

Helsingin yliopiston talousoikeuden professori.

Lakimieslehden toimitussihteeri.

Werner Söderström Oy:n hallintoneuvoston puheenjohtaja. — Yhtyneet Kuvalehdet Oy:n, Kouluaitta Oy:n sekä Oy Ariel Boman Ab:n hallituksen jäsen. — Kansallis-Osake-Pankin Erottajan konttorin valvoja. — Eräiden asunto-osakeyhtiöiden johtokunnan jäsen.

NORKO-TURJA, SIRKKA-LIISA:

Helsingin yliopistossa antanut konsistorin määr. englanninkielen opetusta englantilaista filologiaa pääaineenaan opiskeleville. — Teknillisessä korkeakoulussa englanninkielen apulaisopettajana. — Eläinlääketieteellisen korkeakoulun englanninkielen opettajana, josta tehtävästä vapaana koko lukuvuoden ajan.

PUUKARI, ARVO LAURI JOHANNES:

Toiminut liiketaloustieteen ylimäär. opettajana Helsingin yliopiston maat.-metsätieteellisessä tiedekunnassa.

Perustetun Oikeistolehdet r. y:n toimitusjohtaja elokuusta 1950.

Opintomatka Englantiin ja Skotlantiin huhtikuussa 1951 Iso-Britannian hallituksen kutsusta.

Suomen Mainos- ja Myyntiyhdistyksen varapuheenjohtaja v. 1951.

Helsingin 10. väestönlaskentapiirin puheenjohtaja 1950/51.

RANINEN, HUUGO VALTER:

Tampereen hiippakunnan Talousneuvoston puheenjohtaja. — Helsingin ev.luterilaisten seurakuntain kirkkovaltuuston jäsen ja sanotun valtuuston valmisteluvaliokunnan varapuheenjohtaja sekä näiden seurakuntain tilintarkastaja ja useiden komiteain puheenjohtaja ja jäsen. Osa- eli vähittäismaksukauppaa koskevan lainsäädännön uudistamista koskevan valtion komitean jäsen.

Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan inspektori ja Taloudellisen Neuvottelukunnan jäsen. Kauppatieteellinen Yhdistys r. y:n ja Kaatuneiden Vanhemmat r. y:n puheenjohtaja. — Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen johtaja ja sen tutkimuslautakunnan puheenjohtaja sekä laitoksen johtokunnan ja hallintoneuvoston jäsen. Keskuskauppakamarin Liikekilpailun valvontakunnan sihteeri-asiamies ja saman kamarin Välytyslautakunnan sihteeri ja jäsen. »Liiketaito ja -maailman» julkaisun toimituskunnan jäsen. Eräiden yhdistysten ja osakeyhtiöiden tilintarkastaja.

Osallistunut Pohjoismaiden kauppakorkeakoulujen liiketaloustieteen edustajien kongressiin Tukholmassa 25/9—30/9 1950 ja alustanut tässä kongressissa seuraavat keskustelukysymykset: »Specialisering av studierna med valfrihet mellan olika studieriktningar eller ett enda studieprogram lika för alla studenter» ja »Olika typer av undervisning i små grupper». Ottanut osaa elokuussa 1950 Brysselissä liikekilpailua koskevaan kansainväliseen neuvottelukokoukseen. Esitelmöinyt Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l:n järjestämällä liikkeenjohtajien kursseilla kesäkuussa 1950 liikkeen organisaatiosta ja saman yhteisön järjestämällä hallintokursseilla elokuussa 1950 maamme talouselämän rakenteesta, Tampereen hiippakunnan seurakuntien luottamusmiesten päivillä 9/10 1950 hiippakunnan talousneuvoston toiminnasta, Huhtamäki-yhtymän johtohenkilöiden neuvottelupäivillä 25/2 1951 suunnitelmallisuudesta tehdään organisaatiossa, Hämeenlinnan kauppayhdistyksen 70-vuotisjuhlakokouksessa 9/5 1951 kauppatoiminnan ja kauppiaiden merkityksestä sekä Teollisuuden ja liikkeenharjoittajain seura Pamaus r. y:n kokouksessa 18/5 1951 suunnitelmallisuudesta liikkeen johdossa.

Julkaisut:

Kauppaoppi ja -oikeus. Oppikirja kauppaoppilaitoksia varten. Helsinki 1950. 368 sivua.

Valmiin puutavaran kauppa, 2. korjattu painos. Helsinki 1951. 510 sivua.

Yrityksen organisaatiokysymyksistä. Julkaisussa »Ekonomipäivät 1950» 9 sivua.

Sekatavara-alan yksityisten vähittäiskauppaliikkeiden kannattavuus v. 1949 (yhdessä Mika Kaskimiehen kanssa) Helsinki 1950. 32 sivua.

Kauppatoiminnan ja Kauppiaiden merkityksestä. Hämeen Sanomat 11/5 ja 12/5 1951.

Kirja-arvosteluja eri julkaisuissa.

RAUTAVAARA, IRMA:

Finnish-British Society'n johtokunnan jäsen v:sta 1950, Akateemisten Naisten Liiton r. y. puheenjohtaja 22. 4. 51 lähtien.

Julkaisut:

Arvostelu Eero Alanteen kirjasta *An American Reader*, Hels. San. 28. 3. 51.

Esitelmä Yleisradiossa aiheesta *Puritaanin koti* 7. 2. 51.

SAARIO, MARTTI KAARLO:

Tilintarkastajana lukuisissa yhteisöissä.

Kauppatieteellinen Yhdistys r. y:n varapuheenjohtaja.

Alustanut Tukholmassa 25—30. 9. 1950 pidetyssä pohjoismaiden liiketaloudellisessa konferenssissa keskustelukysymyksen: »Utformningen av undervisningen i statistik med hänsyn till företagsekonomin».

Esitelmöinyt Porin Seudun Ekonomit r. y:n kokouksessa 27. 10. 1950 aiheesta: »Dynaamisia näkökohtia tuloslaskentaan.»

Virallisena vastaväittäjänä professori Eino M. Niinen avustamana tarkastanut 21. 3. 1951 kauppat.kand. Henrik Virkkusen väitöskirjan »Teollisuuden kertakustannukset. Niiden degressio sekä käsittely kustannuslaskennassa».

Julkaisut:

Taseaktiivien tarkastelua. (Ekonomipäivät 1950) Hki 1950.

Inflaatiorepeämä tulon käsitteessä. (Talouselämä n:o 8). Helsinki 1951.

Om prioritettsordningen för kostnader. (Affärsekonomi n:o 18). Stockholm 1950.

TAMMINEN, MIKKO KUSTAA:

Toiminut marraskuun 1 päivään 1950 saakka Suomen Pankin taloustieteellisen tutkimuslaitoksen suhdannetutkimusosaston päällikkönä.

Kansantaloudellisen Aikakauskirjan ja Pohjola-Norden-yhdistyksen jäsenlehden toimituskunnan jäsen. — Suomen Pankin rakennuskustannusindeksin uusimista suunnittelevan toimikunnan jäsen. — Suomen Kansanpuolueen puoluevaltuuston sekä talous- ja sosialipoliittisen neuvottelukunnan jäsen.

Pitänyt seuraavat esitelmät: »Tämän hetken kansantaloustiede» (virkaanastujais-esitelmä) Kauppakorkeakoulussa 25. 11. 1950; »Finland's War Indemnity» Kauppakorkeakoulussa 24. 1. 1951 kansainväliselle kauppätieteen ylioppilaiden retkikunnalle (A.I.E.S.E.C.); »Ns. dollaripulan ongelma» Kansantaloudellisessa Yhdistyksessä 27. 2. 1951. — Lisäksi esitelmöinyt Taloustieteellisessä Kerhossa ja Valtiotieteen kandidaattien yhdistyksessä kansantaloustieteen opinnoista Yhdysvaltojen ja Englannin yliopistoissa.

Julkaisut:

Arvostelu teoksesta: William Adams Brown, Jr., The International Gold Standard Reinterpreted, 19/4—1934. 9 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja III) Hki 1950. Tämän hetken kansantaloustiede. 14 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja I). Hki 1951.

Ns. dollaripulan ongelma. 27 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja II). Hki 1951.

TUOMIKOSKI, AUNE ANNIKKI:

Yhteiskunnallisen Korkeakoulun englanninkielen lehtori.

Englanninkielen ylimääräinen opettaja Helsingin Yliopistossa.

Ottanut edustajana osaa Akateemisten Naisten Kansainvälisen Liiton kongressiin Zürichissä 4. 8—12. 8 1951.

Suomen englanninkielen opettajien yhdistyksen johtokunnan jäsen.

Julkaisut:

Kirja-arvosteluja päivälehdissä.

VAIVIO, FEDI LENNART

Toiminut vuoden 1950 loppuun saakka virkailijana Pohjoismaiden Yhdyspankin tilasto-osastolla.

Ottanut osaa toukokuussa 1951 Salzburgissa pidettyyn kansantaloustieteen erikoisseminaariin, jonka oli järjestänyt Salzburg Seminar for American Studies.

VIRKKUNEN, JOHAN HENRIK:

Toiminut Teknillisen Korkeakoulun teollisuuskirjanpidon erikoisopettajana.

Teollisuustaloudellisen Yhdistyksen r.y. hallituksen jäsen.

Esitelmöinyt Oy Rastor Ab:n ja Helsingin kaupungin työtehtötoimiston järjestämillä kursseilla.

Suorittanut kauppat. trin arvoon oikenttavat tutkinnot 27. 4. 51.

Julkaisut:

Teollisuuden kertakustannukset. Niiden degressio sekä käsittely kustannuslaskennassa. 212 s. Väitöskirja. Hki 1951.

Kannattavuuskaavio — yrityksen voiton röntgenkuva. Tehostaja N:o 4. H:ki 1950.

Liukuvan kustannusten tarkkailubudjetin laadinnasta vaihtuvan hintatason vallitessa. Tehostaja N:o 8. H:ki 1951. (Toisena kirjoittajana Pentti Vuorenjuuri).

VIRTANEN, UNTO KALERVO:

Opiskellut Englannissa kieltä ja sahatavaran kauppatapoja.

Opintomatkoja Englantiin, Ruotsiin, Ranskaan ja Hollantiin.

Esitelmää puutavara-alasta ja kustannuslaskennasta.

Toiminut Puutavarakauppiaitten Yhdistysten Keskusliiton ja Helsingin Puutavarakauppiaitten Yhdistyksen asiamiehenä sekä Sosiaaliministeriön hintaosaston toimistopäällikkönä.

Julkaisut:

Kirjoituksia puutavarakaupasta, hintasäännöstelystä ja kustannuslaskennasta.

IV. Oppilaat.

Korkeakoulun oppilaat ovat:

1. *varsinaisia oppilaita*, jotka opiskelevat suorittaakseen ekonomin tutkinnon;

2. ekonomin tutkinnon tai muiden korkeakoulujen loppututkinnon suorittaneita, jotka harjoittavat opintoja *kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa* varten;

3. *ylimääräisiä tai kuuntelijaoppilaita*, jotka harjoittavat opintoja erinäisissä aineissa.

Varsinaisiksi oppilaita haki 1950 661 henkilöä, joista voitiin ottaa vastaan 290.

Opiskelijain kokonaisluku.

Kertomuskautena on korkeakoulussa ollut yhteensä 859 opiskelijaa, joista

kauppat.kand. tutkintoa lukevia	192
varsinaisia oppilaita	667

Kandidaatin tutkintoa lukevat.

Kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelemaan on hyväksytty (kotipaikka ja aikaisempi tutkinto nimen jäljessä):

Ahlstedt, Karl Leo, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Ahola, Pentti Olavi, Helsinki, ekonomi 20. 12. 45; Airamo, Martti Mauno, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Ajanko, Esko Juhani, Rauma, ekonomi 31. 5. 46; Anttila, Ari-Joutsu, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Anttila, Pentti Aarne, Helsinki, ekonomi 14. 12. 46; Autio, Simo, Helsinki, 23. 7. 43; Backberg, Seppo Aatto Hari, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Bertell, Jarl Arvid, Helsinki, yloik.tutk. 11. 10. 49; Blomberg, Aimo Anton, Helsinki, metsänh. 20. 5. 48; Brandes, Aarne Heikki, Helsinki, yloik.tutk. 20. 3. 47; Collan, Björn Olof, Kauniainen, ekonomi 31. 5. 47; Dunkers, Björn Vilhelm, Helsinki, dipl. ekonomi 12. 5. 44; Elo, Eino August, Helsinki, dipl.ins. 28. 3. 49; Elovaara, Martti Vilho, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Enckell, Carl Johan Armas Bernhard, Helsinki, ekonomi 31. 5. 46; Ervasti, Seppo Mikael, Helsinki, metsänh. 30. 9. 48; Hallberg, Lasse Reino Olavi,

*) Suorittanut; ks. VI Oppiartot ja tutkinnot.

Helsinki, dipl.ins. 3. 6. 49; Halonen, Pentti Kaarlo, Helsinki, yloik.tutk. 9. 5. 50; Harjulehto, Yrjö-Antti *), Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Harjunen, Hugo Villiam, Helsinki, dipl.ins. 16. 5. 40; Havupuu, Terttu Marjatta, Tampere, ekonomi 31. 5. 46; Heikkilä, Olli Armas Kustaa, Helsinki, yloik.tutk. 8. 2. 44; Heikkilä, Onni Iivari *), Tampere, metsänh. 19. 2. 48; Heikkonen, Jaakko Veli, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Heinonen, Eino Juhani, Helsinki, dipl.ins. 9. 6. 50; Herrgård, Walter S., Vaasa, fil. kand. 1929; Herva, Olli Erkki Magnus, Helsinki, lakit.kand. 30. 5. 42; Hetemäki, Eero Aarre Villiam, Helsinki, valt.tiet.kand. 18. 12. 48; Hiltunen, Teuvo Olavi, Helsinki, yloik.tutk. 27. 9. 50; Hirvonen, Teuvo Toimi, Helsinki, valt.tiet.kand. 29. 5. 48; Hoikkala, Urpo, Helsinki, agronomi 19. 1. 51; Honkavaara, Lauri Johannes, Rauma, yloik.tutk. 10. 2. 49; Horelli, Eemeli Eero Ensio, Helsinki, maat. ja metsät.kand. 11. 4. 46; Huimala, Oiva Usko, Helsinki, ekonomi 31. 5. 47; Huttunen, Veikko Olavi, Helsinki, dipl. ins. 24. 9. 48; Hytti, Oiva Veikko, Helsinki, ekonomi 31. 5. 45; Hyttinen, Teppo, Helsinki, ekonomi 31. 5. 47; Hyvönen, Martti Kalevi, Helsinki, metsänh. 29. 4. 48; Hyvönen, Tuomo Heikki Antero, Helsinki, dipl.ins. 29. 4. 49; Hyypöläinen, Erkki Kalevi, Helsinki, dipl.ins. 4. 9. 50; Hyyrynen, Antti Arvo, Oulu, ekonomi 31. 5. 37; Hämäläinen, Martti Sakari, Tampere, metsänh. 20. 6. 46; Iivonen, Martti Aulis Uolevi, Helsinki, ekonomi 31. 5. 38; Ikonen, Leo Ensio Kalervo, Helsinki, ekonomi 31. 5. 47; Ilveskoski, Arvi Heikki, Hämeenlinna, ekonomi 31. 5. 38; Janhunen, Paavo Ilmari, Helsinki, yloik.tutk. 27. 8. 47; Jantunen, Lauri Aarno, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Jarva, Kauko Kalervo, Härmälä, ekonomi 31. 5. 47; Jokinen, Heikki Olavi, Helsinki, ekonomi 31. 5. 33; Jokinen, Paavo Vladimir, Helsinki, metsänh. 3. 5. 45; Jokinen, Sulo Väinö, Helsinki, ekonomi, 26. 1. 44; Juntunen, Esko Akseli, Helsinki, sotakork.koulu 7. 1. 49; Juntunen, Olli Juhani, Helsinki, ekonomi 9. 9. 46; Jääskeläinen, Pasi Kustaa Uolevi, Helsinki, ekonomi 10. 9. 49; Kaila, Aaro Jaakko Antero *), Helsinki, ekonomi 31. 5. 47; Kaira, Raimo Heikki Sakari, Helsinki, proviisori 30. 4. 47; Kallio, Pentti Eemeli, Lauritsala, dipl.ins. 20. 4. 50; Kallio, Urpo Taneli *), Helsinki, ekonomi 31. 5. 47; Kalliola, Eero Antero, Halli, dipl.ins. 1. 11. 38; Karisto, Onni Arvi Sakari, Hämeenlinna, ekonomi 25. 9. 50; Kaskimies, Keijo Lauri Kalervo, Vaasa, ekonomi 31. 5. 46; Kaskimies, Simo Pertti Antero, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Kauppinen, Kalevi Kaarlo, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Keino, Jorma Johannes, Helsinki, dipl.ins. 4. 11. 49; Keranto, Toivo Kalervo, Helsinki, fil.kand. 4. 11. 46; Kere, Timo Eero Johannes, Helsinki, dipl.ins. 13. 5. 48; Kervinen, Erkki Antero, Kuopio, maat. ja metsät.kand. 29. 5. 49; Kestilä, Pekka Veijo Juho, Tampere, ekonomi 31. 5. 46; Kinnunen, Arvo Johannes, Helsinki, fil.kand. 11. 5. 36; Kiviranta, Rauno Kalervo, Helsinki, metsänh. 29. 5. 47; Koivula, Edvin Artur, Helsinki, dipl.ins. 14. 10. 39; Koski, Tapio, Johannes, Helsinki, yloik.tutk. 27. 8. 47; Koskinen, Antti Pekka, Tampere, agronomi 25. 5. 50; Kousa, Veikko Yrjö Kullervo, Helsinki, fil.kand. 17. 4. 44; Kulmala, Armas Vieno, Helsinki, dipl.ins. 29. 9. 48; Kuntsi, Simo, Vaasa, ekonomi 17. 10. 34; Kurki, Eero Aleksanteri, Helsinki, ekonomi 1932; Kyöstilä, Pentti Ilmari *), Tampere, ekonomi, 31. 5. 41; Kämäräinen, Erkki Henrik, Turku, ekonomi 31. 5. 43; Laakso, Ahti Uljas, Helsinki, dipl.ins. 29. 9. 48; Laakso, Unto Kalervo, Helsinki, dipl.ins. 1. 4. 47; Laamanen, Paavo Johannes, Lappeenranta, ekonomi 31. 1. 44; Laatto, Erkki Verner, Helsinki, valt.kand. 1. 3. 50; Lammi, Unto Ensio, Helsinki, ekonomi 2. 12. 46; Lamminpää, Kauko Olavi, Helsinki, metsänh. 23. 9. 48; Lampén, Risto Antero, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Larmo, Jouko Untamo, Helsinki, dipl. ins. 1. 4. 47; Latvala, Aale Herman, Helsinki, ekonomi 31. 5. 38; Laurila, Pauli Alek-

*) Suorittanut; ks. VI Oppiartot ja tutkinnot.

santeri, Helsinki, varatuomari 20. 12. 46; Lehtinen, Tauno Juhani, Helsinki, yl.oik.tutk. 4. 12. 46; Lehto, Pekka, Raahe, dipl.ins. 29. 4. 49; Lehtola, Seppo Matti Taa-vetti, Hämeenkyrö, ekonomi 31. 5. 49; Lehtonen, Viljo Ilmari, Helsinki, ekonomi 27. 9. 50; Lehtosuo, Osmo Olavi*), Helsinki, Sotakorkeakoulu 14. 9. 31; Lehtovirta, Aapo Armas, Helsinki, yl.oik.tutk. 2. 6. 43; Leppäkorpi, Niilo Erkki, fil.maist. 9. 2. 48; Leskinen, Siilas Sakari, Helsinki, maat. ja metsät.kand. 2. 6. 23; Linna, Timo Jaakko, Helsinki, metsänh. 29. 1. 48; Louhio, Erkki Emil, Helsinki, ekonomi 20. 3. 44; Luotonen, Eino Aarne Alfred, Tampere, ekonomi 31. 5. 45; Malkki, Ilkka, Helsinki, ekonomi 26. 9. 50; Martikainen, Pentti Uula, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Mattila, Aarre Kalervo, Helsinki, dipl.ins. 3. 2. 49; Mattila, Esko Aimo Kalevi, Helsinki, dipl.ins. 25. 10. 46; Meriluoto, Esko Severi, Helsinki, ekonomi 1947; Mikkonen, Lauri Olavi*), Tampere, ekonomi 19. 9. 47; Nevalainen, Martti Reino Antero, Helsinki, yl.oik.tutk. 2. 8. 46; Nieminen, Reino Ossian, Helsinki, ekonomi 27. 8. 37; Niininen, Erkki Kalervo, Helsinki, ekonomi 29. 9. 49; Niukkanen, Reino Johannes, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Nordberg, Aarne Ilmari, Tampere, ekonomi 31. 5. 49; Norros, Raimo Kaarlo, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Nuutila, Matti Antero, Helsinki, dipl.ins. 8. 3. 50; Nysten, Niilo Mauri, Helsinki, valt.kand. 1. 2. 50; Nyssönen, Leena Tuulikki*), Jyväskylä, ekonomi 31. 5. 46; Oinas, Erkki Juhani, Helsinki, yl.oik.tutk. 29. 11. 46; Ojala, Erkki Olavi, Rauma, lainopin kand. 16. 9. 50; Oka, Eero Valter, Helsinki, 23. 11. 50; Oka, Veli Lasse, Helsinki, ekonomi 7. 9. 47; Oramaa, Heikki Johannes*), Säynätsalo, ekonomi 31. 5. 46; Paakkanen, Jouko Sakari, Lappeenranta, ekonomi 31. 5. 50; Paatela, Juhani Elias, Helsinki, maat. ja metsät.lis. 4. 12. 47; Pailinna, Eero A. K. Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Pehkonen, Lauri Juho, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Pekkola, Lauri Einari, Raahe, 31. 5. 49; Peltomäki, Eino Emil, Helsinki, fil.maist. 29. 11. 43; Peltonen, Oiva August*), Helsinki, ekonomi 7. 9. 35; Peltonen, Simo Jaakko, Hämeenlinna, ekonomi 10. 6. 47; Pero, Esko, Helsinki, dipl.ins. 27. 2. 48; Piha, Lahja Irene, Helsinki, ekonomi 31. 5. 44; Pokki, Arvo Aaro T. Helsinki, ekonomi 31. 5. 47; Poltto, Esko Kullervo, Helsinki, dipl.ins. 3. 9. 48; Poussa, Matti Ilmari, Helsinki, dipl.ins. 24. 12. 49; Pukkinen, Ilpo Vilho, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Päiväranta, Risto Juhani, Jyväskylä, ekonomi 14. 2. 45; Pöntys, Aatu Johannes*), Helsinki, dipl. ins. 26. 5. 49; Raatikainen, Matti Olavi, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Railo, Jaakko Ensio, Helsinki, ekonomi 10. 12. 47; Raivio, Heikki Aulis, Helsinki, dipl.ins. 25. 10. 46; Rautakivi, Jouko Olavi, Helsinki, yl.oik.tutk. 13. 12. 49; Rekola, Kaarlo Veikko, Viiala, ekonomi 31. 5. 47; Rikamaa, Jaakko Hemming, Helsinki, fil.kand. 12. 9. 46; Rintanen, Mauno Olavi, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Ryyttäri, Veikko, Helsinki, yhteisk.kand. 12. 5. 49; Räisänen, Pentti Kalevi, Helsinki, yl.oik.tutk. 13. 2. 51; Saarela, Viljo V. J. Helsinki, maat. ja metsät.kand. 1. 4. 48; Saarnio, Vilho Sakari, Jyväskylä, ekonomi 10. 9. 35; Saarsalmi, Meeri Marjatta, Tampere, ekonomi 31. 5. 45; Salanne, Maire Sirkka, Helsinki, ekonomi 23. 5. 44; Salmenoja, Eero Olavi, Helsinki, yl.oik.tutk. 20. 12. 49; Salo, Tuure Olavi, Kemi, yl.oik.tutk. 7. 5. 47; Sammallahti, Lauri Sakari, Helsinki, ekonomi 26. 9. 50; Savola, Olli Lauri J. Helsinki, ekonomi 31. 5. 47; Schrey, Eero Vilhelm, Hämeenlinna, yl.oik.tutk. 27. 8. 47; Seppälä, Esko Erik, Helsinki, valt.kand. 28. 5. 49; Siintola, Heikki Ilmari, Helsinki, ekonomi 10. 9. 49; Similä, Uolevi Martti, Helsinki, yl.oik.tutk. 19. 12. 49; Simola, Torsti Antero, Helsinki, dipl.ins. 17. 9. 45; Sinnemaa, Heinz-Erik, Helsinki, ekonomi 1949; Sippola, Heikki Viljo K. *), Helsinki, metsänh. 1. 8. 44; Sipponen, Kauko, Helsinki, ekonomi 31. 5. 38; Soini, Aake Mauri K. Helsinki, metsänh. 12.

*) Suorittanut; ks. VI Oppiarvot ja tutkinnot.

9. 46; Soini, Nils Sigurd, Helsinki, lainopin. kand. 18. 12. 47; Soratie, Seppo Kristian, Helsinki, dipl.ins. 24. 11. 49; Sovinen, Lauri Antero, Kuopio, yl.oik.tutk. 13. 2. 51; Stenberg, Jarmo Veli H. Helsinki, dipl.ins. 11. 12. 48; Tanhua, Aarre Rikhard, Tampere, ekonomi 31. 5. 39; Tarkkainen, Matti Juhani, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Teelahti, Toimi, Kokkola, yl.oik.tutk. 13. 5. 48; Teräsalmi, Martti Untamo, Joensuu, ekonomi 1946; Toppala, Aino Elisabet, Helsinki, ekonomi 23. 5. 44; Tuomisalo, Oskari Vilhelm, Helsinki, Sotakorkeak. 7. 1. 49; Tynkkynen, Erkki Mikael, Helsinki, yl.oik.tutk. 21. 2. 47; Uotila, Jaakko, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Vaahtokari, Kalervo Villehard, Helsinki, ekonomi 31. 5. 49; Vainio, Simo Veikko, Tampere, yl.oik.tutk. 13. 4. 38; Valvanne, Niilo Untamo, Helsinki, ekonomi 8. 1. 41; Vartiainen, Petri Teo R. Helsinki, ekonomi 31. 5. 47; Vasari, Matti Kyösti, Helsinki, valt.tiet.kand. 23. 2. 49; Verronen, Paavo Olavi, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Wickstrand, Olavi Herman, Helsinki, Sotakorkeak. 7. 1. 49; Widenius, Ruth Maria E. Vaasa, ekonomi 23. 5. 44; Vihma, Osmo Juhani, Helsinki, ekonomi 20. 12. 48; Vierumäki, Mauri Helmer J. Vaasa, al.oik.tutk. 3. 5. 45; Vilppula, Tarmo Leander, Helsinki, metsänh. 27. 10. 49; Vuorikoski, Veikko Väinö, Vaasa, ekonomi 30. 5. 36; Vääntinen, Lasse Ernest E. Helsinki, yl.oik.tutk. 28. 10. 48; Väänänen, Orma, Kuopio, ekonomi 17. 4. 47; Yliselä, Aulis Vilhelm, Helsinki, ekonomi 31. 5. 50; Yrjölä, Aino Leena-Kaarina, Tampere, ekonomi 31. 5. 45.

Varsinaiset oppilaat.

Varsinaisina oppilaina ovat korkeakoulussa lukuvuonna 1950—51 opintoja harjoittaneet (syntymäaika ja kotipaikka nimen jäljessä):

Peruskurssilla:

Yleisellä linjalla

Aarnio, Esko Ilmari 8. 8. 1928, Turku; Aarnio, Raimo Uolevi, 3. 5. 1930, Kouvola; Airaksinen, Niilo Juhani, 21. 9. 1926, Sotkamo; Anttonen, Seppo Tapani, 5. 10. 1923, Oulu; Aunola, Alpo Aarre, 3. 8. 1924, Oulu; Bister, Rauno Emil, 23. 10. 1931, Pori; Blomqvist, Paavo Jaakko, 18. 8. 1931, Kajaani; Brade, Jouko Arthur, 14. 7. 1929, Helsinki; Bärlund, Pentti Olavi, 2. 4. 1929, Jyväskylä; Castrén, Carl Fredrik Konstantin, 6. 11. 1928, Rovaniemi; Enarvi, Eero Juhani, 24. 6. 1926, Helsinki; Ervasti, Jorma Olavi, 22. 12. 1929, Rovaniemi; Eskelinen, Jaakko Kullervo, 30. 12. 1930, Lahti; Forsius, Raimo Eiler, 31. 3. 1931, Vihti; Georgsson, Lars Rainer, 17. 11. 1927, Helsinki; Haka, Iikka Kustaa, 10. 9. 1930, Helsinki; Hakala, Aarne Einari, 7. 1. 1929, Ilmajoki; Happonen, Pertti Johannes 20. 6. 1928, Kuopio; Harju, Lassi Jaakko, 20. 7. 1929, Vehkalahti; Heikkinen, Jaakko Kalevi, 28. 2. 1930, Kouvola; Heikkinen, Pentti Vilho, 21. 3. 1928, Varkaus; Heikola, Liisa Orvokki, 25. 6. 1927, Muurla; Heinilä, Erkki Olavi, 1. 5. 1931, Helsinki; Heimonen, Keijo Johannes, 12. 10. 1929, Tampere; Helenius, Antti Kalervo, 30. 11. 1930, Kullaa; Helne, Antti Anselmi, 21. 4. 1928, Jämsä; Henriksson, Thor Harald, 12. 1. 1924, Helsinki; Honkanen, Ahti Sakari, 31. 7. 1932, Simpele; Hyrsky, Anja Kanerva, 23. 1. 1929, Rauma; Härkönen, Veikko Kalevi, 22. 10. 1920, Helsinki; Iivonen, Ilmo Ensio, 13. 4. 1930, Kokkola; Ikkala, Olli Kustaa, 29. 7. 1927, Helsinki; Isosaari, Kalervo Arvi, 25. 12. 1931, Seinäjoki; Jaatinen, Väinö Risto Matti, 15. 4. 1928, Jyväskylä; Jalaskoski, Harri Sakari, 22. 9. 1932, Helsinki; Joro, Pentti Eljas, 14. 12. 1928, Helsinki; Jurvanen, Valle Asser,

21. 6. 1929, Lappeenranta; Jylhä, Ossi Yrjö Olavi, 29. 7. 1924, Lahti; Jäntti, Pekka, 2. 4. 1927, Kuopio; Kalaja, Arvo Hermann, 26. 10. 1921, Kotka; Kallio, Pentti Johannes, 9. 2. 1931, Vähäkylä; Kangaspunta, Veikko Kalervo, 1. 8. 1931, Savonlinna; Kari, Juhani Olavi Väinö, 16. 11. 1925, Helsinki; Kaski, Erkki Juhani, 15. 9. 1929, Vaasa; Kauser, Heikki Yrjö, 14. 9. 1930, Eura; Keva, Uula Urmas Jooseppi, 1. 5. 1929, Kylmäkoski; Kinnunen, Esko Juhani, 10. 12. 1929, Sääminki; Kiuru, Martti Olavi, 13. 5. 1928, Virasoja; Kivelä, Erkki, 4. 1. 1918, Helsinki; Kivelä, Heikki Ilmari, 10. 7. 1928, Tampere; Kivenheimo, Sirkku Sinikka, 23. 5. 1927, Tampere; Kiviniemi, Erkki Johannes, 2. 9. 1916, Mikkeli; Korsi, Mauri Ilmari, 30. 12. 1931, Helsinki; Korhonen, Seppo Ilmari, 10. 6. 1929, Sotkamo; Korvenoja, Kaarlo Aukusti, 31. 1. 1924, Helsinki; Koski, Eero Uolevi, 18. 3. 1929, Hyvinkää; Kosonen, Kauko Kalevi, 8. 4. 1929, Savonlinna; Kosunen, Sulo Anshelm, 7. 6. 1928, Varkaus; Kunttu, Pentti Erkki, 14. 4. 1927, Helsinki; Kuortti, Pertti Aukusti, 29. 3. 1924, Kuopio; Kuronen, Juhani Artturi, 31. 10. 1925, Lahti; Kyrömiel, Paavo Ilmari, 26. 3. 1928, Oulu; Kärki, Terttu Hillevi, 29. 6. 1929, Savonlinna; Laakso, Pentti Ilmari, 20. 10. 1929, Teisko; Laaksonen, Erkki Juhani, 6. 5. 1932, Kemi; Laaksonen, Pekka Martti Johannes, 18. 2. 1928, Helsinki; Laaksonen, Pertti Juhani, 27. 7. 1930, Kemi; Lager, Veikko Antero, 24. 12. 1929, Helsinki; Lahermaa, Tuure Olavi, 12. 5. 1931, Helsinki; Lahinen, Matti Olavi, 22. 2. 1930, Kangasala; Laitasalo, Lauri Juhani, 17. 12. 1931, Loimaa; Lammi, Antero Aatos, 11. 6. 1930, Helsinki; Lamminmäki, Ahti Niilo Adolf, 5. 3. 1929, Pihlajavesi; Lampi, Aito Juhani, 14. 6. 1930, Helsinki; Lappi-Seppälä, Heikki Juhani, 9. 2. 1931, Helsinki; Larikko, Risto Johannes, 3. 1. 1930, Loimaa; Latola, Paavo Sakari, 2. 3. 1930, Oulu; Laumola, Eero Aatos, 17. 8. 1929, Helsinki; Laurila, Jaakko Uolevi, 4. 3. 1931, Helsinki; Lehmuskallio, Reijo Olavi, 30. 3. 1931, Helsinki; Lehtimäki, Jorma Antero, 31. 8. 1923, Parkano; Lehtola, Erkki Olli Antero, 18. 5. 1930, Helsinki; Lehtonen, Keijo Aatos, 27. 6. 1929, Tampere; Lehtonen, Reijo Matti, 19. 10. 1929, Helsinki; Leppioksa, Leena-Liisa Lemmikki, 31. 3. 1931, Tampere; Lilius, Kurt Eric, 6. 9. 1928, Helsinki; Lind, Erkki Evert, 13. 4. 1929, Koski Tl; Liuha, Eeva Eila Anneli, 30. 7. 1929, Lempäälä; Liukko, Veikko Ilmari, 28. 6. 1926, Helsinki; Luhtala, Erkki Ilmari, 29. 6. 1929, Kurikka; Luikko, Olli Eerikki, 12. 9. 1930, Hämeenlinna; Luostarinen, Raimo Heikki, 25. 4. 1926, Kajaani; Löytty-niemi, Heikki Alarik, 24. 5. 1928, Riihimäki; Marttila, Juha Oskari, 4. 3. 1924, Kauvatsa; Mattinen, Helmi Pirkko Marjatta, 7. 5. 1932, Loimaa; Meriluoto, Pentti Kalevi, 17. 2. 1929, Helsinki; Merisalo, Paavo Martti Antero, 11. 3. 1927, Karhula; Miekkoja, Erkki Väinö Valdemar, 14. 6. 1922, Helsinki; Mäkelä, Ritva Kaarina, 25. 12. 1932, Helsinki; Mäkinen, Veli Tapani, 26. 3. 1927, Ruovesi; Nuoraho, Rauno Vilho, 7. 1. 1929, Helsinki; Nuotio, Erkki Olavi, 3. 7. 1927, Mouhijärvi; Nuutinen, Osmo Antero, 7. 9. 1929, Lieksa; Näreneva, Kyösti Antero, 8. 9. 1919, Helsinki; Näykki, Lauri Juhana, 7. 8. 1928, Helsinki; Oja, Kaarlo Heikki Juhani, 31. 5. 1926, Lahti; Oksa, Kirsti Marita, 10. 9. 1929, Helsinki; Paavola, Matti Johannes, 1. 2. 1930, Jurva; Palo, Arvo Leonard, 14. 12. 1929, Helsinki; Palomäki, Erkki Kalervo, 16. 5. 1917, Helsinki; Penttinsaari, Aimo Olavi, 6. 11. 1928, Kemi; Permanto, Erkki Valdemar, 29. 12. 1928, Tuusula; Piironen, Jorma Tapio, 7. 1. 1927, Helsinki; Piironen, Pentti Kalevi, 9. 9. 1929, Helsinki; Pohjanen, Perttu Taavetti, 9. 8. 1929, Helsinki; Poussa, Kalle Veikko, 22. 3. 1929, Kuopio; Povila, Aila Irmeli, 22. 12. 1930, Puistola; Pullia-nen, Kyösti Johannes, 30. 11. 1913, Varkaus; Puro, Pentti Jorma Pellervo, 25. 5. 1929, Kemi; Pusa, Aulis Einari, 26. 1. 1928, Mikkeli; Puttonen, Matti Antero, 30. 12. 28, Iisalmi; Pälli, Martti, 16. 10. 1926, Raahel; Rantamäki, Matias Aarno Antero, 6. 5. 1928, Jämsänkoski; Rapeli, Paavo Toivo Anttoni, 9. 5. 1930, Helsinki; Rasilainen, Olli

Veikko, 3. 11. 1928, Helsinki; Rauhala, Vilho Esko, 19. 6. 1927, Raahel; Raulo, Jarmo Vesa, 6. 7. 1932, Somero; Rautemaa, Heikki Erkki, 7. 7. 1929, Toijala; Repo, Kosti Juhani, 21. 7. 1929, Nummela; Rikala, Heikki Matias, 22. 10. 1929, Ruovesi; Rinne, Mauno Urho, 30. 3. 1930, Mellilä; Ritari, Jouko Johannes, 2. 9. 1931, Mäntyharju; Ruokonen, Isto Mikael, 13. 8. 1930, Huittinen; Rytövuori, Matti Juhani, 24. 5. 1931, Tampere; Räihä, Paavo Hannu Sakari, 27. 12. 1929, Lappee; Räsänen, Kauko Leo, 19. 8. 1923, Rantasalmi; Saarinen, Toivo Tapio, 29. 5. 1931, Helsinki; Sairanen, Urpo Armas, 7. 3. 1930, Espoo; Salminen, Helge Mikael, 29. 6. 1928, Loimaa; Salminen, Ohto Lemmitty, 2. 11. 1923, Helsinki; Salonen, Heikki Toivo, 27. 4. 1932, Helsinki; Santanen, Seppo Ilmari, 25. 4. 1929, Jyväskylä; Saraste, Anna-Maija, 22. 4. 1930, Helsinki; Seitola, Irja Marjatta, 17. 7. 1929, Kotka; Sirén, Kirsti Ilona, 8. 8. 1930, Tampere; Siurua, Paavo Juhani, 9. 5. 1931, Oulu; Suortti, Timo Yrjänä, 2. 7. 1930, Helsinki; Suvanto, Lahja Orvokki, 25. 12. 1930, Vammala; Syrjö, Pertti Mauri, 29. 10. 1928, Pori; Särkisilta, Matti Sakari, 12. 5. 1928, Lempäälä; Talsi, Jaakko, 16. 12. 1929, Heinola; Teerisuo, Jukka Ylermi, 31. 5. 1929, Helsinki; Tenkanen, Jouko Paavo Juhani, 26. 9. 1931, Jyväskylä; Tiainen, Jussi Jaakko, 12. 5. 1929, Helsinki; Tommola, Martti Veli, 29. 11. 1928, Lahti; Toppari, Unto Ahti, 22. 11. 1922, Helsinki; Tuominen, Tapio, Ilmari, 20. 5. 1926, Helsinki; Tynkkynen, Pentti, 12. 2. 1928, Tuusula; Tähtinen, Leo Hemming, 22. 5. 1925, Helsinki; Tähtinen, Yrjö Olavi, 14. 2. 1931, Hyvinkää; Uggeldahl, Paul-Erik, 2. 9. 1931, Helsinki; Uotila, Pekka Johannes, 23. 3. 1928, Helsinki; Uotinen, Ohto Veikko Ilmari, 12. 3. 1928, Helsinki; Vainikka, Erkki Tapani, 29. 4. 1919, Helsinki; Vainio, Tauno Olavi, 26. 9. 1930, Hyvinkää; Valtanen, Pauli Antero, 4. 7. 1929, Lavia; Vihavainen, Leo Usko Kaarlo, 3. 5. 1930, Sulkava; Viitala, Yrjö Kaarle Rikhard, 30. 10. 1928, Helsinki; Vikström, Timo Eino, 9. 5. 1929, Lahti; Wilkki, Juha Aarre Ylermi, 14. 8. 1923, Helsinki; Vormaa, Erkki Juhani, 7. 4. 1931, Leppävaara; Väisänen, Risto Olavi, 24. 2. 1924, Helsinki; Yltiö, Into Kauko, 21. 3. 1917, Helsinki; Äli, Kaarlo Johannes, 24. 6. 1928, Somero.

Kirjeenvaihtaja- ja kielilinjalalla:

Aalto, Pirkko Tuulikki, 27. 1. 1930, Helsinki; Ahonen, Terttu Anneli, 12. 8. 1929, Hämeenlinna; Airio, Airi Ritva Anne-Mari, 27. 5. 1930, Helsinki; Alvi, Raili Kyllikki, 2. 1. 1929, Lempäälä; Aro, Marjariitta, 10. 12. 1929, Pori; Eklund, Anja Brita, 12. 8. 1930, Helsinki; Englund, Marita Elisabet, 19. 5. 1928, Helsinki; Forsberg, Elvi-Helena, 25. 8. 1929, Helsinki; Hallavirta, Irja Tuulikki, 16. 11. 1930, Helsinki; Halmela, Karin Anna-Liisa, 22. 4. 1929, Kotka; Harju, Oma Sisko Irmeli, 15. 3. 1930, Vaasa; Hartonen, Ada Iris, 29. 9. 1930, Perniö; Holmberg, Mertsu Irene, 31. 5. 1931, Mikkeli; Hulkko, Kirsti Tellervo, 13. 11. 1930, Oulu; Huttunen, Taina Sylvi Heilimä, 5. 6. 1931, Helsinki; Iisala, Martti Håkan, 20. 11. 1930, Porvoon mlk.; Iivarinen, Anelma Vellamo, 2. 12. 1930, Pori; Ikonen, Hilka Leena, 23. 8. 1930, Suolahti; Ilmakunnas, Viena Laura Johanna, 24. 12. 1929, Helsinki; Jokinen, Erkki Olavi, 4. 7. 1928, Lahti; Juhamo, Anneli Marjatta, 11. 3. 1930, Helsinki; Juntunen, Kirsti Marjatta, 10. 7. 1930, Varkaus; Järvinen, Marja-Terttu Kyllikki, 3. 1. 1929, Tampere; Kaivola, Pirjo Kyllikki, 5. 10. 1930, Helsinki; Kallioranta, Riitta Karoliina, 19. 10. 1928, Jämsä; Kansanen, Eeva Kaarina, 28. 1. 1931, Leppävirta; Kaukiainen, Karin Matilda, 14. 10. 1931, Oulu; Kerttula, Anna-Liisa, 16. 11. 1930, Pori; Kettunen, Helvi Elina, 31. 1. 1930, Kontiolampi; Kiviranta, Eini Mirjami, 13. 4. 1930, Helsinki; Koskinen, Anja Suoma, 12. 11. 1930, Kemijärvi; Kuha, Marjatta Annikki, 28. 3. 1928, Kuortane; Kyrömiel, Irma Hilma Maria, 29. 12. 1929, Muhos; Kärhä, Pirkko

Anja Annikki, 21. 1. 1930, Helsinki; Laristo, Ritva Raili, 6. 11. 1929, Mäntsälä; Laukkanen, Kirsti Helena, 23. 7. 1929, Helsinki; Laulajainen, Seija Sisko, 25. 6. 1930, Helsinki; Lehtinen, Raili Raakeli, 27. 9. 1930, Rovaniemi; Lehtovuori, Oili Helena, 12. 10. 1930, Hämeenkyrö; Lepomäki, Anja Anneli Mariitta, 18. 9. 1929, Helsinki; Liedenpohja, Vappu Sinikka, 1. 5. 1930, Helsinki; Liimatainen, Irma Annikki, 31. 12. 1926, Konnevesi; Linnakunnas, Seija Tuulikki, 14. 12. 1929, Helsinki; Lipponen, Eira Inkeri, 19. 3. 1930, Hämeenlinna; Liukkonen, Leena Marja, 29. 5. 1932, Helsinki; Loikkanen, Eila Alli Irene, 14. 1. 1927, Helsinki; Lystinen, Kirsti Irmeli, 14. 8. 1930, Helsinki; Makkonen, Anja Hillevi, 9. 6. 1929, Helsinki; Moisio, Lahja Ester, 24. 12. 1928, Hamina; Musku, Raili Sylva Soilikki, 13. 8. 1929, Lahti; Mustonen, Anna-Liisa, 26. 9. 1931, Vilppula; Mäki, Ritva Annikki, 29. 10. 1931, Lapua; Mäkinen, Raili Sisko, 2. 7. 1930, Kemi; Nevalainen, Sinikka Kaarina, 25. 3. 1930, Savonlinna; Nieminen, Pirkko Elina, 17. 2. 1931, Helsinki; Niemistö, Kirsti Irmeli, 2. 10. 1930, Helsinki; Nikkilä, Mirjami Kaarina, 17. 6. 1928, Kangasala; Niskanen, Marja-Liisa, 4. 11. 1927, Pielavesi; Nissi, Heljä Anja Sinikka, 27. 2. 1931, Rusko; Nummi, Kirsti Kaarina, 1. 4. 1930, Tampere; Nuora, Ritva Tuulikki, 15. 6. 1930, Helsinki; Nyman, Helvi Annikki, 13. 3. 1928, Vaasa; Oksanen, Ilmi Kaarina Marita, 7. 4. 1932, Helsinki; Olander, Kirsti Anneli, 28. 2. 1930, Äänekoski; Olenius, Elvi Hellevi, 15. 9. 1929, Helsinki; Pajunen, Raija Marjatta, 27. 8. 1931, Helsinki; Pakarinen, Vieno Lydia, 30. 11. 1929, Valkeakoski; Pekkanen, Aili Annikki, 28. 8. 1931, Helsinki; Pietilä, Kerttu Tellervo, 4. 4. 1929, Riihimäki; Piispanen, Ulli Kaarina, 11. 8. 1927, Kemi; Pöijärvi, Anna Irma Kyllikki, 9. 1. 1931, Tampere; Poranen, Kyllikki, 8. 12. 1929, Ii; Pulkkilä, Liisa Marjatta, 30. 1. 1922, Tampere; Puolanne, Paula Anna-Liisa, 25. 2. 1931, Paltamo; Pylkkänen, Kirsti Amelita, 25. 1. 1931, Mikkeli; Ramstedt, Anja Margareta, 15. 3. 1930, Tampere; Ritari, Sinikka Silja, 21. 8. 1931, Helsinki; Ritokangas, Seppo Kalervo, 6. 8. 1932, Haapamäki; Saastamoinen, Terttu Kaarina, 8. 5. 1930, Rantasalmi; Salminen, Meri Maj-Lis, 5. 1. 1923, Helsinki; Savio, Irja Marja, 4. 4. 1926, Helsinki; Schildt, Sylvi Inkeri, 20. 6. 1929, Malmi; Seitola, Eeva Vilhelmiina, 30. 12. 1929, Helsinki; Siltanen, Maija Meri, 4. 9. 1931, Helsinki; Sirviö, Liisa, 4. 10. 1913, Helsinki; Snellman-Junna, Sole Rakel Helena, 19. 12. 1927, Helsinki; Sunell, Riitta Anneli, 27. 11. 1931, Helsinki; Tammisto, Liisa Annikki, 26. 10. 1930, Rajamäki; Tiainen, Maire Talvikki, 6. 1. 1931, Kuopio; Tirkkonen, Ahti Kalevi, 21. 6. 1928, Varkaus; Tuohimetsä, Maria Mielikki, 22. 12. 1927, Viitasaari; Tähti, Maija-Liisa, 25. 1. 1931, Urjala; Tähtinen, Olavi Erik, 8. 8. 1927, Pori; Urponen, Seija Kaarina, 10. 1. 1931, Helsinki; Vainikka, Hilpi Tuulikki, 5. 8. 1930, Lappeenranta; Wall-Hakala, Sirkka Marjatta, 29. 6. 1929, Helsinki; Willberg, Marita Anneli Kaarina, 21. 7. 1931, Helsinki; Winter, Selma Karin Anita, 1. 1. 1930, Helsinki; Vitikka, Maija Riitta, 5. 4. 1929, Rovaniemi; Vähä-Kirvelä, Mirjam Ingeborg, 9. 1. 1921, Helsinki; Välikangas, Eeva Marjatta, 10. 1. 1926, Helsinki; Väättäin, Pirkko Leena, 8. 6. 1926, Kuopio; Ägren, Outi Sinikka, 10. 7. 1928, Helsinki.

Erikoiskurssi I:llä:

Yleisellä linjalla

Aaltonen, Jorma Paavali, 18. 4. 1927, Pälkäne; Ahlholm, Pauli Jaakko, 1. 8. 1922, Helsinki; Aho, Kalevi Jaakko Johannes, 21. 12. 1925, Raabe; Ahovuori, Keijo Olavi, 27. 12. 1929, Helsinki; Aimala, Pirkko Helena, 22. 12. 1927, Kymi; Alho, Olli Valmari, 19. 10. 1919, Helsinki; Aminoff, Lars Mikael, 27. 10. 1927, Peltosalmi; Anttila, Arvi Johannes, 25. 4. 1925, Helsinki; Anttila, Kalevi, 6. 7. 1929, Helsinki; Backman, Her-

man Tapani Johannes, 26. 12. 1923, Järvenpää; Baibulat, Esad, 14. 5. 1925, Tampere; Björkman, Raimo Keijo, 31. 10. 1925, Turku; Buquet, Onni Johannes, 16. 2. 1929, Helsinki; Drachman, Lauri Olavi, 19. 4. 1923, Lahti; Eriksson, Alpo Oskar, 20. 12. 1923, Helsinki; Erving, Oiva Olavi, 25. 10. 1925, Rovaniemi; Fagerström, Erik Olavi, 12. 5. 1930, Karjaa; Forsman, Matti Juhani, 16. 7. 1925, Helsinki; Färkkilä, Arvi Johannes, 23. 5. 1929, Loimaa; Haataja, Johan Mauri, 3. 2. 1927., Kerava; Hakomaa, Martti Eino, 24. 12. 1927, Helsinki; Hakuri, Maija-Liisa, 8. 1. 1929, Oulu; Halonen, Juha Yrjö, 19. 2. 1928, Espoo; Hankala, Päivö Osmo Ilmari, 11. 1. 1930, Hämeenkyrö; Heimovaara, Matti Kalervo, 26. 2. 1928, Lappeenranta; Heine, Osmo Olavi, 12. 5. 1927, Punkalaidun; Helanterä, Aarne Lauri, 19. 1. 1921, Hämeenlinna; Hellemaa, Pertti Artturi, 1. 12. 1930, Ulvila; Helve, Pentti Juhani, 26. 10. 1928, Helsinki; Herrala, Heikki Ensio, 19. 7. 1929, Helsinki; Himanen, Aulis Iivari, 9. 9. 1928, Siilinjärvi; Hintsanen, Vilho Veli Päivö, 7. 9. 1928, Jyväskylä; Hirvonen, Jouko Jussi Tapio, 4. 6. 1930, Helsinki; Hirvonen, Kallio-Sten Thomas, 3. 4. 1930, Helsinki; Honkaniemi, Sirkka Marjatta, 12. 8. 1930, Helsinki; Huovila, Sakari Ensio Tapio, 4. 2. 1925, Tuusula; Husa, Jorma Helmer, 20. 8. 1923, Tornio; Huuhtanen, Allan Aulis, 4. 11. 1928, Helsinki; Hyry, Antti Valmari, 25. 8. 1927, Oulu; Hytönen, Eila Annikki, 15. 4. 1926, Konnevesi; Häkkinen, Yrjö Samuel, 17. 7. 1919, Helsinki; Ignatius, Panu Juhani, 11. 5. 1929, Helsinki; Ilves, Jan Karl, 2. 1. 1927, Helsinki; Immonen, Sulo Johannes, 4. 5. 1925, Mikkeli; Jaatinen, Eino Kalervo, 25. 9. 1924, Turku; Jousi, Paavo Johannes, 5. 2. 1928, Kouvola; Juva, Niilo Ilmari, 29. 1. 1914, Tampere; Järvenpää, Väinö Kullervo, 2. 7. 1928, Kauhava; Kaarlas, Aimo Oskari, 28. 3. 1927, Tornio; Kaarni, Kurt-Erik Emil, 31. 12. 1925, Helsinki; Kahila, Kalervo Iisakki, 4. 6. 1928, Ilmajoki; Kaikko, Esko Olavi Antero, 30. 3. 1926, Helsinki; Kakkonen, Kauko Esko, 22. 3. 1927, Helsinki; Karinen, Pentti Johannes, 20. 7. 1928, Tampere; Karmo, Keijo Aarre Akseli, 14. 4. 1928, Helsinki; Karo, Jorma Lulu Helmer, 28. 12. 1929, Pori; Kauppi, Jorma, 20. 4. 1927, Rovaniemi; Kauppinen, Lauri Jalmari, 19. 6. 1922, Jäppilä; Kauppinen, Voitto Kosti Ensio, 18. 7. 1927, Kannus; Keränen, Lauri Veikko, 15. 6. 1928, Helsinki; Kiiski, Erkki Kalevi, 5. 11. 1927, Järvenpää; Kivekäs, Aimo Tapio, 31. 10. 1927, Espoo; Kivi-oja, Heikki Juhani, 1. 4. 1928, Punkaharju; Korhonen, Martti Aukusti, 23. 12. 1926, Sotkamo; Korhonen, Unto Vesa, 29. 8. 1927, Sotkamo; Korhonen, Voitto Aatos Olavi, 16. 5. 1926, Helsinki; Korpela, Jalo Solmu, 26. 6. 1924, Vaasa; Korpikoski, Eino Jaakko, 15. 6. 1927, Seinäjoki; Kortström, Sirkka Tuulikki, 22. 3. 1926, Helsinki; Korvenmaa, Risto Aarne, 5. 6. 1928, Helsinki; Koskinen, Irma Pirjo Kaarina, 24. 3. 1930, Forssa; Koskivaara, Eero Einari, 21. 2. 1928, Helsinki; Kousa, Asko Edwin, 4. 4. 1930, Helsinki; Kovakoski, Timo Erkki Antero, 5. 9. 1929, Sysmä; Kunnamo, Esko Sulevi, 29. 5. 1929, Mikkeli; Kurimo, Mauri Severi, 16. 8. 1929, Helsinki; Kuula, Viljo Väinö Valdemar, 9. 9. 1927, Tampere; Kärkkäinen, Helge Jalmari, 1. 11. 1928, Sippola; Kääriäinen, Hannu Martti, 23. 2. 1929, Helsinki; Köresaar, Arvid Lembit, 31. 8. 1926, Helsinki; Laaksonen, Veikko, 7. 7. 1926, Helsinki; Laanti, Martti Olavi, 13. 7. 1926, Helsinki; Laijoki, Lea Regina, 20. 4. 1924, Karijoki; Laine, Pirja Maija-Leena, 14. 5. 1927, Pöytyä; Laitinen, Paavo Jaakko, 4. 10. 1925, Kauhava; Lamminpää, Eero Kalevi Johannes, 30. 12. 1926, Rauma; Lappi, Jorma Johannes, 31. 12. 1925, Lempäälä; Latva-Kiskola, Veikko Johannes, 2. 12. 1926, Kemi; Lautjärvi, Jarmo Antero, 20. 10. 1928, Nokia; Lehtinen, Aune, 19. 1. 1928, Jyväskylä; Lindelöf, Baby Maritza, 10. 6. 1929, Helsinki; Linnanvirta, Olli, 3. 4. 1923, Helsinki; Lohivesi, Ahti Antero, 20. 3. 1930, Helsinki; Luonteri, Kari Tapani, 24. 7. 1930, Ulvila; Mahkonen, Pentti Salomo, 31. 5. 1923, Helsinki; Malinen, Lauri Tapani, 15. 12. 1928, Vehkalahti; Mansukoski, Erkki Olavi, 20. 1. 1928, Jämsijärvi; Myllymäki, Kauko Antero, 20. 9. 1928, Savonlinna;

Mäkinen, Ilpo Hjalmar, 9. 3. 1922, Nokia; Mäkinemi, Kalevi Jorma, 28. 1. 1929, Asikkala; Määttä, Kaarlo Pekka Olavi, 17. 11. 1923, Tohmajärvi; Nasibullen, Lotfi, 13. 6. 1926, Helsinki; Niemiahon, Veikko Ilmari, 31. 12. 1925, Koirjärvi; Nieminen, Hannu Paavali, 23. 2. 1928, Helsinki; Nordman, Olavi Antero, 28. 10. 1923, Oulu; Nuotio, Olli Väinö Ilmari, 13. 4. 1931, Rauma; Nupponen, Paavo Aleksanteri, 24. 1. 1928, Helsinki; Nurmi, Eva Kyllikki, 26. 1. 1929, Helsinki; Ojanen, Risto Herman, 6. 5. 1927, Kristiina; Oksanen, Kaarlo Martti, 25. 3. 1928, Helsinki; Oksanen, Teuvo Armas, 13. 9. 1927, Äänekoski; Olonqvist, Markus Kalervo, 11. 4. 1926, Kemi; Orpana, Veikko Heikki Ilmari, 9. 1. 1929, Riihimäki; Ottela, Helge Ensio, 18. 12. 1927, Riihimäki; Partanen, Pekka Kaarlo Iisakki, 14. 6. 1925, Rauma; Pasanen, Pentti, 19. 7. 1928, Äänekoski; Paukku, Veikko Kalervo, 23. 4. 1926, Vihti; Pelkonen, Erkki Olavi, 31. 3. 1927, Pieksämäki; Pietilä, Erkki Juhani, 19. 7. 1930, Loimaa; Poranen, Antti Iisakki, 27. 3. 1929, Rovaniemi; Poutanen, Heikki Erkki Ilmari, 12. 1. 1921, Nastola; Poutiainen, Kirsti Leena, 16. 6. 1929, Helsinki; Putkonen, Ilppo Otro, 13. 1. 1929, Helsinki; Pyrrö, Onni Ilmari, 15. 9. 1927, Tampere; Pärssinen, Salme Sisko, 5. 12. 1919, Imatra; Rajala, Jouko Jyrki Paavo, 25. 11. 1926, Helsinki; Rauhala, Mika Väinö Arimo, 12. 2. 1930, Akaa; Riikonen, Mirja Helena, 4. 7. 1929, Karuna; Rimpä, Risto Evert, 15. 3. 1924, Helsinki; Rissanen, Sulo Jalmar, 4. 7. 1926, Helsinki; Ritvala, Teppo Kustaa, 26. 4. 1923, Helsinki; Ruponen, Liisa, 10. 12. 1928, Savonlinna; Räisänen, Paavo Antero, 28. 5. 1927, Kajaani; Rätty, Paavo Juhani, 10. 4. 1930, Pieksämäki; Saarela, Tauno Gunnar, 30. 10. 1925, Tornio; Saarinen, Timo Mainio, 20. 9. 1926, Hanko; Salakari, Jussi Tapio, 11. 12. 1929, Helsinki; Salmenkivi, Reino Ossian, 15. 11. 1930, Kesälahti; Salminen Matti Antero, 25. 2. 1928, Pori; Salonen, Reino Kalervo, 8. 11. 1929, Jyväskylä; Selenius, Anja Mirjam, 26. 6. 1929, Helsinki; Seppä, Timo Antti, 15. 5. 1925, Helsinki; Seppänen, Seppo Untamo, 27. 7. 1924, Helsinki; Siikava, Sulo Samuli, 16. 9. 1929, Helsinki; Simelius, Asta Inkeri, 8. 8. 1930, Mikkeli; Snellman, Eero Juhani, 10. 1. 1928, Rovaniemi; Soinne, Pentti Sakari, 6. 3. 1927, Kuopio; Summa, Veikko Ilmari, 4. 12. 1925, Perniö; Sundgren, Tore, 30. 7. 1925, Helsinki; Suni, Martti-Juha Akseli, 13. 6. 1926, Helsinki; Sunila, Olavi Hemming, 16. 9. 1922, Helsinki; Suonne, Olli Juhani, 28. 4. 1931, Helsinki; Syrjänen, Jukka, 27. 3. 1930, Perniö; Syrjänen, Tauno Olavi, 15. 7. 1927, Helsinki; Tahvanainen, Matti Pekka Juhani, 1. 3. 1930, Oulu; Taivainen, Kirsti, 12. 1. 1929, Kesälahti; Teittinen Olli Niilo, 26. 7. 1929, Helsinki; Terho, Erkki Antero, 10. 12. 1929, Tampere; Tirronen, Jouko Ilmari, 2. 6. 1929, Joensuu; Toivakka, Anja Marjatta Hillevi, 8. 4. 1927, Mikkeli; Tornivuori, Tauno Uolevi, 20. 5. 1929, Helsinki; Tuomela, Erkki, 23. 2. 1920, Hamina; Tuominen, Jouko Ylermi, 16. 3. 1928, Helsinki; Tuominen, Pentti Elis, 19. 3. 1927, Seinäjoki; Tuompo, Osmo Ensio, 23. 12. 1921, Helsinki; Turja, Maija-Liisa, 2. 1. 1926, Mikkeli; Uitti, Matti Ilmari, 17. 1. 1926, Orivesi; Uotinen, Seppo Urpo Viljam, 3. 12. 1925, Helsinki; Valasmo, Leo, 4. 9. 1923, Helsinki; Valtonen, Paul Fredrik (Pentti), 9. 5. 1924, Rovaniemi; Vartiainen, Osmo Johannes Vartio, 17. 8. 1917, Helsinki; Vasenius, Eero Einari, 5. 6. 1929, Helsinki; Vasko, Eini Elisabet, 4. 10. 1926, Jyväskylä; Wegelius, Georg Edvard, 4. 7. 1930, Helsinki; Veneskoski, Jorma Ilmari, 15. 10. 1929, Helsinki; Verho, Esko Olavi, 21. 8. 1911, Helsinki; Vesanen, Aimo Risto Juuso, 15. 3. 1925, Vesanto; Westerling, Lassi Anders Edvard, 5. 12. 1924, Kauniainen; Vikkula, Veli Mauri Aatos, 2. 12. 1921, Tampere; Viljakainen, Veikko Eelis, 11. 7. 1925, Savonlinna; Vinberg, Eero Antero, 13. 3. 1928, Tampere; Virtanen, Herman, 2. 11. 1922, Helsinki; Wirzenius, Olli Wilhelm, 12. 5. 1928, Hämeenlinna; Vuorinen, Pirkko Kyllikki, 4. 8. 1929, Aura; Väisänen, Leena Mirja Maija-Liisa, 26. 9. 1928, Ylitornio; Väisänen, Pentti Kalervo, 22. 3. 1928, Mikkeli.

Kirjeenvaihtaja- ja kielilinjalla:

Alanko, Esko Seppo Antero, 13. 10. 1928, Helsinki; Antikainen, Anja Ellen Kyllikki, 5. 3. 1925, Helsinki; Ant-Wuorinen, Anja-Marja, 10. 5. 1929, Helsinki; Asula, Raija Annikki, 16. 5. 1929, Vaasa; Franzén, Lilli Mirjami, 25. 9. 1927, Helsinki; Haarti, Ensi Juhani, 18. 6. 1928, Lahti; Hakala, Vilma Heleena, 24. 7. 1929, Orivesi; Harve, Raili Sirkka Marjut, 7. 8. 1931, Helsinki; Heimonen, Liisa Johanna, 21. 11. 1929, Helsinki; Heinonen, Aune Mirjam, 27. 10. 1927, Helsinki; Helme, Eero, 25. 10. 1929, Seinäjoki; Hiekka, Liisa Maija, 20. 1. 1931, Oulu; Hillilä, Elsa Kyllikki, 8. 1. 1928, Helsinki; Holmström, Eila Anneli, 16. 8. 1929, Helsinki; Huittinen, Eeva-Liisa Marjatta, 13. 7. 1928, Savonlinna; Hukkinen, Kristina, 22. 8. 1930, Kuopio; Häkkinen, Niilo Kalevi, 2. 11. 1927, Konnevesi; Häkkänen, Hilka Leila, 7. 5. 1928, Helsinki; Immanen, Annikki Marjatta, 16. 9. 1927, Helsinki; Inkinen, Toivo, 5. 4. 1927, Helsinki; Jansson, Anni Jenny Maria, 24. 4. 1929, Tampere; Jokinen, Ulla Inkeri, 25. 12. 1930, Helsinki; Jolma, Leila Marjatta, 2. 4. 1928, Helsinki; Järventaus, Maila Kyllikki, 11. 1. 1930, Pyhtää; Järvinen, Pirkko Hilka Anneli, 25. 4. 1928, Helsinki; Jääskeläinen, Pirkko Outi Sinikka, 28. 3. 1929, Kuopio; Kainulainen, Maila Marjatta, 16. 1. 1922, Helsinki; Kalervo, Helmi Marita, 25. 5. 1929, Helsinki; Kekoni, (o. s. Virtanen) Mary Eva Liisa, 17. 8. 1929, Nivala; Kilpeläinen, Hilka Birgitta, 29. 4. 1930, Helsinki; Kiinunen, Anna-Loviisa, 14. 6. 1928, Kuopio; Knuuttila, Toini Tellervo, 13. 4. 1929, Kymi; Kolbe, Boris, 20. 6. 1928, Lahti; Korhonen, Katri Annikki, 24. 3. 1930, Kuopio; Korhonen, Riitta Helena, 18. 1. 1930, Kuopio; Korja, Paula Kaarina, 25. 5. 1929, Sippola; Laine, Leila Onerva, 24. 8. 1930, Helsinki; Laulajainen, Eila Kyllikki, 12. 3. 1923, Savonlinna; Lautala, Ritva Sinikka, 11. 1. 1930, Lahti; Liiri, Anna, 18. 7. 1922, Nuijamaa; Lindroth, (o. s. Rastas) Terttu Airi Annikki, 28. 8. 1929, Helsinki; Louhivaara, Maija-Liisa, 9. 9. 1926, Tornio; Makkonen, Raili Synnöve, 8. 7. 1927, Huopalahti; Mansner, Kaisu, 14. 10. 1930, Helsinki; Metsänheimo, Mirja Liisa, 30. 4. 1930, Helsinki; Myllykangas, Kerttu Tellervo, 10. 8. 1929, Kuopio; Mäkilaurila, Leena Marjatta, 24. 4. 1930, Kotka; Mäkinen, Hilka Anna-Liisa, 10. 1. 1927, Tampere; Nopola, Reino Mikko, 14. 11. 1927, Vesilähti; Oksanen, Pentti Kalervo, 19. 3. 1929, Helsinki; Olin, Olof Harald, 13. 8. 1925, Helsinki; Ora, Pirkko Inkeri, 14. 7. 1930, Rovaniemi; Oranurmi, Armi Johanna, 5. 2. 1928, Tampere; Pajarinen, Jarmo Kalervo, 10. 8. 1930, Helsinki; Penttilä, Aino Annikki, 10. 8. 1927, Tampere; Piironen, Ritva Einikki, 11. 1. 1928, Hämeenlinna; Puoliväli, Irma Helena, 13. 8. 1930, Kannus; Pyhälä, Raija Anita Kyllikki, 14. 12. 1928, Tampere; Qveflander, (o. s. Virsunen) Anja Lilli Anneli, 8. 1. 1930, Kymi; Roos, Maija-Liisa, 19. 5. 1929, Helsinki; Rydman, Tuula Marianna, 29. 10. 1931, Tampere; Rönkä, Aila Tellervo, 20. 2. 1926, Mikkeli; Saavalainen, Ulla-Maija, 27. 6. 1930, Yli-Ii; Salmi, Veli Pentti Tapio, 14. 2. 1930, Keuruu; Santala, Jaakko Sakari, 26. 11. 1926, Lappeenranta; Sihvo, Lea-Liisa, 12. 2. 1931, Helsinki; Sinisalo, Onerva Annikki, 14. 5. 1926, Tampere; Sipilä, Sirkka-Liisa, 15. 7. 1929, Kuopio; Solin, Tyyni Ilta, 7. 9. 1928, Kuru; Sorri, Maija-Liisa, 22. 3. 1928, Loppi; Suominen, Maila Tellervo, 21. 1. 1930, Varkaus; Suviranta, Timo Bruno, 9. 6. 1930, Helsinki; Säpyskä, Sinikka Mirjami, 29. 1. 1928, Kangasala; Söderlund, Kirsti Päivikki, 16. 6. 1930, Helsinki; Talvela, Sirkka Johanna, 14. 11. 1926, Helsinki; Topola, (o. s. Schreck) Maija Tuulikki, 4. 6. 1929, Helsinki; Torvinen, Liisa Annikki, 22. 5. 1929, Jyväskylä; Turunen, Sirkka Irene, 23. 6. 1928, Helsinki; Tähtinen, Ritva Anneli, 17. 3. 1930, Helsinki; Ukkonen, Helga Ilona, 19. 5. 1929, Helsinki; Varis, Aune Mirjam, 20. 12. 1927, Konnevesi; Varonen, Marja Heljä Sinikka, 30. 6. 1928, Kuopio; Wegelius, Martti Ensio, 19. 7. 1928, Helsinki; Vesanen, Raili Linnea, 10. 3. 1929, Helsinki; Viheroksa, Leena Kyllikki,

6. 9. 1929, Helsinki; Viikari, Maire Maria, 6. 4. 1924, Huitinen; Viljanen, Aune Oili Lemmikki, 2. 12. 1927, Helsinki; Virtanen, Outi Sinikka, 31. 8. 1930, Helsinki; Virtanen, Ulla Maria, 19. 4. 1926, Turku; Voutilainen, Maija-Liisa, 10. 11. 1925, Joensuu; Välinen, Aira Annikki, 22. 12. 1928, Elimäki; Väätäinen, Kaisa Annikki, 9. 7. 1929, Kuopio; Ylönen, Raimo Kalevi, 4. 5. 1930, Mikkeli.

Erikoiskurssi II:lla:

Aarnio, Meri Tuulas, 11. 2. 1924, Lahti; Aho, Pentti Olavi, 8. 3. 1930, Ylitornio; Ahonen, Raimo Olavi, 29. 2. 1928, Jyväskylä; Ajanko, Pirkko Regina, 12. 9. 1928, Kokemäki; Alhakari, Erkki Johannes, 28. 5. 1920, Kokkola; Alho, Aarno Veikko, 14. 5. 1923, Kauhava; Allas, Veli Aatos Onni, 1. 2. 1923, Pohjaslahti; Arra, Jarkko Jussi Jooseppi, 12. 6. 1928, Helsinki; Aurio, Esko Johannes, 30. 5. 1927, Raahel; Autio, Reino Ilmari, 7. 8. 1926, Helsinki; Auvala, Eino Ilmari, 24. 10. 1927, Tampere; Castrén, Kari Zachris, 11. 1. 1929, Helsinki; Ekholm, Gregorius, 20. 2. 1921, Helsinki; Ekqvist, Jaakko Alfred, 21. 6. 1925, Rauma; Halava, Yrjö Oras, 1. 6. 1925, Helsinki; Haltiala, Kaarle Jorma Juhani, 24. 2. 1926, Helsinki; Havulinna, Irma Aulikki, 9. 8. 1928, Helsinki; Heikkinen, Lauri Johannes, 5. 3. 1928, Uukuniemi; Heinonen, Jukka Pentti, 9. 10. 1926, Tampere; Heinämaa, Antti Herman Juhani, 29. 10. 1926, Helsinki; Honkonen, Erkki Tapio, 17. 9. 1927, Tampere; Hämäläinen, Veikko Johannes, 11. 12. 1923, Helsinki; Jalovaara, Lauri Veikko, 16. 9. 1921, Forssa; Jauramo, Pentti Eero Kalevi, 14. 2. 1921, Helsinki; Jorva, Eila Kaarina, 7. 11. 1921, Mikkeli; Juvonen, Jorma Osmo, 5. 4. 1925, Kuopio; Jägerroos, Eila Elsa Kaarina, 12. 4. 1929, Helsinki; Jämsén, Kaarlo Olavi, 26. 7. 1927, Lahti; Järvi, Jorma, 26. 4. 1925, Vimpeli; Karvo, Erkki Aleksanteri, 3. 2. 1923, Rovaniemi; Kautto, Kimmo Tapio, 24. 5. 1928, Espoo; Kelo, Ahti Antero, 21. 6. 1927, Sääksmäki; Klockars, Teppo Ilmari, 16. 12. 1928, Oitti; Kohvakka, Toivo Olavi, 17. 10. 1923, Pieksämäki; Koivisto, Vilho Juhani, 3. 4. 1927, Elimäki; Koivukoski, Eero Elias, 1. 4. 1926, Perho; Korpinen, Erkki, 25. 6. 1927, Virolahti; Kotkanen, Pentti Ilmari, 20. 6. 1919, Kuopio; Kurkiala, Juhani Heinrich, 6. 5. 1921, Haaga; Kytömaa, Pentti Kalervo, 20. 12. 1930, Helsinki; Laine, Eeva Anna-Liisa, 2. 7. 1928, Keikyä; Lakka, Eero Ilmari, 24. 7. 1927, Hämeenlinna; Lehtimäki, Una Anna-Maria, 3. 10. 1928, Pori; Lehtinen, Arvo Allan, 28. 8. 1923, Kotka; Lehtinen, Kauko Kalervo, 22. 1. 1921, Tampere; Lehtonen, Veikko Sakari, 31. 10. 1928, Uusikaupunki; Louhivaara, Heikki Ilmari, 9. 2. 1928, Rauma; Luomajärvi, Niilo Lennart, 28. 7. 1922, Pori; Makkonen, Urho Pekka, 29. 8. 1927, Hankasalmi; Manninen, Eero Ilmari, 9. 2. 1929, Vaasa; Mantila, Erkki Karl Ilmari, 18. 2. 1929, Helsinki; Metsävainio, Olli Veli Mies, 8. 2. 1926, Oulu; Mäkelä, Toivo Gunnar, 25. 8. 1924, Helsinki; Mäki, Jaakko Kalevi, 5. 12. 1925, Pori; Mälkönen, Meeri Margit (o.s. Saastamoinen), 25. 4. 1928, Hamina; Neuvonen, Alpo Ensio, 16. 6. 1927, Parikkala; Noranto, Pentti Kalervo, 10. 12. 1921, Hämeenlinna; Numminen, Irma Sylvia Elisabet, 24. 12. 1928, Helsinki; Nystedt, Aulis Martti Johannes, 10. 7. 1927, Tampere; Okkonen, Maija Liisa (o.s. Kataja), 1. 12. 1926, Helsinki; Otva, Jouko Juhani, 6. 8. 1928, Kuopio; Paajanen, Toivo Kalervo, 9. 4. 1928, Helsinki; Parkama, Erkki Anders, 5. 6. 1923, Hämeenlinna; Partti, Pentti Pellervo, 19. 5. 1927, Mikkeli; Pekki, Erkki, 17. 11. 1929, Helsinki; Pelkonen, Lasse Aarno, 28. 12. 1928, Helsinki; Pellas, Olli Lauri, 23. 1. 1929, Tampere; Piironen, Raija Kaarina, 7. 9. 1929, Helsinki; Piltz, Erik Alfred Henrik, 27. 2. 1921, Pori; Puhakka, Terttu Maria, 29. 4. 1928, Riihimäki; Pylkkänen, Eero Asser, 12. 7. 1924, Helsinki; Raninen, Eero Matti, 6. 2. 1927, Kouvola;

Ranta, Lauri Heikki, 8. 10. 1925, Lapua; Rautakorpi, Eila Maria, 24. 10. 1928, Pori; Reinilä, Asta Maria Elisabeth, 7. 7. 1928, Oulu; Reponen, Eeva-Liisa, 24. 5. 1927, Helsinki; Riit'aho, Heikki Sakari, 20. 8. 1928, Helsinki; Rinne, Väinö Kalevi, 5. 6. 1925, Helsinki; Ruonakangas, Keijo Johannes, 6. 9. 1925, Kuopio; Saario, Jaakko Mattias, 25. 5. 1919, Lahti; Saarnijärvi, Irja Kyllikki, 26. 7. 1927, Helsinki; Salla, Ruth Kaarina, 27. 8. 1923, Helsinki; Salo, Jaakko Mauri, 1. 8. 1923, Rovaniemi; Saloranta, Erkki Olavi, 30. 8. 1928, Helsinki; Sandell, Valora Esperita, 20. 1. 1928, Uusikaupunki; Savio, Veli-Juhani, 28. 1. 1929, Helsinki; Savolainen, Matti Eerikki, 3. 2. 1927, Lapua; Siinnos, Pentti Kalevi, 5. 12. 1927, Lahti; Silvennoinen, Uoti Antero, 28. 12. 1927, Tampere; Silvola, Jukka Toivo, 14. 3. 1926, Vammala; Simelius, Kai Jaakko, 15. 11. 1928, Helsinki; Soisalo, Martti Kristian, 18. 3. 1930, Helsinki; Sommar, Raija Sinikka (o.s. Konkonen), 16. 6. 1929, Helsinki; Suominen, Risto Juhani, 1. 1. 1925, Helsinki; Swan, Pentti Ilmari, 5. 7. 1923, Hämeenlinna; Tainio, Anja Annikki, 6. 12. 1927, Helsinki; Tandefelt, Harald Oskar, 12. 8. 1925, Hämeenlinna; Tiilikainen, Yrjö Robert, 1. 3. 1928, Kajaanin mlk.; Toivanen, Varpu-Leena (o.s. Miettinen), 22. 1. 1926, Kuopio; Toivio, Anna-Liisa, 15. 5. 1927, Tampere; Toropainen, Onni Antero, 10. 6. 1928, Helsinki; Valla, Lasse Mauri, 11. 9. 1926, Helsinki; Vartiainen, Marianna, 14. 2. 1929, Helsinki; Vasama, Pekka Olavi, 15. 12. 1924, Tampere; Vento, Reino Raikas, 12. 12. 1919, Helsinki; Westerback, Magnus Fredrik, 31. 1. 1925, Mellilä; Wilander, Paul Reino Kalevi, 5. 8. 1928, Helsinki; Virtanen, Hely Helena, 4. 2. 1924, Lauttakylä; Vuori, Seppo Antero, 12. 5. 1926, Pomarkku; Vähälä, Erkki Antero, 18. 6. 1923, Rovaniemi; Ylhä, Jouko Olavi, 13. 6. 1928, Oulunkylä; Åkerlund, Arne Jaakko Karl-Erik, 16. 7. 1928, Loviisa.

ja seuraavat, jotka ovat täydentäneet aikaisempia opintojaan ja tutkintojaan:

Aalto, A. A. P., 5. 1. 23, Helsinki; Alste, Y. J., 28. 6. 25, Helsinki; Buddas, H. E. J., 17. 4. 24, Helsinki; Carlsson, S. Kr., 30. 6. 17, Helsinki; Englund, B. E., 27. 5. 25, Tervakoski; Erälaukko, J. E. 23. 1. 25, Pori; Hacklin, P. H., 25. 10. 24, Mäntyluoto; Hentunen, K. K. M., 28. 3. 23, Helsinki; Hidén, G.-E. 13. 10. 23, Nokia; Hildén, Eila Maire, 4. 3. 28, Helsinki; Holopainen, E. J., 28. 3. 25, Helsinki; Huhtala, O. A., 3. 8. 21, Rovaniemi; Hynynen, M. J., 5. 11. 24, Rovaniemi; Hyrö, Hilka Anita, 21. 9. 27, Helsinki; Hämäläinen, Eeva Inkeri, 8. 7. 25, Espoo; Hämäläinen, A. A., 23. 9. 22, Espoo; Karisto, O. A. S., 23. 12. 26, Hämeenlinna; Kauppinen, M. I., 12. 1. 28, Onttola; Koponen, E. M. J., 12. 6. 22, Heinola; Koskelo, (o.s. Malmio) Tora Inkeri, 18. 6. 26, Helsinki; Koski, L. I., 19. 12. 20, Kannus; Kovari, H. K. K., 1. 2. 28, Helsinki; Kääpä, E., 5. 9. 27, Lahti; Laakso, E. J., 4. 9. 19, Tampere; Lehto, P. J., 1. 9. 26, Helsinki; Lehtonen, K. J., 15, Helsinki; Lehtonen, V. I., 6. 9. 22, Aura; Leikas, Y. K., 22. 10. 25, Virtasalmi; Liestalo, U. V., 12. 6. 24, Karjalohja; Lindqvist, V.-P. L., 1. 7. 20, Helsinki; Lindroth, R. J., 8. 12. 27, Helsinki; Lähimaa, A., 1. 6. 27, Helsinki; Makara, Anna Esteri, 19. 2. 26, Helsinki; Malkki, I. A., 28. 9. 28, Pieksämäki; Metsä, E. T. V., 28. 2. 26, Lahti; Mikkola, Anja Onerva, 4. 1. 28, Kouvola; Myllykangas, Aune Anita, 30. 3. 26, Helsinki; Niimimäki, Marja Vilhelmiina, 24. 10. 27, Vaasa; Nyberg, K. L., 5. 4. 25, Joensuu; Nyberg, N. O. O., 3. 9. 24, Helsinki; Nyh Lund, J. I., 19. 5. 27, Helsinki; Närhinen, P. E. K., 27. 10. 27, Mikkeli; Paakkinen, K., 16. 6. 23, Helsinki; Paasio, Selja Sävele, 13. 3. 28, Lahti; Palmgren, K. A. O., 29. 8. 25, Orivesi; Paukkuri, E. P., 30. 12. 17, Helsinki; Puranen, A. O., 12. 7. 28, Helsinki; Pylkkönen, M. A., 19. 5. 29, Tampere; Pälli, P. P., 26. 4. 26, Kangasala; Raja-aho, P. M., 8. 3. 21, Helsinki; Riisalo, R. O., 27. 12. 25, Helsinki; Rintanen,

Anneli, 30. 9. 27, Turku; Roti, R. I., 14. 4. 27, Kuopio; Saikkonen, A. U., 21. 1. 21, Jämsä; Salo, Y. E. A., 2. 12. 27, Kerava; Saloranta, Y. V., 8. 11. 15, Helsinki; Saraste, Inga-Brita, 29. 5. 26, Helsinki; Svinhufvud, N. G., 28. 6. 24, Kangasniemi; Särkisilta, E. J., 3. 3. 20, Helsinki; Tanhuanpää, Pirkko Helena, 13. 11. 27, Espoo; Tuderman, O. H., 22. 8. 26, Lahti; Turtiainen, O. K., 16. 3. 27, Kokkola; Törnudd, Elisabet, 9. 11. 28, Helsinki; Uusi-Oukari, T. S., 3. 4. 27, Kankaanpää; Wesslin, K. U., 13. 10. 21, Helsinki; Virtanen, V. V. K., 3. 10. 22, Helsinki; Voipio, O. M., 10. 1. 23, Helsinki; Örmä, P. A. J., 8. 12. 23, Pori.

V. Tilastollisia tietoja ekonomin tutkintoa lukevista varsinaisista oppilaista.

I. Opiskelevien luku lukuvuoden lopussa.

	Peruskurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Kokonais-luku	%	Kokonais-luku	%	Kokonais-luku	%	Kokonais-luku	%
Miehiä	163	59,3	177	63,5	89	78,8	429	64,3
Naisia	112	40,7	102	36,5	24	21,2	238	35,7
Yhteensä	275	100	279	100	113	100	667	100

II. Opiskelevien kotipaikka.

	Peruskurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Kokonais-luku	%	Kokonais-luku	%	Kokonais-luku	%	Kokonais-luku	%
Helsingistä	105	38,2	111	39,8	41	36,3	257	38,6
Muualta Uudenmaan läänistä	11	4,0	12	4,3	6	5,3	29	4,3
Turun ja Porin ..	26	9,5	20	7,2	16	14,1	62	9,3
Hämeen ..	43	15,6	38	13,6	20	17,6	101	15,2
Kymen ..	13	4,7	15	5,4	7	6,2	35	5,2
Mikkelin ..	19	6,9	18	6,4	2	1,8	39	5,8
Kuopion ..	11	4,0	22	7,9	7	6,2	40	6,0
Vaasan ..	21	7,6	20	7,2	7	6,2	48	7,2
Oulun ..	15	5,5	12	4,3	4	3,6	31	4,6
Lapin ..	11	4,0	11	3,9	3	2,7	25	3,8
Yhteensä	275	100	279	100	113	100	667	100

III. Vanhempien ammatti.

	Peruskurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Kokonais- luku	%	Kokonais- luku	%	Kokonais- luku	%	Kokonais- luku	%
1. Kauppiaita ja tehtaillijoita	33	12,0	73	26,2	34	30,1	140	21,0
2. Muita liikkeenharjoittajia ja palveluskuntaa	42	15,3	72	25,8	19	16,8	133	19,9
3. Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia ..	139	50,5	89	31,9	40	35,4	268	40,2
4. Maanviljelijöitä ja tilallisia	20	7,3	9	3,3	6	5,3	35	5,2
5. Ruumiillisen työn tekijöitä	41	14,9	36	12,8	14	12,4	91	13,7
Yhteensä	275	100	279	100	113	100	667	100

Vastaavat prosenttiluvut olivat lukuvuonna 1949-50 ryhmässä 1) 26,4, ryhmässä 2) 21,4, ryhmässä 3) 35,5, ryhmässä 4) 4,5 ja ryhmässä 5) 12,2.

VI. Oppiarvot ja tutkinnot.

Annetut oppiarvot.

Kauppätieteiden tohtorin arvon saavuttamiseksi vaaditut oppinäytteen on suorittanut kauppätieteiden tohtori JOHAN HENRIK VIRKKUNEN.

Kauppätieteiden maisterin arvon ovat ilman juhlallista promootiota saaneet:

Harjulehto, Yrjö-Antti; Jäntti, Eero Ilmari; Kaila, Aaro Jaakko Antero; Kallio, Urpo Taneli; Kämäräinen, Erkki Henrik; Lehtosuo, Osmo Olavi; Mikkonen, Lauri Olavi; Mäkinen, Heikki Manne Nikolai; Nurmela, Ilmo Olavi; Oramaa, Heikki Johannes; Peltonen, Oiva August; Pöntys, Aatu Johannes; Railimo, Eino Jalmari; Sippola, Heikki Viljo Kaleva; Soinio, Osmo Aatos; Vainio, Eero Olavi.

Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinto.

Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinnon ovat suorittaneet:

Kaskimies, Mauri Mika Kullervo, Keto, Jaakko, Salmi, Viljam Olavi ja Virkkunen, Johan Henrik.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinto.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon ovat lukuvuoden 1950-1951 aikana suorittaneet:

Ekonomi Yrjö-Antti Harjulehto Helsingistä huhtikuun 23. p:nä 1951 arvonimityksellä clarissimus, metsänh. Onni Iivari Heikkilä Tampereelta syyskuun 22. p:nä 1950 arvonimityksellä clarissimus, ekonomi Aaro Jaakko Antero Kaila Helsingistä lokakuun 30. p:nä 1950 arvonimityksellä clarissimus, ekonomi Urpo Taneli Kallio Helsingistä toukokuun 2. p:nä 1951 arvonimityksellä clarissimus, ekonomi Pentti Ilmari Kyöstilä Tampereelta syyskuun 22. p:nä 1950 arvonimityksellä clarissimus, ekonomi Erkki Henrik Kämäräinen Turusta marraskuun 8. p:nä 1950 arvonimityksellä clarissimus, everstiluutnantti Osmo Olavi Lehtosuo Helsingistä lokakuun 13. p:nä 1950 arvonimityksellä clarissimus, ekonomi Lauri Olavi Mikkonen Tampereelta toukokuun 17. p:nä 1951 arvonimityksellä clarissimus, ekonomi Leena Tuulikki Nyyssönen Helsingistä syyskuun 21. p:nä 1950 arvonimityksellä clarissimus, ekonomi Heikki Johannes Oramaa Nokialta maaliskuun 29. p:nä 1951 arvonimityksellä clarissimus, ekonomi Oiva August Peltonen Helsingistä heinäkuun 7. p:nä 1950 arvonimityksellä clarissimus, dipl.insinööri Aatu Johannes Pöntys Helsingistä toukokuun 28. p:nä 1951 arvonimityksellä

clarissimus, metsänhoitaja *Heikki Viljo Kaleva Sippola* Helsingistä helmikuun 24. p:nä 1951 arvonimityksellä clarissimus ja ekonomi *Petri Teo Rafael Vartiainen* Helsingistä syyskuun 14. p:nä 1950 arvonimityksellä clarissimus.

Pro gradu kokeen

ovat lukuvuonna 1950—1951 suorittaneet seuraavat kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa opiskelevat ja ovat he tutkimuksissaan käsitelleet allamainittuja aiheita:

K Kansantaloustieteessä: 2,
Jokinen, Sulo Vaino, Virheettömien verotuksesta Suomessa. *Leppäkorpi, Erkki*, Havannan sopimus ja sen merkitys Suomen tyyppistä maita silmällä pitäen. *Oramaa, Heikki*, Enso Gutzeit -osakeyhtiö, Parviaisen tehtaiden taloudellinen kehitys vv. 1945—49.

Kauppa- ja liikkeenhoito-opissa:

Ahlstedt, Leo, Mainonnan kannattavuus taloudellisten vaikutusten valaisevana. *Harjulehto, Yrjö-Antti*, Pankkitakaukset pankkitoiminnassa. *Lehtola, Seppo*, Suunnitelmallisuus- ja kontrolliperiaatteet organisaatiossa ja *Teräsalmi, M.*, Konttorin rationalisoinnin onnistumisen edellytykset.

Talousmaantieteessä:

Kaala, Aaro, Suomen kivihiilen ja koksen tuontimaat sekä kivihiilen ja koksen tuonti vv. 1900—1949.

Kauppakemiassa ja tavaraopissa:

Heikkilä, Onni, Kaupallisesti merkittävät havupuun varastovahingot ja niiden ehkäisy; *Pöntys, Aatu*, Turpeesta ja sen käytöstä; *Sippola, Heikki*, Vaneeriteollisuutemme raaka-aineen huononemisesta ja sen merkityksestä.

Ekonomin tutkinnon 3-vuotisen kurssin perusteella ovat lukuvuonna 1950—1951 suorittaneet:

Aalto, Aulis Arvid Pellervo, Aarnio, Meri Tuulas, Aho, Pentti Olavi, Ahonen, Raimo Olavi, Ajanko, Pirkko Regina, Alhakari, Erkki Johannes, Alho, Aarno Veikko, Allas, Veli Aatos Onni, Autio, Reino Ilmari, Auvala, Eino Ilmari, Carlsson, Sten Kristter, Castrén, Kari Zachris, Ekholm, Gregorius, Ekqvist, Jaakko Alfred, Englund, Börje Evald, Erälaukko, Jarmo Elias, Hacklin, Pentti Halvar, Halava, Yrjö Oras, Havufinna, Irma Aulikki, Heinonen, Jukka Pentti, Hentunen, Kauko Kalevi Mikael, Hildén, Eila Maire Helena, Huhtala, Olli Adam, Hynynen, Martti Johannes, Hyrö, Hilikka Anita, Hämäläinen, Eeva Inkeri, Jalovaara, Lauri Veikko, Jauramo, Pentti Eero Kalevi, Jorva, Eila Kaarina, Jägerroos, Eila Elsa Kaarina, Jämsén, Kaarlo Olavi, Järvi, Jorma, Karisto, Onni Arvi Sakari, Kauppinen, Matti Ilmari, Kelo, Ahti Antero, Klockars, Teppo Ilmari, Koivisto, Vilho Juhani, Koponen, Esko Matti Johannes, Korpinen, Erkki, Kovari, Heikki Kalle Kalevi, Kurkiala, Juhani Heinrich, Kytömaa, Pertti Kalervo, Kärkkäinen, Yrjö Sakari, Laakso, Eero Juhani, Laine, Eeva Anna-Liisa, Lakka, Eero Ilmari, Lassila, Jaakko Sakari, Lehtimäki, Una Anna-Maria, Lehtinen, Kauko Kalervo, Lehtonen, Kalle Jalmari, Lehtonen, Viljo Ilmari, Leikas,

Yrjö Kalevi, Lindroth, Reino Jorma, Louhivaara, Heikki Ilmari, Luomajärvi, Niilo Lennart, Lyytikkä, Lauri Sakari, Lähimaa, Antti, Makara, Anna Esteri, Malkki, Ilkka Aleksanteri, Manninen, Eero Ilmari, Metsävainio, Olli Veli Mies, Mikkola, Anja Onerva, Myllykangas, Aune Anita, Mäkelä, Toivo Gunnar, Mäki, Jaakko Kalevi, Mälkönen, Meeri Margit, Niimimäki, Marja Vilhelmiina, Numminen, Irma Sylvia Elisabet, Nyberg, Kurt Lennart, Nyberg, Onni Olavi, Nystedt, Aulis Martti Johannes, Närhinen, Pekka Eemil Kalevi, Okkonen, Maija-Liisa, Paajanen, Toivo Kalervo, Paasio, Selja Sävele, Palmgren Kai Armas Ossian, Paukkuri, Eelis Pärttyli, Pelkonen, Lasse Aarno, Pellas, Olli Lauri, Piironen, Raija Kaarina, Piltz, Erik Alfred Henrik, Puhakka, Terttu Maria, Puranen, Asko Olavi, Pykkänen, Matti Arvo, Pälli, Pentti Pekka, Raja-aho, Pentti Mikael, Raninen, Eero Matti, Ranta, Lauri Heikki, Rautakorpi, Eila Maria, Reinilä, Asta Maria Elisabet, Reponen, Eeva-Liisa, Riisalo, Rauno Olavi, Rintanen, Anneli, Roti, Risto Ilmari, Saario, Jaakko Mattias, Saarnijärvi, Irja Kyllikki, Saikkonen, Antti Uolevi, Salla, Ruth Kaarina, Salo, Jaakko Mauri, Saloranta, Erkki Olavi, Saloranta, Yrjö Veikko, Sammallahti, Lauri Sakari, Sandell, Valora Esperita, Saraste, Inga-Brita, Savio, Veli-Juhani, Savolainen, Matti Eerikki, Siinno, Pentti Kalevi, Silvennoinen, Uoti Antero, Silvola, Jukka Toivo, Simelius, Kai Jaakko, Suominen, Risto Juhani, Swan, Pentti Ilmari, Svinhufvud, Nils Gustaf, Särkisilta, Eero Juhani, Tainio, Anja Annikki, Tanhuanpää, Pirkko Helena, Tiilikainen, Yrjö Robert, Toivanen, Varpu-Leena, Toivio, Anna-Liisa, Tuderman, Otto Henry, Tuominen, Risto Kalevi, Turtiainen, Oiva Kalevi, Törnudd, Elisabet, Uusi-Oukari, Toivo Samuli, Vento, Reino Raikas, Vento, Sakari, Virtanen, Hely Helena, Virtanen, Veikko Vilho Kustaa, Vuori, Seppo Antero, Vähälä, Erkki Antero, Åkerlund, Arne Jaakko Karl-Erik.

K Puhastomien!

VII. Stipendit.

Valtion ylioppilasstipendit.

Korkeakoulussa opiskelevien lahjakkaiden, ahkerien ja vähävaraisten ylioppilaiden opintojen tukemiseksi Kauppakorkeakoulu sai keväällä 1951 15 kokostipendiä määrältään 56.000 mk, 14 puolistipendiä määrältään 36.000 mk ja 14 opiskeluvälinestipendiä määrältään 11.000 mk eli yhteensä 1.498.000 mk.

Stipendilain 8 §:n edellyttämän stipendilautakunnan puheenjohtajaksi opettajaneuvosto määräsi professori KAARLO HILDÉN'in, varapuheenjohtajaksi professori HUUGO RANISEN ja kolmanneksi jäseneksi professori PEKKA HEINÄSEN. Ylioppilaskunta puolestaan valitsi edustajikseen kauppat. ylioppilaat L. O. DRACHMAN'in ja L. A. WESTERLING'in.

Stipendilautakunta julisti maaliskuun 31 päivänä stipendit haettaviksi, jolloin määräajan kuluessa niitä haki 59 erikoiskurssin ja 32 peruskurssin opiskelijaa. Kokouksessaan toukokuun 22 päivänä lautakunta päätti jakaa lukuvuoden 1951—1952 stipendit seuraavasti:

a) kokostipendin saivat:

erikoiskurssin oppilaat Erik Olavi Fagerström, Päivö Osmo Ilmari Hankala, Eila Annikki Hytönen, Niilo Kalevi Häkkinen, Eero Kalevi Johannes Lamminpää, Aune Lehtinen, Olli Väinö Ilmari Nuotio, Risto Herman Ojanen, Markus Kalervo Ollonqvist, Ulla-Maija Saavalainen, Sirkka Liisa Sipilä, Jukka Syrjänen, Maire Maria Viikari ja Raimo Kalevi Ylönen sekä peruskurssin oppilas Rauno Vilho Nuoraho;

b) puolistipendin saivat:

erikoiskurssin oppilaat Raija Annikki Asula, Kalervo Iisakki Kahila, Jorma Lulu Helmer Karo, Hannu Martti Kääriäinen, Ahti Antero Lohivesi, Kerttu Tellervo Myllykangas, Hilikka Anna-Liisa Mäkinen, Pentti Kalervo Oksanen, Paavo Juhani Rätty, Tauno Gunnar Saarela, Seppo Untamo Seppänen ja Pentti Sakari Soinne sekä peruskurssin oppilaat Ada Iris Hartonen ja Pauli Antero Valtanen;

c) opiskeluvälinestipendin saivat:

erikoiskurssin oppilaat Pirkko Helena Aimala, Anja Ellen Kyllikki Antikainen, Riitta Helena Korhonen, Esko Sulevi Kunnamo ja Pentti Pasanen sekä peruskurssin oppilaat Pekka Martti Johannes Laaksonen, Jorma Antero Lehtimäki, Vieno Lydia Pakarinen, Arvo Leonard Palo, Erkki Valdemar Permanto, Kirsti Amelita Pylkkänen, Heikki Matias Rikala, Mauno Urho Rinne ja Seppo Ilmari Santanen.

Korkeakoulun omat stipendit.

Ottaen huomioon stipendirahastojen määräykset stipendien tarkoituksesta ovat seuraavat korkeakoulun opettajat saaneet stipendejä:

Kauppakorkeakoulun Opettajien stipendirahastosta leht. Hannu Teräs 13.000: —;
Oskari Huttusen rahastosta leht. Jarl Louhija 12.000: —;
Sellgrenin rahastosta kauppat. tri Henrik Virkkunen 11.000: —.

Kauppakorkeakoulun entiset ja nykyiset oppilaat ovat tänä keväänä saaneet stipendejä seuraavasti:

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahastosta ekonomit Kalevi Kauppinen 20.000: — ja Juhani Savio 10.000: —;
Kauppaneuvos P. A. Luostarisen stipendirahastosta ekonomit Lasse Pelkonen ja Pentti Swan 6.000: — kumpikin sekä ylioppilaat Riitta Korhonen 8.000: —, Pirja Laine 4.000: — ja Annikki Välinen 5.000: —;
Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahastosta ylioppilas Vilma Hakala 7.000: —;
Maanviljelysneuvos Alfred Kordelinin stipendirahastosta ylioppilaat Ellen Antikainen 3.000: — ja Annikki Penttilä 11.000: —;
Helsingin Yleisen Ravintoyhdistyksen rahastosta ekonomi Pentti O. Ahola 12.000: —;
K. H. Lehtisen rahastosta ekonomi Jaakko Saario 9.000: —;
Herman Otto Geselliuksen stipendirahastosta ekonomi Kai Palmgren 6.000: —;
Pankinjohtaja Birger Wegeliuksen stipendirahastosta ekonomi Aulis Nystedt 5.000: —;
Ekonominaisten kerhon stipendin ylioppilas Ellen Antikainen 5.000: —;
Kauppaneuvos Juhon Lallukan muistorahastosta ekonomi Eeva-Liisa Reponen 5.000: —;
Kauppaneuvos Juhani Santaholman rahastosta ylioppilas Maija Saavalainen 3.000: —;
Gustav Pauligin stipendirahastosta ylioppilas Pentti Pasanen 3.000: —.

Palkintoina seminaarikirjoituksista ovat saaneet:

Professori W. Bonsdorffin stipendirahastosta ekonomit Juhani Kurkiala, Eero Lakka ja Niilo Luomajärvi sekä ylioppilaat Mauri Vikkula, Kalervo Kahila ja Jorma Karo kukin 2.000: —;
K. H. Lehtisen rahastosta ekonomi Jaakko Saario 2.000: —;
Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahastosta ylioppilas Anja Selenius 2.000: —;
Taloulosakekaupan stipendirahastosta ekonomit Jaakko Ekqvist, Yrjö O. Halava, Aulikki Havulinna ja Erik Piltz kukin 2.000: —;
Pohjolan stipendirahastosta ekonomi Gregorius Ekholm 2.000: —;
Tampereen Säästöpankin stipendirahastosta ekonomi Raimo Ahonen ja ylioppilas Jouko Ylhä kumpikin 2.000: —;
sekä tästä ja Taloulosakekaupan stipendirahastoista yhteensä ekonomi Rita Sandell 1.500: —;
Korkeakoulun varoista ekonomi Varpu-Leena Toivanen sekä ylioppilaat Kristina Hukkinen, Tapani Malinen, Aulis Himanen, Olli Linnanvirta, Erkki Pelkonen ja Ilppo Putkonen kukin 2.000: —.

Helsingissä kesäkuussa 1951.

O. W. Louhivuori.

Wäinö Bonsdorff.

Kauppakorkeakoulun hallituksen puheenjohtajan kauppatieteiden tohtori *Eino Hirvosen* muistosanat hautajaistilaisuudessa.

Päämääristään tietoisien kulttuuritahdon sanelemat ja ohjaamat teot yhteiskunnan hyväksi eivät milloinkaan katoa, vaan ne kasvavat ja kehittyvät sen persoonallisuuden yhä täydellisemmiksi, ikuisesti eläviksi ilmauksiksi, jonka hengen voima on ne kanssaihmisilleen lahjoittanut.

Kaitseimus on ihmeellisellä tavalla siunannut Suomen kansan persoonallisuuksilla, jotka juuri silloin, kun suurin tarve on ollut olemassa, ovat astuneet esiin. He ovat persoonallisuuksia, jotka pyyteettömästi ovat lahjoittaneet henkensä voiman ja tahtonsa suorittamaan pysyviä tekoja kansansa hyväksi.

Meillä on sukuja, joiden hengenlahjat ovat isästä poikaan muovautuneet kansamme henkisen ja aineellisen rakennuksen kulmakiviksi — sukuja, jotka henkisen perintönsä pakottamina nöyrästi tottelevat kansansa kutsua ja antavat poikansa kansallisen kulttuurimme tienraivaajiksi. Näissä suvuissa on jotakin siitä ikuisesta, katkeamattomasta johdonmukaisuudesta, jolla kansa kokonaisuutena toteuttaa itseään. Ne muodostavat kehityksen kärjen.

Wäinö Bonsdorff on tällaisen suvun jäsen — rengas sen työssä kansansa hyväksi. Hän on se Bonsdorff, jonka tehtäväksi tuli sukunsa taloudellisen kulttuuritahdon toteuttaminen. Hän on se persoonallisuus, jota itsenäisyytensä ensi askeleita ottava kansamme tarvitsi luomaan aineellisen kehityksemme itsenäistä henkistä pohjaa.

— Taloudellinen kansalaissivistyksemme tarvitsee paljon kohentamista, ennenkuin se kelpaa demokraattisen järjestelmän ja sen varassa tapahtuvan kulttuurikehityksen ylläpitäjäksi, — sanoi hän itse esitelmässään taloudesta ja kulttuurista.

Ja vielä:

— kunkin sukupolven ja yksilön on taisteltava itselleen uusi totuus olevaisesta, so. tässä tapauksessa talouden olemuksesta.

Näin ilmaisi Wäinö Bonsdorff ne ajatuksensa ja suunnitelmansa, jota hän työssään aineellisen kulttuurin kehittämiseksi kiinteästi seurasi.

Wäinö Bonsdorff oli tiedemies, omalla alallaan — kemian alalla — sen tutkimuksen ja opettamisen ensimmäisiä maassamme.

Mutta hän oli paljon enemmän. Hän oli humanisti sanan syvimmässä merkityksessä. Ihmisen ja yhteiskunnallisen tapahtumisen lämpimänä ymmärtäjänä hänellä oli kaikki edellytykset täyttää tehtävä, joka on mitoiltaan vaativimpia: todellisen kasvattajan tehtävä korkeamman hengenviljelyn piirissä. Hänen kykyjään tiedemiehenä ja opettajana saivat käyttää hyväkseen muutkin korkeakoulumme, mutta se oppilaitos, joka näkyvimmin kantaa hänen henkensä leimaa, on Kauppakorkeakoulu — uusi tulokas akateemisen kulttuurityömme vanhalla kunniaaalla saralla.

Suomen Liikemiesten Kauppaopiston ja Kauppakorkeakoulun opettajana sekä sittemmin jälkimmäisen rehtorina itsenäisyytemme kahden ensimmäisen vuosikymmenen ajan hän loi pysyvän, kestävä pohjan korkeammalle kaupalliselle opetuksellemme — sekä taloudellisessa että kasvatuksellisessa mielessä. Laajat tietonsa, palavan intonsa ja ehtymättömän tarmonsa hän keskitti työhön kelvollisten ja vastuuntuntoisten palvelijoiden kasvattamiseksi nousevalle talouselämällemme ja samalla koko kansallemme. Oman kirkkaan, selkeän kuvansa talouselämämme merkityksestä koko maamme vastaiselle kehitykselle ja korkeakoulunsa merkityksestä siinä hän koetti siirtää kasvatteihinsa ja heidän mukanaan käytännön liike-elämään. Hän opetti — omaan varsinaiseen aineeseensa sisältyvien tietojen ohella — nöyrää tietoisuutta edessä olevien tehtävien asettamista vaatimuksista. Ennen kaikkea hän halusi jokaisen oppilaansa tajuavan, että teoreettisen kasvatuksen tarkoituksena on opettaa johdonmukaisesti ymmärtämään käytäntöä ja taloudellisen tapahtumisen lakeja — antaa mahdollisuudet kasvamiseen talouselämän tehtävien toteuttajina.

Wäinö Bonsdorff ei ollut vain kasvattaja. Hän oli jokaisen oppilaansa lämmin ystävä — ystävä, joka vähintään yhtä paljon vaikutti kasvatteihinsa omalla esimerkillään ja omalla sydämellisellä olemuksellaan kuin opetuksillaan.

Kaikessa, mikä liittyy Kauppakorkeakouluun, sen kasvatustehtävään, sen entisiin ja nykyisiin oppilaisiin ja heidän yhdistyksiinsä, on hänen henkensä leimaa — hänen aloiterikkautensa ja sydämensä lämmön käytännöllisiä ilmauksia. Ne muodostavat traditioita, parhaita kaikista. Niitä vaalitaan, ne ovat pysyviä.

— Vasta silloin kun kulttuurilla on riittävästi aineellisia varoja käytettävänä, se voi tuottaa kypsiä hedelmiä, — sanoi Wäinö Bonsdorff samassa esitelmässään, johon jo viittasin.

Hänen selkeä näkemyksensä tulevasta kehityksestä ja sen edellytyksistä synnytti hänessä ajatuksen, joka toteutuneena merkitsi Kauppakorkeakoulun kehittämisen rinnalla toista suurta kulttuuritekoa hänen elämäntyössään. Henkilöllisyytensä voimalla hän sai käytännön liike-elämän ojentamaan lujan, lämpimän kätensä korkeammalle kaupalliselle opetukselle ja tutkimukselle. Hän lausui sekä Suomalaisen Liikesivistysrahaston että Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen syntysanat ja hahmotteli niiden suuntaviivat. Hänen taitavuutensa ja uupumattoman innostuksensa ansiota hyvin suureksi osaksi on, että Liikesivistysrahasto ja sen lahjoittajat nyt voivat viitata suuriin saavutuksiin taloudellisen kulttuurimme hyväksi tehdyssä työssä.

On luonnollista, että Wäinö Bonsdorffin elävä kosketus liike-elämään, hänen etsivä ja tutkiva luonteensa, johtivat hänet myös käytännölliseen työhön monien liikeyritysten hyväksi, teollisuuden, kaupan ja vakuutustoiminnan aloilla. Hänen syvä oppineisuutensa, laaja talouselämän tuntemuksensa, kaukonäköisyytensä ja tarmonsä ovat näille yrityksille merkinneet voimanlähdettä. Niihin — samoin kuin kaikkeen, johon hän on vaikuttanut — hän on niitä perustaessaan ja kehittäessään sisällyttänyt omaa, hienoa, vaatimatonta itseään, lämmintä työtoveruuden ja työn ilon henkeään. Niinkuin me kunnoitimme ja ihailimme häntä kasvattajapersoonallisuutena, niin me näimme hänessä myös liikemiehenä esikuvan. Me olemme, kaikkien niiden laitosten ja yhteisöjen edustajat, jotka saavat kiittää Wäinö Bonsdorffia niin paljon, tekemässä viimeistä palvelusta hänelle. Me saatamme nyt viimeiseen lepoon miehen, jonka elämäntyö kantaa hänen suvulleen ja koko kansallemme kunniakkaan kulttuuritahtoon lähtemätöntä leimaa. Me teemme sen kyynel silmässä ja kaipaus mielessä. Mutta me laskemme hänen rakastamansa isänmaan multa vain sen osan hänestä, jonka iankaikkinen viisaus on tuominut meistä jokaisesta lähtemään kansainvälisten keskuudesta. Hän itse, hänen uupumaton henkensä, hänen tekonsa kansansa hyväksi — ne kasvavat ja kehittyvät meidän keskuudessamme hänen persoonallisuutensa katoamattomina ilmauksina.

Jokainen nuori Kauppakorkeakoulun kasvatti, joka astuu opinahjonsa portista tekemään käytännön työtä aineellisen kehityksemme hyväksi, jokainen tutkija, jolle Suomalainen Liikesivistysrahasto antaa mahdollisuuden luovaan tieteelliseen työhön taloudellisen kulttuurimme eteenpäin viemiseksi, jokainen hänen entisistä oppilaistaan, työtovereistaan ja ystäväistään — kaikki he kantavat sisimmässään kipinää hänen persoonallisuudestaan, tahtovasta ja toteuttavasta suomalaisesta kulttuurihengestä. Se on velvoittava perintö ja siinä Wäinö Bonsdorffin muisto elää.

Rehtorin puhe Kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 11. 9, 1950.

Kauppakorkeakoulun Kansleri, joka toisen tehtävän vuoksi ei voi olla täällä läsnä, on pyytänyt minua esittämään hänen tervehdyksensä tähän lukuvuoden avajaistilaisuuteen.

Ensimmäisen kerran kokoonnutaan lukuvuoden avajaisiin Kauppakorkeakoulun uudessa toimitalossa. Tosin osa oppilaista voi jo viime vuonna aloittaa opintonsa tässä talossa, joskin myöhästyneenä, sillä vasta lokakuun 17 p:nä oli talo sellaisessa kunnossa, että siinä jotenkuten voitiin ruveta opetusta antamaan. Toinen ja kolmas vuosikurssi pääsi muuttamaan vasta kevätlukukauden alussa. Kemian ja tavaraopin opetus jatkui kuitenkin vanhassa talossa kevätlukukauden loppuun saakka. Samoin kirjasto voitiin muuttaa tänne vasta lukuvuoden päättyessä. Ja vieläkin on eräitä viimeistelytyötä suoritettavana, jota paitsi opetuskaluston lisääminen, joka on käynyt välttämättömäksi, on vielä kesken. Voimme kuitenkin iloita siitä, että on selviydytty tähän saakka ja että meillä nyt on kokonaisuudessaan käytettävissä Euroopan, ehkäpä koko maailman uudenaikaisin ja kaunein kauppakorkeakoulutalo. Tämän arvosanan siitä ovat antaneet, eivät vain kotimaiset kävijät, vaan ne erittäin lukuisat ulkomaalaiset asiantuntijat Amerikkaa ja Uutta Seelantia myöten, jotka ovat askeleensa opinahjoomme suunnanneet. Onpa sanottu, että talomme on liiankin komea ja ylellinen. Myönnettäköön, että muutamassa huoneessa voisi olla kova kiviseinä puufaneeruksen sijasta ja että eräissä paikoissa olisi voitu käyttää liituvärejä seinissä öljyvärin asemesta, niinkään, että julkisivu olisi saatu n. 3 1/2 milj. mk halvemmaksi käyttämällä rappausta julkisivutiilien asemesta ja ympäristö n. 1 milj. mk halvemmaksi, jos rosoinen ja kuoppainen kivikko olisi jätetty paikoilleen, mitä kaupunki tuskin olisi sallinut. Nämä ovat kuitenkin, niinkuin huomataan, verrattain vähäpätöisiä seikkoja taloudellisesti, kun otetaan huomioon, mitä talo kokonaisuudessaan on tullut maksamaan. Talon kauneusvaikutus on saatu aikaan etupäässä arkkitehtonisin keinoin, valosuhteita hyväksi käyttäen, mikä ei ole talon hintaa korottanut, mutta kylläkin sen kau-

neutta. Tästä saamme olla kiitollisia eteville arkkitehdeillemme ja talon muille rakentajille. Samoin siitä, että nyt jo voidaan havaita talon käytännöllisyys sen tarkoitukseen. Niiden taholta, joita ennen muuta saamme kiittää uudesta talostamme, maan liikemieskunnan taholta, ei edellä mainitsemiani moitteita ole kuultu. Näyttää siltä, että jalot lahjoittajamme ovat tyytyväisiä siihen, että talo sekä käytännön että kauneuden suhteen vastaa korkeita vaatimuksia ja on rakennettu niin avaraksi, että se pitkät ajat voi tyydyttää tarpeen.

Kun niin on, niin sitä kiitollisempia saammekin olla niille miehille ja naisille, ennen kaikkea korkeakoulumme entisille oppilaille, jotka ovat kantaneet taakan talon rahoittamisessa tai jotka omakohtaisesti ovat sitä varten varoja uhranneet. Ilman tätä uhrimieltä maamme liikemiesissä, jopa yleisöissäkin, joka auliisti on ostanut sille tarjottuja tavaroita Kauppakorkeakoulun hyväksi, ei taloa olisi saatu pystyyn. Sillä valtio ei ole voinut kuin pieneltä osalta tulla avuksi. Että talomme täten on ennen muuta yksityisen uhrautuvaisuuden synnyttämä, velvoittaa syvästi sitä nuorisoa, joka nyt ja vastaisuudessa tässä talossa elämäntehtävänsä valmistuu.

Vaikka korkeakoulutalomme on lähinnä yksityisen yritteliäisyyden ja uhrautuvaisuuden tulos, on meillä syytä iloita siitä, että valtiovalta viime vuosina yhä suuremmassa määrässä on käynyt tukemaan kaupallista opetusta ja myöskin kauppakorkeakouluja. Viimeksi mainittuihin nähden tämä tukeminen ei näihin saakka ole ollut lakiin perustuvaa, vaan valtion menoarvioon on vuosittain merkitty harkinnanvarainen erä kahta kauppakorkeakoulua varten. Tänä vuonna vihdoin on saatu aikaan laki, jonka mukaan kauppakorkeakouluille annetaan valtionapua, samoin kuin useimmille muillekin oppilaitoksille maassamme. Laki annettiin toukokuun 12 päivänä 1950 ja sen mukaan kauppakorkeakoulu saa, mikäli se jatkuvasti täyttää laissa säädetyt ehdot, vuotuista valtionavustusta 70 % sen todellisista ja hyväksyttävistä menoista. Näihin menoihin luetaan professorien, dosenttien, lehtorien, vakinaisten ja ylimääräisten opettajien sekä muiden toimenhaltijain palkkausmenot ja eläkkeet, omien rakennusten vuokra-arvo määrättyinä valtioneuvoston vahvistaman perusteen mukaan, vuokramäärät vuokratuista huoneistoista, kauppa- ja teollisuusministeriön tarpeelliseksi katsomat menot opetusvälineistä, kirjastosta, laboratoriosta, kalustosta, lämmityksestä, valaistuksesta, vedestä, kaasusta, siivouksesta, kansliamenoista ja painatustoista, palo- ja tapaturmavakuutusmaksuista sekä lapsilisistä johtuvista ja muista lakisääteisistä kustannuksista. Kauppakorkeakoulu voi saada valtioneuvoston harkinnan mukaan valtionavustusta myös rakennuskustannuksiin menoarviossa olevan määrärahan rajoissa.

Laki määrää edelleen, että kauppakorkeakoulun perustamiselle on saatava valtioneuvoston hyväksyminen, mikäli koulu haluaa saada laissa tarkoitettua valtionavustusta. Niinkään laissa on tarkoin määrätty ne ehdot, jotka valtionavun saamiseksi vaaditaan.

Kesäkuun 2 p:nä annettiin asetus kauppakorkeakoulujen valtionavustuksesta annetun lain soveltamisesta. Siinä määrätään mm, että luvan valtionavustusta nauttivan kauppakorkeakoulun perustamiseen tai aikaisemmin toimineen kauppakorkeakoulun laajentamiseen antaa valtioneuvosto, jos korkeakoulun perustaminen tai laajentaminen katsotaan tarpeen vaatimaksi. Asetuksen mukaan valtioneuvosto vahvistaa kauppakorkeakoulujen anomusten perusteella ensimmäisen kerran yhdeksi vuodeksi ja sen jälkeen kolmeksi vuodeksi kerrallaan, mitkä järjestyssääntöjen edellyttämät professorin, apulaisprofessorin, lehtorin ja opettajan virat sekä montako dosenin, ylimääräisen opettajan ja assistentin tointa kussakin kauppakorkeakoulussa on valtionavustukseen oikeuttavia, niin myös mitkä muut virat ja toimet otetaan huomioon valtionavustuksen suuruutta määrättäessä. Näin vahvistettuun suunnitelmaan kauppa- ja teollisuusministeriö on erityisten syiden nojalla oikeutettu tekemään välttämättömiksi harkittuja muutoksia.

Hallitus oli esittänyt myönnettävän valtionavun määräksi 80 % edellä mainituista menoista, jota paitsi valtionapua oli esitetty lain mukaan myönnettäväksi vain Kauppakorkeakoululle ja Svenska Handelshögskolanille Helsingissä. Eduskunta kuitenkin muutti esityksen kaikkia kauppakorkeakouluja koskevaksi ja alensi valtionavun määrän 70 %:iin huolimatta siitä, että muille valtionapua nauttiville kauppaoppilaitoksille niitä koskevan lain mukaan annetaan valtionapua 75 %. Kun vielä valtionapua nauttivan kauppakorkeakoulun on asetuksen mukaan myönnettävä varattomille oppilaille vapautusta lukukausimaksuista ainakin siinä määrin, että se vastaa vähintään 10 % oppilaiden lukukausimaksujen yhteenlasketusta määrästä, on kauppakorkeakoulujen pidettävä lukukausimaksunsa verrattain korkeina. Kauppakorkeakouluissa lukukausimaksu on nyt 6.000 mk, jonka lisäksi tulee joku määrä laboratoriomaksuja ja tenttimaksuja. Tosin eräissä yksityisissä oppikouluissa lukukausimaksut ovat korkeampiakin. Mutta valittavaa on, että Kauppakorkeakoulu ei voi valtionavun niukkuuden takia tulla alemmilla lukukausimaksuilla toimeen, koska sen oppilaista suurin osa on vähävaraisista kodeista.

Vertauksen vuoksi mainittakoon, että valtio suorittaa Helsingin Yliopiston kaikki menot ja samoin Teknillisen Korkeakoulun menot. Kuitenkin selostettu lainsäädäntö osoittaa, että valtiovalta periaatteessa tunnustaa korkeimman kaupallisen opetuksen merkityksen maalle.

Toisaalta tämä lainsäädäntö myös vakauttaa kauppakorkeakoulujen talouden niin, että ne voivat entistä varmemmin etukäteen suunnitella opetusohjelmansa ja koko toimintansa.

Samalla kun lailla ja asetuksella määrättiin kauppakorkeakoulujen valtionapu, saatiin niiden kautta myös pohja näiden korkeakoulujen taloudelliselle itsehallinnalle. Kun näihin saakka ei kauppakorkeakoulujen asemaa ollut laissa määritelty, olivat ne taloudellisessa mielessä ikäänkuin lainsuojattomia. Niinpä Kauppakorkeakoululta evättiin lainhuuto kiinteistölle, jonka se oli saanut testamentin nojalla. Ja merkillisintä on, että vaikka tällaista asiantilaa ei voi nimittää lievemminkin järjettömäksi, eduskunnassa vahvat voimat asettuivat vastustamaan kauppakorkeakoulujen taloudellista itsenäisyyttä. Aivan viime tingassa suuren valiokunnan toisessa käsittelyssä saatiin edellä selostettuun lakiin säännös, että valtionavustusta saava kauppakorkeakoulu voi sääntöjensä mukaan toimia itsenäisenä laitoksena, ja eduskunta yhtyi suuren valiokunnan kantaan. Lain soveltamisesta annetussa asetuksessa määritellään tarkemmin tämän itsenäisyyden luonne seuraavasti: Tässä asetuksessa tarkoitettua valtionavustusta saava kauppakorkeakoulu voi sääntöjensä mukaan toimia itsenäisenä laitoksena, joka voi nimiinsä saada oikeuksia ja tehdä sitoumuksia sekä kantaa ja vastata. Sellaisen laitoksen ohjesäännön (perussäännöt) vahvistaa valtioneuvosto todettuaan korkeakoulun täyttävän oikeudellisen rakenteensa puolesta itsenäiselle laitokselle asetettavat vaatimukset ja valtionavustuksen saannin edellytykset. Ohjesääntö (perussäännöt) vahvistuspäätöksineen on julkaistava asetuskokoelmassa, minkä tapauduttua korkeakoulu on pidettävä sellaisena itsenäisenä laitoksena kuin ylempänä on edellytetty.

Meidän maassamme ei ole lakia laitoksista oikeussubjekteina. Sen vuoksi valtioneuvosto, jonka hyväksyttäväksi viime keväänä ennen edellämämainitun lain säätämistä annettiin Kauppakorkeakoulun perussäännöt, joihin oli otettu säännös Kauppakorkeakoulusta itsenäisenä laitoksena, ei katsonut voivansa niitä sellaisinaan hyväksyä, vaan oli sääntöjä tässä kohdin muutettava, ennenkuin ne maaliskuun 9 p:nä vahvistettiin. Parhailtaan on tekeillä sääntöjen muutos, jolla nyt vielä vallitseva epäkohta niissä korjataan.

Tämä vuosi ei ole ollut Kauppakorkeakoulun historiassa käänne-tekävä vain sen kautta, että korkeakoulu on saanut uuden toimitalon ja sen oikeudellinen ja taloudellinen asema on lailla vakautettu. Korkeakoulun koko hallintojärjestelmä on muutettu.

Siihen saakka kuin nykyisin voimassa olevat perussäännöt viime maaliskuun 9 p:nä vahvistettiin, korkeakoulun ylimpänä hallintoelimenä

oli sen hallitus, joka oikeudellisesti edusti korkeakoulua. Hallitukseen kuului 15 jäsentä, joista Korkeamman Kauppaopetuksen Kannatusosakeyhtiön johtokunta valitsi 10, Keskuskauppakamari 2 ja Helsingin kaupunginvaltuusto 1:n, kunkin kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Sen lisäksi kuuluivat hallitukseen rehtori ja vararehtori. Hallitus määräsi opettajien kelpoisuusehdot ja nimitti opettajat ja muut ylemmät viranhaltijat opettajaneuvoston säädetyllä tavalla tekemän ehdotuksen perusteella. Minkäänlaista mahdollisuutta esim. valittaa tehtyjen päätösten johdosta ei ollut.

Korkeamman Kauppaopetuksen Kannatusosakeyhtiö, jonka johtokunta siis valitsi Kauppakorkeakoulun hallituksen ylivoimaisen enemmistön, on 1898 perustettu osakeyhtiö, jonka alkuperäisenä tarkoituksena oli perustaa Suomen Liikemiesten Kauppaopisto ja ylläpitää sitä. Myöhemmin, kun Kauppakorkeakoulu v. 1911 perustettiin kauppaopiston yhteyteen, sekin joutui osakeyhtiön omistukseen ja hallintaan. Kuitenkin kuluneiden 52 vuoden aikana yhtiön henkilöosakkaat ovat suurimmalta osalta kuolleet, osakkeet ovat hukkaantuneet, koska niillä ei ole ollut mitään kauppa-arvoa, ja yhtiön toiminta on ollut peräti vaivalloista. Se on saatu joka tapauksessa laillisin muodoin toimimaan. Sen jälkeen kun viime vuonna Suomen Liikemiesten Kauppaopisto siirtyi oman erikoisen säätiön haltuun, osakeyhtiön omistuksessa oli Kauppakorkeakoulu ja sen omaisuus, kiinteistö siihen luettuna. Vieläkin se omistaa tämän korkeakoulutalon. Oli kuitenkin aika saada Kauppakorkeakoulun hallintojärjestelmässä toimeen muutos, joka takaisi korkeakoululle laajemman taloudellisen ja aatteellisen perustan kuin sillä oli aikaisemmin.

Viime keväänä voimaan astuneiden perussääntöjen mukaan Kauppakorkeakoulun ylin hallitusmies on kansleri. Hän valvoo korkeakoulun toimintaa ja suorittaa säännöissä määrätyt tehtävät, jotka luonteeltaan ovat samat kuin yliopistojen kanslereilla. Hän siis vahvistaa korkeakoulun järjestyssäännöt, nimittää rehtorin, vararehtorin, opettajat ja muut ylemmät viran- ja toimen haltijat, vahvistaa opettajien kelpoisuusehdot ja tutkintojen oppimäärät jne. Kanslerina on oleva henkilö, joka ansiokkaasti on toiminut tieteen ja taloudellisen kulttuurin hyväksi, ja hänen tulee edistää tieteitä sekä korkeakoulun vaurastumista ja sen tarkoituksen toteuttamista. Kansleri valitaan 5 vuodeksi.

Kauppakorkeakoululla on ollut onni saada ensimmäiseksi kanslerikseen, tosin vain toistaiseksi siihen suostuneena, Helsingin Yliopiston kansleri, professori Antti Tulenheimo. Kansleri Tulenheimon ansiokas elämäntyö tieteen alalla, hänen suuri kokeneisuutensa taloudellisissa, hallinnollisissa ja valtiollisissa toimitissa ja nimenomaan myös valtion

yliopiston korkeimpana hallitusmiehenä, ja hänen nauttimansa arvovalta ovat takeena siitä, että kanslerin viralle Kauppakorkeakoulussa luodaan tätä korkeaa virkaa vastaava perusta ja ne ylevät traditiot, joiden tällaiseen virkaan on liityttävä. Olen varma siitä, että maamme talouselämän taholla vilpittömällä tyydytyksellä ja kiitollisuudella on otettu vastaan kansleri Tulenheimon suostumus hoitaa tätä virkaa.

Kauppakorkeakoulun hallintoa johtavat ja hoitavat sääntöjen mukaan sen ohella korkeakoulun valtuuskunta, hallitus ja rehtori. Opettajaneuvosto, laajennettu opettajaneuvosto ja opettajakunta osallistuvat hallintoa koskeviin tehtäviin.

Kauppakorkeakoulun valtuuskunnan tehtävänä on valita ja nimitää korkeakoulun hallituksen jäsenet ja valvoa sen toimintaa korkeakoulun taloudenhoidon suhteen, valita tilintarkastajat, päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle sekä näihin kysymyksiin välittömästi liittyvistä asioista ja toimenpiteistä sekä vahvistaa talousarvio. Valtuuskuntaan kuuluu enintään 36 jäsentä. Niistä valitsee Keskuskauppakamari yhden ja maassa toimivat kauppakamaripiirit kukin yhden jäsenen. Suomalaisen Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys r.y. valitsee yhtä monta jäsentä kuin kauppakamarilaitos edelläsanotun mukaan yhteensä. Sen lisäksi korkeakoulun rehtori ja vararehtori ovat itseoikeutettuja jäseniä. Kun aikaisemmin Kauppakorkeakoulun hallinnosta päättävän elimen valitsi valtavalta osaltaan suljettu osakeyhtiö, on tämän muutoksen kautta korkeakoulun valtuuskunnan vaali joutunut maan koko järjestyneen liikemieskunnan suoritettavaksi. Virallisena järjestönä kauppakamarilaitos edustaa näet maan koko liikemaailmaa teollisuuden, kaupan, liikenteen ja muun talouselämän aloilla. Toisaalta taas Suomalainen Liikesivistysrahasto, joka v. 1919 perustettiin ennen muuta Kauppakorkeakoulua taloudellisesti tukemaan, on liikemieskunnan vapaa järjestö, joka sekin käsittää koko maan. Täten sekä virallisesti että vapaan järjestönsä kautta maan talouselämän miehet ovat takanamme ja tukenamme. Tämä merkitsee tavatonta sekä aatteellista että taloudellista voimaa Kauppakorkeakoulun pyrkimyksille, semminkin kun otamme huomioon, että nyttemmin, edellä selostamani lainsäädännön tultua voimaan, talouselämän vapaa tukeminen voi kohdistua stipendeihin ja muihin sellaisiin menoihin, jotka korkeimman taloudellisen kasvatuksen kehittämiseksi ovat välttämättömiä, mutta joihin valtio ei ota osaa.

Kauppakorkeakoulu mielihyvin toteaa, että tämä uudistus sen hallintojärjestelmässä on saavuttanut yleisen hyväksymisen. Kauppakamarilaitos on valinnut valtuuskuntaan erittäin arvovaltaisia henkilöitä,

kukin piiri omalta alueeltaan. Ainoana poikkeuksena on Maarianhaminan kauppakamaripiiri, joka ei ole katsonut voivansa edustajaa valita, ei siitä syystä, että se on ruotsinkielinen, vaan muista syistä. Samoin on liikesivistysrahasto valinnut edustajaksi miehiä, joilla kaikilla on kunniasnimi maamme liikesivistyksen kehittämisessä. Useimmat näistä viimeksi mainituista kuuluivat jo aikaisemmin Kauppakorkeakoulun hallitukseen, monet heistä ovat kuuluneet siihen vuosikymmeniä. Valtuuston puheenjohtajana on aikaisemman hallituksen puheenjohtaja ja Kauppakorkeakoulun kunniajäsen, kauppaneuvos Alvar Niklander, varapuheenjohtajana eräs maamme huomattavimpia teollisuusmiehiä, vuorineuvos J. W. Walden.

Kauppakorkeakoulun 9-jäsenisen hallituksen tehtävänä on johtaa yksityiskohtaisemmin kuin mitä suurilukuinen valtuuskunta voi, korkeakoulun yleistä hallintoa. Sille kuuluu päätävävalta kaikissa korkeakoulun asioissa, joista säännöissä ei ole toisin määrätty. Erityisesti sen tehtävänä on korkeakoulun talouden hoitaminen, talousarvion valmistaminen sekä muiden kuin niiden virkojen ja toimien täyttäminen, joiden haltijat nimittää kansleri tai rehtori.

Nykyisessä hallituksessa on edustettuna sekä opillinen sivistys että käytännöllinen liikemieskokemus. Sen puheenjohtaja, pääkonsuli Eino Hirvonen ja varapuheenjohtaja vuorineuvos John Grundström ovat kauppatieteiden kunniatohtoreja ja sen jäsenillä on merkittävä asema talouselämässämme. Huomattava osa heistä on korkeakoulumme entisiä oppilaita.

Rehtorin tehtävä on uusien sääntöjen mukaan kahtalainen. Samalla kun hän yleensä edustaa korkeakoulua ulospäin, hänen on pidettävä toisaalta silmällä opetuksen kulkua ja valvoa sen tarkoituksenmukaisuutta ja toisaalta vastattava korkeakoulun talouden ja omaisuuden hoidosta. Hän on jonkinmoaisessa tieteellisen ja taloudellisen toimitusjohtajan asemassa.

Opetuspuoleen nähden on edelleen johtavassa asemassa opettajaneuvosto. Sen tehtävänä on tehdä kanslerille ja hallitukselle esityksiä korkeakoulun toimintaa ja tarkoitusta edistävästä toimenpiteistä, laatia ehdotukset eri tutkintoja varten vaadittavista oppimääristä kanslerin vahvistettaviksi, tehdä esitykset opettajain kelpoisuudesta ja virkaehdotukset opettajain virkoja täytettäessä, ottaa oppilaat korkeakouluun ja yleensä hoitaa opetuksellista puolta siinä.

Laajennetun opettajaneuvoston tehtävänä on virkaehdotusten tekeminen kanslerin sekä rehtorin ja vararehtorin vaalia varten. Siihen kuuluvat opettajaneuvoston lisäksi korkeakoulun apulaisprofessorit ja lehtorit, kun opettajaneuvostoon kuuluvat vain rehtori sekä muut professorit.

Edelleen kuuluu korkeakoulun hallintoelimiin opettajakunta, jonka jäseninä ovat professorit, apulaisprofessorit, lehtorit ja tutkintoja toimeenpanevat dosentit ja opettajat. Sen tehtävänä on lopullisesti päättää oppilaiden hyväksymisestä ekonomintutkintoon kuuluvissa kokeissa ja antaa lausuntonsa kysymyksistä, jotka opettajaneuvosto sille esittää.

Näiden eri elimien lisäksi on korkeakoulussa virkoja ja toimia eri tehtävien hoitamista varten.

Koska Kauppakorkeakoulun uudesta hallinto-organisaatiosta ei aikaisemmin ole tehty selkoa laajemmille piireille, olen käyttänyt tätä tilaisuutta antaakseni siitä tietoja. Niinkuin tästä näkyy, on hallintojärjestelmä melko laaja. Tietenkään se ei vedä vertaa esim. Helsingin Yliopiston hallintojärjestelmälle. Päin vastoin esim. opettajaneuvostoon ja rehtorille on keskitetty suurempi joukko erilaisia tehtäviä kuin on yliopistossa, jossa on eri viranomaiset monia niitä tehtäviä varten, jotka meillä kuuluvat mainituille elimille. Toisaalta taas Kauppakorkeakoulun valtuuskunnan ja hallituksen vastuunalaisuus on Kauppakorkeakoulussa suurempi kuin vastaavia tehtäviä hoitavien viranomaisten yliopistossa, koska korkeakoulu saa vain osan menoistaan valtiolta.

Nykyisen hallintojärjestelmän tarkoituksena on, että tieteellisyyden vaatimukset korkeakoulumme toiminnassa olisivat taatut, että korkeakoulumme alati olisi kosketuksessa elävän talouselämän kanssa ja voisi siten ottaa sen vaatimukset huomioon ja lopuksi, että koko maa tuntisi tämän korkeakoulun omakseen. Vain jos niin on, korkeakoulumme voi tehokkaasti toteuttaa ylevää tehtäväänsä, edistää vapaalla tieteellisellä tutkimus- ja opetustyöllä aineellista ja henkistä viljelyä ja kehittää maan nuorisoa kykeneväksi talouselämän palvelukseen.

Kun korkeakoulumme nyt uuden hallintojärjestelmänsä suojassa käy toimintaansa jatkamaan, on meidän esitettävä kunnioittavimmat kiitoksemme niille miehille, jotka näihin saakka ovat sen hallinnosta vastanneet ja kehittäneet korkeakoulumme sille tasolle, millä se nyt on. Heidän epäitsekästä, velvollisuudentuntoista toimintaansa Kauppakorkeakoulu ei saa koskaan unohtaa.

Viime kädessä se, miten korkeakoulu voi tehtäväänsä täyttää, riippuu niistä nuorista naisista ja miehistä, jotka tämän oppilaitoksen seinien sisällä elämäntehtäväänsä valmistuvat. On epäilemättä totta siinä viime aikoina usein kuullussa väitteessä, että meillä liian monet nuoret ihmiset pyrkivät elämänsä tehtäviin yliopisto- ja korkeakouluopetuksen avulla. Vika ei liene etupäässä nuorisossa itsessään, vaan vanhemmissa, jotka uskovat, että yliopisto tai korkeakoulu on sellainen taikamylly, joka lahjattomastakin tekee lahjakkaan tai jonka painama leima nuo-

ren ihmisen otsaan avaa tälle elämäntien juuri sillä alalla, jolle neitonen tai nuorukainen tahdotaan ohjata. Kauppakorkeakoulustakin näyttää olevan sellainen luulo, että se pystyy antamaan kenelle tahansa, joka siihen otetaan, edellytykset loistavaan menestymiseen taloudellisessa elämässä. Ja ollaan erittäin pahoillaan, ellei koulussa ja muuallakin huonosti menestynyt nuori ihminen pääse korkeakouluun, koskapa siten riistetään vanhempien liikkeeltä tuleva nerokas johtaja tai muutoin katkaistaan toivottu elämänura. Minä olen jo aikaisemmin kajonnut tähän asiaan. Mutta sanottakoon vieläkin kerran, että yhtä vähän kuin Sibeliusakatemia voi tehdä kaikista oppilaistaan Sibeliuksia tai Ateneum omista oppilaistaan Gallen-Kalleloita, yhtä vähän Kauppakorkeakoulu voi tehdä kaikista oppilaistaan Fordeja tai Rockefellerereitä. Suuren liikemiehen kutsumus on sekin kutsumus, jota täyttämään synnyttään, ei opita. Oppi on ainoastaan apuna sille, joka oppia kykenee ja haluaa käyttää.

Tässä keskustelussa esitetään usein sekin väite, että nuori nainen tai mies, joka on heikosti koulussa menestynyt ja yhtä heikosti ylioppilastutkintonsa suorittanut, ei vielä ole ymmärtänyt asian vakavuutta. Korkeakoulujen taholta on tähän vastattava, että koulun päästötodistus ja ylioppilastutkinto on juuri jonkunmoinen yleisen kypsyyden näyte. Joka ei tätä näytettä läpäise, on vielä epäkypsä korkeakouluopetusta varten, koska tällainen opetus edellyttää omakohtaista, vakavaa suhtautumista opetukseen ja oppimiseen. Hänen on joko paras kypsyä edelleen ja näyttää tulokset tai sitten tyytyä pyrkimään maailmassa eteenpäin tavalla ja aloilla, joihin ei korkeakoulujen antamaa opetusta tarvita.

Kun minä sanon tämän, en suinkaan jätä huomioon ottamatta, että joku sammuksissa ollut tähti voi syttyä uusiin olosuhteisiin jouduttuaan ja joku kirkaskin tähti myöhemmin sammua. Mutta ne tapaukset ovat meidän kokemustemme mukaan poikkeuksia.

Äskettäin on eräs pääkaupungin sanomalehti pääkirjoituksessaan kajonnut tähän asiaan ja maininnut Kauppakorkeakoulunkin niiden korkeakoulujen joukossa, joissa oppilaita valittaessa kiinnitetään huomiota yksinomaan koulu- ja ylioppilastodistuksiin sekä esittänyt, että tässä suhteessa olisi harkittava muutoksen aikaansaamista. On ehkä sen vuoksi syytä huomauttaa, ettei tällainen moite voi koskea meidän Kauppakorkeakouluaamme. Siinä oppilaita valittaessa toimitetaan oppilaiden kypsyyttä koskeva pistelasku, jossa otetaan huomioon paitsi koulun päästötodistuksen keskiarvo ja ylioppilastodistuksen äänimäärä myös kauppaopiston ylioppilasluokan, kauppaopiston tai vastaavan 2-vuotisen opiston päästötodistus, ennakkoharjoittelu liikealalla (vähin

vaatimus 3 kk., mutta pitemmästä harjoitteluajasta enemmän pisteitä), sodanaikainen palvelus maanpuolustustehtävissä, reserviupseerikoulun suorittaminen, ja se, onko aikaisemmin pyrkinyt Kauppakorkeakouluun. Muut mahdolliset ansiot otetaan huomioon kussakin tapauksessa erikseen. Tällöin m.m. kiinnitetään huomiota siihen, onko asianomaisten vanhemmilla liike, jonka johtoon tai palvelukseen hänet on aiottu, joka sekä on usein omansa kannustamaan asianomaista hänen opinnoissaan. En tahdo väittää, ettei näitä valintaperusteita voitaisi kehittää. Mutta jo tämä osoittanee, että Kauppakorkeakoulussa pyritään ottamaan huomioon asianomaisten yleinen kypsyys korkeakouluopetusta saamaan. Niinpä huomattavalla osalla nytkin on ollut ylioppilastutkinnoissa vain approbaturarvosana, mutta hänen muut todistuksensa ovat osoittaneet hänellä olevan sekä kykyä että tahtoa opiskella, ja hän on näiden muiden ansioittensa perusteella saavuttanut vaadittavan pistemäärän.

Nykyinen murroskausi korkeakoulumme elämässä vaatii myös opetusohjelman kehittämistä ja syventämistä. Eräitä uusia professorin ja lehtorin sekä muita opettajan virkoja on perustettu ja osa niistä saataneen lähitulevaisuudessa täytetyksi. Aikaisemmassakin opettajakunnassa on tapahtunut eräitä muutoksia. Niistä mainitsen tässä tärkeimpänä, että kemian ja tavaraoopin professori R. V. Stigell on saavuttuaan 70 vuoden iän pyytännyt eron virastaan ja on se hänelle myönnetty. Professori Stigell liittyi jo vuotta ennen Kauppakorkeakoulun perustamista, nim. 1910, Suomen Liikemiesten Kauppaopiston opettajakuntaan ja jo vuonna 1912 hän alkoi opetustoimensa Kauppakorkeakoulussa. Kemian ja tavaraoopin apulaisprofessoriksi hänet nimitettiin 1937 ja saman aineen professoriksi 1941. En ryhdy selostamaan professori Stigellin tieteellistä toimintaa enkä luettelemaan hänen lukuisia tehtäviään tieteen, opetuksen ja muun kansalaiselämän alalla. Kauppakorkeakoulu on ollut hänen pitkässä ja uskollisessa elämäntyössään keskeisin, hänelle rakkain ja maalle antoisin. Aamusta varhain iltaan myöhään on hänet nähty laboratoriossaan tai muutoin korkeakoulun suojissa aina aloiterikkaana, työntäyteisenä ja aina ystävällisenä niin opettajatovereita kuin oppilaita kohtaan. Ylioppilaiden harrastuksiin hän on aina suhtautunut mitä suurimmalla myötämielisyydellä ja elänyt heidän mukanaan ilossa ja surussa. Minä pyydän tässä julkituoda professori Stigellille Kauppakorkeakoulun kunnioittavat, lämpimät kiitokset. Hänen työnsä elää tieteessä, maamme talouselämässä, hänen kymmenien oppilaspolviensa työsaaroilla, ja hän itse tulee elämään opettajatoverien ja oppilaiden rakkaassa muistossa.

Professori Stigellin seuraajaksi kemian ja tavaraoopin professorina on kansleri nimittänyt apulaisprofessori Pekka Heinäsen. Professori Heinä-

sellä on laaja ja arvokas tieteellinen toiminta takanaan ja apulaisprofessorina Kauppakorkeakoulussa ja yliopiston opettajana hän on saavuttanut tunnustetun aseman. Tyydytyksellä toteamme, että olemme saaneet korkeakoulumme opettajakuntaan hänen tiedoillaan ja ominaisuuksillaan varustetun jäsenen ja toivotan hänet lämpimästi tervetulleeksi.

Aika, jota elämme, on ylen vakava. Se sota, jota kaukaisessa idässä käydään, on, niinkuin kaikki sota, valitettava sellaisenaan. Ja ottaen huomioon maailmassa vallitsevan jännitystilän, saattaa sen palo ennemmin tai myöhemmin levitä laajemmallekin. Meidän asiamme ei tässä yhteydessä kuitenkaan ole kajota sotaan ja sen mahdollisiin sotaisiin seurauksiin. Mutta siinä laitoksessa, jossa me opetamme ja opiskelämme, emme saa tehtäviämme harkitessa sulkea silmiämme siltä tosiasialta, että tämä sota on ilmaus aatteiden kamppailusta ja että tämä kamppailu ensi kädessä on kamppailua talousjärjestelmistä. Liberalistinen industrialismi vapaan kaupan oppeineen synnytti jo sata vuotta sitten vastaliikkeen, joka hiljalleen ja huomaamattomana vähitellen kasvoin sen mahtavaksi vastustajaksi. Yhdeksännentoista vuosisadan ennen muuta liikemiesten luomat talousjärjestelmät eivät ole voineet painetta kestää sen vuoksi, että niiden luojat ja kannattajat eivät ole pystyneet tajuamaan vaaraa, vaan ovat luulleet rakentaneensa jotakin iäti kestäväää. Vasta ensimmäinen maailmansota ja sen raunioille pystytetyt bolshevistiset, kansallissosialistiset ja faskistiset talousjärjestelmät saattoivat tieteen ja käytännöllisen politiikan miehet elävästi tajuamaan, mihin ollaan menossa. Vasta nyt havaittiin, että valtakeskitykset olivat voittaneet oikeuden ja vaarantaneet yksilöllisen vapauden. Nämä valtakeskitykset kehittyvät ideaalisista luomuksista taloudellisiksi ja poliittisiksi järjestelmiksi, jotka tavoittelevat ja saavat valtaa. Ne vähitellen muuttavat koko yhteiskunnan rakenteen: ideat eivät enää kilpaile keskenään, vaan valtakeskukset. Yksilö ei enää vastaa itsestään ja teoistaan, vaan se valtakeskus, johon hän kuuluu. Niin on laita valtiollisissa puolueissa, ammattiyhdistyksissä ja muissa sellaisissa. Helposti on käsitettävissä, että tämä johtaa myös vastakohtien kärjistymiseen, koska säännöllisesti radikaalisen valtakeskuksen aines saa johdon käsiinsä. Samoin kuin vapaat yhtymät taloudellisella alalla, kartellit ja trustit, riistävät vapautta yksityisiltä yrittäjiltä ja taivuttavat nämä tahtoansa seuraamaan, samoin aatteiden perustalla syntyneet valtakeskukset riistävät vapauden yksilöltä. Tätä tapahtuu kuten sanottu sekä puhtaasti poliittisella että elinkeino-elämän alalla. Vapaa kilpailu ei ole yksilöiden kilpailua, vaan ryhmien. Samoin kuin tuotanto mekanisoituu ja koneellistuu, mekanisoi äsken mainittu kehittyminen myös ihmisen ja hänen

sielunsa. Tässä henkisessä mekanisoidumisessa näkee esim. Rathenau suurimman vaaran. Ja syyllä. Sillä tyytymättömät, toimivat valtakeskukset ne radikaalisten ja melkein yksivaltaisten johtajiensa yllyttäminä vähemmistöinäkin tekevät vallankumouksia, ei nukkuvat enemmistöt. Vain harvat ovat kiinnittäneet huomiota tähän jo kauan tapahtuneeseen kehitykseen ja useimmat heistäkin, kuten mainitsin, vasta ensimmäisen maailmansodan seurausten herättäminä. He näkevät samalla, että yksilön taistelu olemassaolosta niin yksilönä yleensä kuin taloussubjektina on tullut paljoa monimutkaisemmaksi kuin se oli ennen ja että yksilön voitollinen selviäminen tässä taistelussa vaatii uuden tilanteen tuntemista kaikessa laajuudessaan, koko kansantalouden ja sen rakenteen tuntemista ja taitoa käyttää sitä hyväkseen.

Mutta vieläkin on maailmassa lukematon joukko kansalaisia, jotka vain omiin asioihinsa keskittyneinä elävät ja toimivat niinkuin ei mitään olisi tapahtunut tai tapahtumassa tai ei ainakaan sellaista, mikä heitä liikuttaisi. Niitä on myöskin liikemiehissä, ja ehkäpä suuri enemmistö. En tiedä mitään maata, jossa liikemiehet olisivat omasta aloitteestaan ryhtyneet laajakantoisempiin toimenpiteisiin saadakseen parlamenteissa ja muualla, missä maan ja maailman kohtalot ratkaistaan, äänensä kuuluville. He uskovat demokratian asettamien ja suurelta osalta taloudellista valistusta vailla olevien ammattipoliitikkojen huostaan sen kamppailun käynnin, joka koskee enimmäin juuri heitä itseään ja heidän omaa tulevaisuuttaan, samalla kuin se koskee asianomaisia maita kokonaisuudessaan. Tietenkin osa liikemaailman miehistä esim. voi käyttää hyödykseen sotia ja levottomuuksia. Mutta enemmistölle heistä ne ovat taloudellisestikin vain vahingoksi. Sen ovat käsittäneet muutamat heistä, joku Carnegie, joku Ford, joku Rathenau. Mutta suurin osa ei sitä ole ymmärtänyt. Ja senvuoksi eduskunnissa ja hallituksissa vain ylen harvoin kuullaan käytännön liikemiehen ääntä. Ja tämä perustuu ennen muuta tietämättömyyteen kansojen ja maailmantaloutta hallitsevista laeista.

Tiede, lähinnä kansantalous- ja sen pohjalle syntynyt liiketaloustiede, eivät suinkaan ole syyttömiä nykyiseen asiintilaan. Tieteenharjoittajat ovat aivan liiaksi sulkeutuneet omaan piiriinsä ja teoretisoivat ja väittelevät keskuudessaan sen sijaan että he esim. Röpken tavoin uskaltaisivat sanoa, että heidän pöydästään käsin on maailman taloutta ohjattava.

Ja niinpä me voimme todeta esimerkiksi, että Yhdistyneiden Kansakuntain taloudellisen Eurooppakomissionin raportissa v:lta 1948 esitetään laaja ja seikkaperäinen suunnitelma Euroopan taloudellisesta ja kaupallisesta yhteisjohdosta ja että vanhoillinen Churchill puuhaa parail-

laan Euroopan yhtymistä valtiolliseksi, mutta erikoisesti taloudelliseksi liitoksi, jonkinmoisiksi Euroopan Yhdysvalloiksi, samalla kun »London School of Economics'in» kansantaloustieteen professori Hayek kirjassaan »Orjuuden tie» todistelee, että juuri yhteinen suunnitelmatalous vie varmimmin eripuraisuuteen ja sotaan.

Pessimismi ja pelko siitä, mitä tulevaisuus tuo mukanaan, on näitä asioita käsittelevien tieteenharjoittajien kesken yleisesti vallalla. Ei tosin puutu puoskareita, jotka luovat mielikuvituksensa nojassa parannuskeinoja ja itsekin uskovat niihin. Mutta miehet, jotka jotakin tietävät, tietävät myös, ettei tulevaisuutta luoda unelmien perustalle. Vanha Schumpeter ei itse osoita varsinaista keinoa kriisin voittamiseksi, mutta arvelee jonkinmoisen idealisoidun sosialismin pääsevän valtaan. Röpke teoksissaan »Kansainvälinen järjestelmä», »Nykyajan yhteiskuntakriisi» ja suomeksikin julkaistu »Ihmisten maailma», asettuu hyvin pessimistiselle kannalle. Berthold Josephy teoksessaan »Oikeus ja valta yhteiskuntaelämässä» on samoin pessimistinen lähitulevaisuuteen nähden. Hän näkee laajan historiallisen katsauksen jälkeen lohdutuksen siinä, etteivät konstruktiot, jotka ovat perustuneet yksinomaan valtaan, niinkuin nykyiset poliittiset ja taloudelliset valtakeskukset, siis puolueet, työnantajain ja työntekijäin yhteenliittymät jne., koskaan ole jääneet pysyväisiksi. Ja sen vuoksi ei kysymys ole siitä, mikä valtiollinen tai taloudellinen järjestelmä valitaan, vaan meidän on muovattava oma ja kanssaihmissemme persoonallisuus vapauden lakien mukaiseksi, jotka sallivat meidän olla ihmisiä sanan jaloimmassa mielessä. Ja hän lopettaa vakuutuksella, ettei »ole pelkkä sanontatapa jos sanomme, että liberalismi tulee elämään niin kauan kuin on ihmisiä, jotka ovat valmiit elämään ja kuolemaan totuuden ja vapauden puolesta». Itse puolestani asetan kuitenkin kysymyksen alaiseksi, onko 1800-luvun liberalismi sellaisenaan se korkein hyvä, jota on tavoiteltava, koska suuri osa ihmisiä ei koskaan voi kohota henkiseen vapauteen, vaan jää laumaksi.

Hyvät naiset ja herrat, Kauppakorkeakoulun oppilaat!

Vaikka me eläisimme vielä siinä nykyajan silmillä katsottuna romanttisessa maailmassa, jossa minun ikä kauteni sai syntyä ja kasvaa, vailla koko maailman käsittäviä ristiriitoja työnantajain ja työläisten välillä, vailla työlakkoja, vailla maailmansotia, joskin joku pikku kahaus siellä ja täällä silloin sattui, vailla koko maailmanjärjestystä uhkaavaa kriisiä, olisi teidän muistettava, että te ette ole enää koulutyttöjä ja koulupoikia, joiden elämän ja ajatukset saa täyttää leikki ja läksyt. Te opiskelette korkeakoulussa, jossa saavutettua tietoa teidän ei ole aja-

teltava vain välittömän hyödyn tuottajana, vaan myös persoonallisuuden kasvattajana. Teidän vanhempia veljiänne, hyvin monta teistäkin, katsoi koulema silmästä silmään. Ja ne, joille niin kävi, tunsivat yksinkertaisen velvollisuutensa, olla valmiit kuolemaan »totuuden ja vapauden puolesta». Olen viitannut siihen, että teille liikemiehinä tai tieteenharjoittajina saattaa tulla eteen probleemeja, jotka eivät ole yhtä yksinkertaisia. Niiden problemien oikeasta ratkaisusta saattaa riippua teidän oma taloudellinen ja muu elämänkohtalonne. Mutta ne ovat samalla koko kansakunnan probleemeja, jotka teidän velvollisuutenne on ratkaista käyttäen hyväksenne sitä tietoa, minkä te saatte tässä korkeakoulussa. Sen mukaisesti on teidän opintonne järjestettävä ja opintoaineenne valittava. Teillä on siinä suhteessa suuri vapaus, niinkuin korkeakouluopintojen luonteeseen kuuluu. Teistä itsestänne riippuu, opitteko te täällä vain teknillistä kätevyyttä, mutta jäätte henkisesti mekanisoiduiksi laumaihmisiksi, vai kasvatatteko te itsenne sisäisesti kypsiksi, itsenäisiksi kansalaisiksi, jotka uusissa vaikeissakin oloissa pystytte omin aivoin selviytymään. Talous on välttämätön osa itse elämää, ja teidän vallassanne on myös valita, pystyttekö te elämään tätä elämää vain suljettuina omaan kuoreenne ja itseänne ajatellen, vai niin, että te tahtonne mukaan muovaatte myös ympäristöänne ja yhteiskuntaa siten, että sekä ne että te itse saatte siitä mahdollisimman parhaan hyödyn ja tuloksen.

Ne kansalaiset, jotka ovat teille tämän opinahjon lahjoittaneet ja teidät opintielle kustantaneet, eivät ole ajatelleet omaa itseään, vaan tulevaisuutta teissä ja teidän kauttanne.

Kiitän teitä, arvoisat vieraamme, jotka läsnäolollanne olette tätä tilaisuutta juhlistaneet, ja lausun Kauppakorkeakoulun opettajat ja oppilaat tervetulleiksi lukuvuoden työhön.